GODINA XX. (2013.) 3. listopada BROJ 4. CIJENA 10 KUNA

BLAŽENI ALOJZIJE Stepinac

GLASNIK POSTULATURE

Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!

»Drži nas vjera u Boga, koji nikada ne zapušta onih koji se u Njega uzdaju!«

(Bl. Alojzije Stepinac, *Pismo prof. Ivanu Meštroviću*, 28. siječnja 1954.)

PAPINA RIJEČ

Crkva je Božji narod

Danas se želim kratko zadržati na drugom od izraza kojim je Drugi vatikanski koncil definirao Crkvu: Božji narod (usp. *Dogm. konst. Lumen gentium* 9; *Katekizam Katoličke Crkve*, 782). I to činim s nekim pitanjima o kojima će svatko moći razmišljati.

1. Što znači biti »Božji narod«? To prije svega znači da Bog nije svojina bilo kojeg naroda; jer On je taj koji zove nas, koji nas okuplja, poziva da budemo dio njegova naroda i taj je poziv upućen svima, bez razlike, jer Bog u svojem milosrđu »hoće da se svi ljudi spase« (1 Tim 2, 4). Isus ne govori apostolima i nama da tvorimo neku isključivu grupu, elitu. Isus kaže: »Idite i učinite učenicima sve narode« (usp. Mt 28, 19). Sveti Pavao kaže da u Božjem narodu, u Crkvi, »nema više: Židov - Grk!... Svi ste vi Jedan u Kristu Isusu« (Gal 3, 28). Htio bih poručiti i onima koji se osjećaju dalekima od Boga i Crkve, koji su bojažljivi ili ravnodušni, onima koji misle da se ne mogu više promijeniti: Gospodin zove i tebe da budeš dio njegova naroda, i to čini s velikim poštivanjem i ljubavlju! Bog nas zove da postanemo dio toga naroda, Božjeg naroda.

2. Kako se postaje članovima toga naroda? Ne postaje se tjelesnim rođenjem, već novim rođenjem. U Evanđelju Isus kaže Nikodemu da se treba roditi odozgo, iz vode i Duha da bi se ušlo u Božje kraljevstvo (usp. Iv 3, 3-5). Po krštenju bivamo uvedeni u taj narod, po vjeri u Krista, tom Božjem daru koji treba njegovati i sve više učvršćivati u čitavu svom životu. Zapitajmo se: što činim da vjera koju sam primio na krštenju sve više raste? Kako toj vjeri koju sam primio i koju Božji narod posjeduje pomažem rasti?

3. Drugo pitanje glasi: koji je zakon Božjeg naroda? To je zakon ljubavi, ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjemu, prema novoj zapovijedi koju nam je Gospodin ostavio (usp. Iv 13, 34). Ta ljubav, međutim, nije besplodna sentimentalnost ili nešto nejasno, već je prepoznavanje Boga kao jedinoga Gospodara života i, istodobno, prihvaćanje drugoga kao pravoga brata, prevladavajući podjele, rivalstva, nerazumijevanja, egoizme; to dvoje ide jedno s drugim ukorak. Koliki samo još put moramo prijeći da bismo živjeli na konkretan način taj novi zakon, zakon Duha Svetoga koji djeluje u nama, zakon milosrđa i ljubavi! U novinama ili na televiziji gledamo tolike ratove među kršćanima. Kako je to moguće? Unutar Božjeg naroda vode se toliki ratovi! U gradskim četvrtima, na radnim mjestima vode se toliki ratovi iz zavisti, ljubomore! I u samoj obitelji koliki se samo ratovi vode! Moramo moliti Gospodina da nam dade shvatiti taj zakon ljubavi. Kako je lijepo međusobno se ljubiti kao prava braća. Kako je to lijepo! Učinimo nešto danas. Možda su nam svima neki ljudi dragi a drugi ne; možda se mnogi od nas malo ljute na nekoga; recimo tada Gospodinu: »Gospodine, srdim se na ovoga ili onu; molim te za njega ili za nju.« Moliti za one na koje se ljutimo lijep je korak u tome zakonu ljubavi. Činimo li to? Učinimo to danas!

Na naslovnoj stranici: Bl. Alojzije Stepinac tijekom jednoga pastirskog pohoda. Slika je sačuvana u Župnom uredu Pridraga. Zahvaljujući župniku Juri Zuboviću, preslika se čuva i u arhivu Postulature.

Neuništiva je snaga Stepinčeva duha

Katolička Crkva uvijek se nalazila u izazovima ovozemaljske povijesti. Neki ljudi teško shvaćaju, a mnogi ne žele prihvatiti činjenicu da ona nije čisto naravna tvorevina, nego da je njezin začetnik sâm Bog. On ju je stavio na valovlje svijeta kao neuništivu lađu, štoviše, postavio ju je kao grad na tvrdoj stijeni koji neprijatelji ne mogu dohvatiti niti razoriti. Crkva je svjesna da Evanđelje poslužuje u hrvatskom narodu pa je biskup Bogović s pravom na Udbini dao postaviti natpis opomene naših kršćanskih pradjedova: »Hrvatski sinovi i kćeri: 'Ako vam je težak stijeg čestitosti, utaknite ga u zemlju gdje počivaju naše kosti mi ćemo ga držati.'... Vaši pradjedovi.«

Sustavna protukatolička propaganda

Ljudi zaslijepljeni ovozemaljskim mjerilima, a osobito kad u ruke uzmu »stijeg antikršćanske krusade«, u Crkvi, umjesto lađe koja nosi bogatstvo vječnoga života, vide »sumornu, antipatičnu i zlovoljnu korporaciju«. U vremenu nakon Drugoga svjetskog rata svjedočili smo kako je bezbožna ideologija uprla sve sile ne bi li Crkvu pod komunističkim režimom unutarnje podijelila, unijela nepovjerenje, razdor i odcjepljenje od Svete Stolice. U provedbi toga plana, a zbog vjernosti Kristu Gospodinu i njegovoj Crkvi, na sud su izvedeni i na zatvorske kazne osuđeni i u smrt poslani još neizbrojeni Kristovi svjedoci. Nažalost, čuvari tog bezbožnog pogroma, s pravom zvanog »borbeni ateizam« i »komunjare presvučene u demokrate« i danas nastoje provesti podjele unutar hrvatskoga društva i katoličkih vjernika.

Naime, nije bez đavla suprotstavljanje pojedinim hrvatskim biskupima i papi Franji, vrijeđanje katoličkih vjerničkih osjećaja, izvrgavanje ruglu katoličkih svetinja, osobito Majke Božje, ismjehivanje katoličkih svećenika, proglašavanje nazadnošću kršćanskog svjetonazora i kršćanske antropologije. Čini mi se da se to događa i u velikom djelu hrvatskoga tiska jer su se novinari i pisci upregnuli da hrvatskom narodu, najvećim djelom katoličke vjeroispovijesti, žele omraziti njegove svetinje među kojima je, kako reče bl. Alojzije Stepinac: »Najveća svetinja vjera katolička.« Sve je to, kako bi rekla glumica Vera Zima: »Sve što hrvatska televizija servira u dramskom programu zaglupljivanje je naroda.«

Kršćanofobija

Sustavno se u hrvatskoj javnosti govori o suživotu religija, svjetonazora, ideologija, a neprestano se ruglu izvrgavaju kršćanske vrijednosti, progone službenici vjernici zbog vjerskog opredjeljenja, a mnogi su šikanirani na radnome mjestu ili otpušteni. Istina, vješto izbjegavajući da je razlog njihovu otpuštanju vjernost savjesti, ljubav prema začetome životu, nedjeljnoj misi, bračnoj vjernosti, vjerskom odgoju i drugome. U Perugi, u Italiji, održan je 21. ožujka ove godine simpozij na temu »Cristiani Perseguitati. Christianofobia a cavallo tra secondo e terzo millennio – Progonjeni kršćani. Kršćanofobija na prijelazu iz drugoga u treće tisućljeće«. Simpozij je ustvrdio da

Od 28. rujna 2013. kad je sluga Božji Miroslav Bulešić proglašen blaženim i mučenikom, žrtvom komunističkog progona katolika u Titovoj Jugoslaviji, radosno i s ponosom molimo: *Blaženi Miroslave Bulešiću, moli za nas!*

je potrebno govoriti o mržnji na kršćane, »kršćanofobiji«, o čemu se nažalost ne govori. A šutnja, u tom modernom obliku progonstva koje sakriva, ide sve do brisanja kršćanskoga imena. Gualtiero Bassetti u uvodnom predavanju na spomenutom simpoziju ustvrdio je da su »od 2000. godine do danas stotine tisuća kršćana žrtve progona. Prema dokazanim svjedočanstvima ta su ubojstva tako nasilna da svakih 'pet minu-

Zbog svoje proročke uloge u društvu kršćani su i danas na svim stranama svijeta prisiljeni na šutnju, zabranjeno im je živjeti po vlastitoj vjeri, mjesta bogoslužja i groblja postaju objekt profanacije, a na nekim stranama svijeta bivaju ubijani i prisiljavani da u masama bježe sa svojih ognjišta.

Župnu crkvu Rođenja Marijina u Buniću (Gospićko-senjska biskupija) četnici su u Drugom svjetskom ratu 1942. minirali u pokušaju potpunog rušenja, ali su ostali zidovi zahvaljujući solidnoj gradnji i teškim gromadama kamena. Podignuo ju je slavni branitelj i vojskovođa general Laudon oko godine 1850.

ta biva ubijen jedan kršćanin'«.[1] O mržnji na kršćane kao osobitom obliku progona progovorio je još i blaženi Ivan Pavao II. rekavši da je »progon kršćana jedna od drama 21. stoljeća i jedno od velikih potiranja zapadne kulture«. On je godine 2004. pred Ujedinjenim narodima upozorio da bi Ujedinjeni narodi trebali izdati dokument o progonima modernih vremena i uz antisemitizam i islamofobiju nadodati kršćanofobiju – mržnju na kršćanstvo.«[2]

A papa Benedikt XVI. ustvrdio je da kršćani bivaju progonjeni jer se nisu »prilagodili ovome svijetu«. Naime, oni su svojim poslanjem svojevrsni »stranci« na zemlji (usp. Mt 10,22), ali, dok idu prema slavi neba, ne smiju gubiti iz vida svoj ulog odgovornosti za nju. Zbog svoje proročke uloge u društvu kršćani su i danas na svim stranama svijeta prisiljeni na šutnju, zabranjeno im je živjeti po vlastitoj vjeri, mjesta bogoslužja i groblja postaju objekt profanacije, a na nekim stranama svijeta bivaju ubijani i prisiljavani da u masama bježe sa svojih ognjišta.[3]

Današnji predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović ustvrdio je na početku svoga mandata da u komunističkom režimu u Jugoslaviji nije bilo progona vjernika i da je »išao na misu tko je htio, kao i danas. Dakle, čovjek se odlučio što će i kako raditi«. Proučavajući preko četrdeset tisuća stranica dokumenata koji svjedoče o progonu do iskorjenjivanja katolika i kršćana prikupljenih za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca, naišao sam na tisuće dokumenata koji svjedoče o progonu katolika i kršćanske vjere u Titovoj Jugoslaviji do iskorjenjenja. Nisu bili proganjani samo biskupi, svećenici, redovnici i redovnice, pripravnici za svećeničku službu i redovnički stalež, nego i roditelji, vjeroučenici, učitelji, intelektualci.

Nikad se ne smije zaboraviti da je velik dio hrvatskoga pučanstva radi jeftinog probitka prijavljivao svoju braću kršćane: motrili su i Partiji dojavljivali tko ide na misu, tko ide na vjeronauk, tko ide na ponoćku, u čijoj se kući uvečer moli krunica, tko se krštava i vjenčava u crkvi. Na osnovi takvih izvještaja nudili su se ustupci ljudima koji su se opredijelili biti »Jugoslaveni«, rješavalo se životno pitanje njihove djece: osiguran studentski dom, kredit i posao nakon završnoga studija, a njihovoj obitelji stan, posao, 'stojadin' i vikendica na jeftini kredit.

Radi boljeg poznavanja tih činjenica u *Glasniku* otvaram novu rubriku pod nazivom: »Narod vam nikada to neće zaboraviti«. Naime, kako objasniti činjenicu da su nakon Drugoga svjetskog rata u Zagrebu zatvoreni, a mnogi i poubijani, hrvatski kršćanski intelektualci, osobito profesori povijesti, hrvatskog jezika, zemljopisa i bankari? Je li zbog manjka kontinuiteta u svijesti hrvatske inteligencije hrvatska vlast danas ne zna gdje su granice Republike Hrvatske i tako se u svojem ophođenju s europskom zajednicom u pripravi potpisivanja ugovora s Europskom unijom ponašala sluganski, ropski? Naime, Štefan Füle, povjerenik Europske

1 Gualtiero BASSETTI, »Relazione introduttiv«, u: *Cristiani perseguitati,* Assisi, 2013., str. 14.

2 Usp. Gualtiero BASSETTI, »Relazione introduttiva«, u: *Cristiani perseguitati,* str. 15.

3 Gualtiero BASSETTI, »Relazione introduttiva«, u: *Cristiani perseguitati,* str. 16.

Apsida i preostali zidovi nakon što su četnici u Drugom svjetskom ratu minirali župnu crkvu Rođenja Marijina i većinu Hrvata pobili, a ostatak rastjerali

komisije za proširenje, ustvrdio je za predstavnike hrvatske vlasti: »Uvijek su imali razumijevanje za naše zahtjeve!«

Uistinu bi valjalo ispitati koliko su se ti zahtjevi odnosili na pravno, financijsko, ekonomsko i gospodarsko poslovanje, a koliko su ti zahtjevi zadirali i u nametanje gušenja kršćanske tradicije u hrvatskom narodu.

Istina oslobađa

Tijekom trodnevnice uoči Velike Gospe prošle godine u Dubrovniku susreo sam nekoliko hrvatskih povjesničara koji su to snagom svojega rada ili ih tiskovine promiču kao takve zbog njihova ideološkog pristupa povijesnim činjenicama. Kad sam u razgovoru s petoricom znanstvenika koji se propinju u hrvatskom društvu znanstveno tumačiti povijesne činjenice ustvrdio da nije bio bespredmetan ili neutemeljen prijedlog dr. Franje Tuđmana, prvog predsjednika Republike Hrvatske, da se u Jasenovcu uspostavi jedinstveni spomenik za sve žrtve Drugoga svjetskog rata, jedan od sugovornika pripomenuo je da je to bila suluda ideja. Svoj stav obrazložio je otrcanom frazom kako je to mjesto prepuno »žrtava ustaškog režima«. Svoje razmišljanje potkrijepio sam činjenicama da je Jasenovac bio ponajprije sabirni i radni logor, a da su nepoželjni građani u NDH velikim dijelom bili transportirani u Njemačku i tamo likvidirani. Naime, u Jasenovcu su u razdoblju od 1945. do 1948. Titovi sljedbenici pobili više ljudi negoli ih je tu od 1941. do 1945. pobila ustaška vlast. Naš sugovornik, promicatelj »sulude ideje«, jednostavno je ustvrdio: »To tako jest, ali se o tome ne smije govoriti.« Nisam se dao izazvati niti sam bio iznenađen takvom tvrdnjom, jer je ona u službi propagande šutnje i progona i nastavak stiskanja omče oko vrata hrvatskome narodu, ali sam ostao iznenađen da hrvatski povjesničari ili znanstvenici koji se tako predstavljaju ignoriraju povijesne činjenice i svojim znanstvenim radom ne žele pridonijeti istini.

Nastavlja se i šutnja o bleiburškoj tragediji. Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić ustvrdio je na euharistijskom slavlju u Bleiburgu 11. svibnja 2013.: »Na poljima smo skrivenih zločina bleiburške tragedije koju je nakon završetka rata počinila komunistička ideologija, jedna od tri bezbožne ideologije XX. stoljeća. Masovni zločini desetljećima pokriveni zemljom, prikriveni dubokom tamom i zataškani ideološkom šutnjom, u crno su zavili tolike obitelji, a višestruko pogodili i osiromašili osobito hrvatski narod, zbog čega još uvijek osjećamo demografske i ideološke posljedice. I nakon potpisivanja europskog mira ovdje je mir poremećen, povjerenje izigrano, nada ugašena, budućnost ugrožena. Na okrutan način, bez suda, desetci tisuća su pogubljeni, među kojima je mnoštvo nevinih žrtava. Tolike tamne jame, duboki jarci, betonskim zidovima skrivena rudna okna taje okrutna zlodjela koja su izvršile određene partizanske jedinice. Kraj rata, umjesto da bude početak novosti života, bio je tisućama kraj života. Toliki očevi, majke, žene i zaručnice čekali su svoje drage, danonoćno Bogu se molili i nadali dugo očekivanu zagrljaju radosti i slavlja života. No, umjesto radosti života – tuga i bol, umjesto slavlja – crnina i žalost, umjesto doma i zagrljaja – metak i jama. Sve je već onda govorio tihi šapat: 'Nestao na Bleiburgu!' I šutnja je bila govor.«

Masovni zločini desetljećima pokriveni zemljom, prikriveni dubokom tamom i zataškani ideološkom šutnjom, u crno su zavili tolike obitelji, a višestruko pogodili i osiromašili osobito hrvatski narod, zbog čega još uvijek osjećamo demografske i ideološke posljedice.

O tome je prozborio i sisački biskup u homiliji mise zadušnice slavljene 22. lipnja 2013. uz jamu Jazovku pokraj Sošica, mjesta masovnog ubojstva nevinih Hrvata koje su izveli partizanski vojnici pod vodstvom Komunističke partije tijekom i nakon Drugoga svjetskog rata: »Mi smo se danas nadvili nad beskrajnu patnju i stradanje hrvatskih vojnika i civila – koji su ovdje pogubljeni bez ikakvog suda i po diktatu jedne revolucije – te ovdje leže njihove kosti koje najbolje svjedoče ka-

Spašeno zvono iz crkve sv. Franje u Vraniku, filijali župe Lovinac, koje su četnici metcima izrešetali, a crkvu uništili

kvo je to bilo zlo, taj komunizam koji je u našu Domovinu došao na krilima Drugoga svjetskog rata i ustoličio se nasiljem u njemu i poslije njega (...). Mi vjerujemo da i naša Domovina Hrvatska može biti slobodna, ne samo od uza tamnica i samica, ne samo od logora i zatvora, nego i od laži, od zavođenja nevinih, od promidžbe i zagovaranja zločina.«

Za nas kršćane mjerodavna je Isusova riječ: »Istina će vas osloboditi« (Iv 8,12). Prisjećam se Stepinčevih riječi koje je izrekao na komunističkom sudu pobijajući lavinu lažnih optužbi protiv svoje osobe: »Ja kažem ovo, kad se prilike srede i smire, kad se budu mogli publicirati svi dokumenti, kad se budu mogli isti u miru raditi i izraditi, kad svi faktori mogu slobodno da kažu svoju riječ, bez ikakvog straha, potpuno slobodno u svjetlu čiste istine, sa političkog i moralnog stanovišta, ne će se naći ni jedan čovjek koji bi upro prst na zagrebačkog nadbiskupa.«[4] U službi lažne propagande o ulozi Katoličke Crkve u Drugom svjetskom ratu i povijesti hrvatskog naroda svjedoci smo sve češćih tvrdnji koje postaju klevete. Kako se može tvrditi da komunistički režim nije ubio ni jednu nevinu žrtvu? Kako se može hrvatskoj i svjetskoj javnosti prikazivati stanje u Titovim logorima, zatvorima, kao mjestima gdje nitko nije mučen niti psihički trpio?

U službi lažne propagande o ulozi Katoličke Crkve u Drugom svjetskom ratu i povijesti hrvatskog naroda svjedoci smo sve češćih tvrdnji koje postaju klevete. Kako se može tvrditi da komunistički režim nije ubio ni jednu nevinu žrtvu?
Kako se može hrvatskoj i svjetskoj javnosti prikazivati stanje u Titovim logorima, zatvorima, kao mjestima gdje nitko nije mučen niti psihički trpio?

U tom kontekstu postulatoru kauze se u javnome tisku i posebnim publikacijama predbacuje da se služi neprovjerenim činjenicama koje Sveta Stolica nije uvažila kod utvrđivanja mučeništva bl. Alojzija Stepinca. Stoga osjećam potrebu da baš iz spisa na temelju kojih je Sveta Stolica ustvrdila mučeništvo kardinala Stepinca donesem prikaz uzroka bolesti i smrti ovoga »najsjajnijeg lika Crkve u Hrvata«. Nadam se da će ta knjiga ugledati svjetlo dana o 80. obljetnici njegova imenovanja za nadbiskupa koadjutora s pravom nasljedstva. Osim toga, začuđuje me činjenica da u dokumentaciji mučenika komunističkog režima u Jugoslaviji nema niti jednog odgovora hrvatskih biskupa na poziv pape Ivana Pavla II. da se u Rim dostavi dokumentacija o svim kršćanskim mučenicima u pojedinim biskupijama. Vjerojatno u slijedu toga ni simpozij na temu: »Cristiani Perseguitati. Christianofobia a cavallo tra secondo e terzo millennio – Progonjeni kršćani. Kršćanofobija na prijelazu iz drugoga u treće tisućljeće« ni jednom riječju nije spomenuo komunističku diktaturu u Jugoslaviji, ubojstva biskupa, svećenika i Kristovih vjernika laika. Zar doista nije bilo mjesta za njih dok se govorilo o progonu Crkve u Sovjetskom Savezu, Čehoslovačkoj, Mađarskoj, Rumunjskoj, Bugarskoj, Albaniji i drugim zemljama pod komunističkim diktaturama?

Na spomenutom simpoziju u Perugi predavač Costante Altissimo ustvrdio je: »Sovjetski je režim bio od svoje uspostave nasilan i nezakonit, odmah u listopadu 1917. proizveo je svoje žrtve i mučenike: muževi i žene bivali su službeno osuđeni ne zato što su kršćani, nego zato što su u očima vlasti bili kriminalci, koji su bivali predstavljani kao neprijatelji naroda i komunističke vlasti, krivi što su bili pripadnici buržoazije i kontrarevolucionari. Ta je povijest još uvijek u velikom dijelu nepoznata zbog duge šutnje. Ni povijest kršćanske Europe, ni civilne Europe nije o njima progovorila na pravi način. Začuđujuće je da i danas postoji stvarno nijekanje, što je još više podlo i opasnije od onog vojničkog i

4 Izjava nadbiskupa Stepinca tijekom drugoga dana suđenja, 1. listopada 1946., u: CP, sv. LXX, str. 2153; usp. *POSITIO*, sv. 1, str. 345.

nasilnog jer pogađa mlade i nastoji zamesti svaki trag velikim tragedijama čovječanstva: uklanja ih i zaboravlja. Postoji opća nezainteresiranost tako da i oni koji znaju ne žele govoriti.«[5] A nepobitno je da su Tito i Staljin zajedničkim silama do 1948. godine proganjali Crkvu, vjernike službenike, a nakon te godine, premda su se zbog vlasti posvađali, nastavili su svaki posebno svoj ideološki rat protiv vjere.

Nadamo se da će nijekanje komunističkih žrtava, lažno optuženih i osuđenih iz mržnje, ubijenih i raseljenih te namjerno ili propustom prešućenih u što skorije vrijeme prestati. Možda će i zahtjev Bernda Posselta, zastupnika u Europskom parlamentu, koji je povodom tribine »Hrvatska u EU« 26. svibnja 2013. u njemačkom gradu Darmstadtu pozvao Hrvatsku »da napokon procesuira komunističke zločine i da po njemačkom uzoru uspostavi ured (tzv. »Gauck-Behörde«) koji će istražiti zločine jugoslavenske diktature«.

Molitva za proglašenje svetim

Hrvatskoj je katoličkoj javnosti poznato da je 23. prosinca 2010. okončan kanonski postupak u Zagrebačkoj nadbiskupiji o navodnom čudu koje se dogodilo na zagovor bl. Alojzija Stepinca.[6]

Postulator je već 3. siječnja 2011. izjave svjedoka i medicinsku dokumentaciju dostavio Kongregaciji za proglašenje svetaca u Rimu, gdje se proučavaju izjave svjedoka i dokumentacija. Zahvaljujem svećenicima

Nadbiskup Stepinac na 29. proljetnom Zagrebačkom sajmu, 15. salonu automobila koji je otvoren 2. travnja 1938.

i vjernicima, osobito štovateljima bl. Alojzija Stepinca, na molitvenoj i moralnoj potpori u dosadašnjem dijelu postupka za proglašenje svetim našega Blaženika.

Budući da je taj postupak dugotrajan, a i velik je broj kandidata za proglašenje blaženim i svetim, moramo biti strpljivi, moliti i iščekivati. Moramo biti i predani u volju Božju. Naime, ako navodno čudo ne bi bilo i medicinski potvrđeno, mi ćemo nastaviti moliti da Bog po zagovoru našega blaženog Alojzija bude proslavljen čudesnim uslišanjem. To povjerenje u Crkvu učvršćuje naše vjerničke korake

Nadamo se da će nijekanje komunističkih žrtava, lažno optuženih i osuđenih iz mržnje, ubijenih i raseljenih te namjerno ili propustom prešućenih u što skorije vrijeme prestati.
Možda će i zahtjev Bernda Posselta, zastupnika u Europskom parlamentu, koji je povodom tribine »Hrvatska u EU« 26. svibnja 2013. u njemačkom gradu Darmstadtu pozvao Hrvatsku »da napokon procesuira komunističke zločine i da po njemačkom uzoru uspostavi ured (tzv. »Gauck-Behörde«) koji će istražiti zločine jugoslavenske diktature«.

i potiče na život po načelima kršćanske vjere.

Tome neka pridonesu članci i fotografije u ovom broju *Glasnika*, koji izlazi u ozračju radosti proglašenja blaženim sluge Božjega Miroslava Bulešića, svećenika, kojega će 29. rujna 2013. u Puli, po nalogu prethodnoga pape Benedikta XVI., blaženim proglasiti kardinal Angelo Amato, pročelnik Kongregacije za svete u Rimu. Neka boljem poznavanju bl. Alojzija Stepinca pridonese i prvi dio članka o njegovu boravku u župi Sv. Križ nad Jesenicama godine 1936. te prisjećanje na sve brojeve *Glasnika* objavljene u proteklih dvadeset godina izlaženja. Nadam se da će čitatelji i ubuduće podupirati postupak za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca svojim molitvama, pretplatom i čitanjem *Glasnika* te tako osobno rasti u vjeri za koju je on dao svoj život.

U Zagrebu
24. kolovoza 2013.
dr. Juraj Batelja, postulator

5 Costante ALTISSIMO, »Per non dimenticare lo sterminio dei non violenti nell'Urss e nell'Europa Orientale sotto il communismo«, u: *Cristiani perseguitati*, str. 46.

6 Usp. *Službeni vjesnik Zagrebačke nadbiskupije*, 98. (2011.), br. 1.-2., str. 102.

»Bez vjere je nemoguće ugoditi Bogu«

Logo Godine vjere sadrži na kvadratnom obrubljenom polju simbolično prikazanu lađu, sliku Crkve, u plovidbi kroz valove koji su grafički tek malo naznačeni. Jarbol na lađi je križ s kojeg se uzdižu jedra koja dinamičkim znakovima tvore Kristovo troslovlje (IHS – grčki Iesous, Isus). Pozadina jedara je sunce koje, povezano s troslovom, upućuje na Euharistiju koja čini prepoznatljivim život katolika.

Nastavljamo s prikazom navještanja i života po vjeri blažnog Alojzija Stepinca koji vjeru nije držao za ukras, nego za smisao života na zemlji i zalog života u nebu.

Piše: dr. Juraj Batelja

Prožet živom, postojanom, cjelovitom i nepokolebljivom vjerom mogao je napisati isusovcu Vaninu: »Neka samo Bog dade milost našem narodu da sačuva dragocjeni dar svete vjere Kristove, onda se isplate ne samo tamnice i zatočenja nego i smrt.«[1]

Križ – »najveća sveučilišna katedra«

Pashalno otajstvo od mladosti je zaokupljalo blaženoga Alojzija Stepinca. Od mladih je dana on shvatio smisao i poruku križa Kristova. Teški rad na zemlji i sudjelovanje na bojišnicama 1. svjetskog rata doveli su ga do životnog iskustva koje je sažeo u poruku da je samo Krist »središte vjere naše, izvor nade naše, simbol ljubavi naše«.[2] Teškoće što ih kršćanin susreće na životnom putu treba svladati vjerom u Raspetoga Krista.[3] Kristova »najveća sveučilišna katedra bio je križ na Golgoti, uz hule farizeja, kletve krvnika, nezahvalnost puka. Imamo li mi, koji smo samo beskorisni sluge prema riječima Kristovim, pravo na nešto bolje? Uostalom, nemojte misliti da sluge sotonine ne trpe mnogo više nego oni koji nastoje služiti Bogu. 'Uz njega ću stajati u nevolji', veli Gospodin preko psalmista. Zašto? Da ga tješi, jača i spasi. I sotona stoji uz svoje sluge i svoje mučenike. Zašto? Ne da ih tješi, jača i spasi, nego dovede do zdvojnosti, slomi i upropasti zauvijek. Ja sam danas prikovan na krug od koja tri kilometra, a i tu se ne mogu slobodno gibati bez kontrole dan i noć. Ali ono malo što mogu iz ovoga kruga vidjeti jest da gledam strahovito mnogo više trpjeti sluge pakla za onu kukavnu koru kruha što dobacuje svojim službenicima. Kako se grizu međusobno, kako podvaljuju jedan drugome, kako se mrze! I još se dogodi tu i tamo da osoba Bogu posvećena ostavi službu Bogu i prijeđe na službu svijetu, a to je konačno sotoni!

Od toga neka milosrdni Isus očuva sve nas! I neka nas sve utvrdi u svojoj ljubavi. Zato nas i uči Crkva moliti u litanijama Imena Isusova: 'Daj nam, Gospodine, da se Tvoga svetoga imena bojimo i ujedno ga uvijek ljubimo, jer nikada ne prestaješ one ravnati koje u svojoj ljubavi utvrđuješ.'«[4]

»Pečat i znamen križa oznaka je svih pothvata Božjih«,[5] premda se mi »jadni ljudi u misterij križa najteže uživljujemo«.[6] Živeći teške trenutke progona, prebirao je u mislima slike iz raja zemaljskoga te je u pismu dr. Antunu Živkoviću 17. srpnja 1957. napisao: »Sotona je htio unesrećiti čovjeka, a doveo ga do najveće sreće obećanja Spasitelja. Htio ga je poniziti do zemlje i do pakla, a uzvisio ga po posinjenju Božjem sve do prijestolja Trojedinoga Boga... Držite i dalje oči uprte u Krista Gospodina i Njegov sveti Križ. Što je vrijedilo za Konstantina Velikoga, vrijedi i za sve nas: *In hoc signo vinces*! – U ovom ćeš znaku pobijediti!«[7]

Samo pobjeda križa donosi svijetu spas. Prisjećajući se himna Velikoga petka i pohvale drvetu spasenja, napisao je vlč. Vin-

1 Krašić, 12. X. 53.

2 *Pismo »Ustanovi 'Suradnica Krista Kralja' u Zagrebu«*, Krašić, 22. listopada 1954., u: CP, sv. XII., str. 279.

3 Usp. »Pismo franjevcu o. Srećku Majstoroviću«, Krašić, 1.X.1954.; *Pisma*, str. 95.

4 Pismo: »Časna sestro!«, jednoj redovnici nepoznate kongregacije, Krašić, 3. lipnja 1956., Pisma, str. 167.

5 *Pismo ss. karmelićankama: »Časna sestro poglavarice!«*, Krašić, 16. kolovoza 1955., u: CP, XII., str. 342.

6 *Pismo »Carissime!«*, Krašić, 11. veljače 1957., u: CP, XIII., str. 463.

7 CP, sv. XIII., str. 520.

ku Komeričkome 11. rujna 1957.: »'*Crux fidelis, inter omnes arbor una nobilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, germine.*'[8] Plemenito stablo križa bilo je zaliveno krvlju Janjeta. I zato su njegove grane pune milosnog cvata i životnih plodova, i njegovo lišće, koje nikada ne vene niti otpada, služi narodima za spas. Zato moramo svi s pravom ponavljati s Crkvom: '*Crucem Tuam adoramus Domine: et sanctam resurrectionem Tuam laudamus, et glorificamus: ecce enim propter lignum venit gaudium in universo orbe.*'[9] Jer za to drvo govori svećenik u liturgiji Velikog petka: '*Sola digna tu fuisti ferre mundi victimam: atque portum preparare arca mundo naufrago: quam sacer cruor perunxit, fusus Agni corpore.*'[10] Neiscrpiva su i neistraživa bogatstva našeg Otkupitelja. Iz Njegovih otvorenih rana na križu, iz Njegova probodenog Srca teče svaki blagoslov i svaki spas za čovječanstvo i za vremenitost i vječnost.«[11]

Važnost vjerskih istina

Živjeti u skladu s načelima svoje vjere znači sustavno oživljavanje ljubavi između Boga i čovjeka. Riječ je o razmjeni koja čovjeka ispunja radošću i ponosom. Zato kršćanin mora stalno isticati Boga, Isusa Krista, kao program vlastitog života, a takav program omogućuje herojski čin vjere i ljubav koja je jača od smrti.[12] Takav program osobita je kršćaninova snaga kad njegova vjera biva nasilno ismjehivana ili ugrožavana. Radi takvih okolnosti kršćanin neka upozna svoju vjeru i oboruža se duhom spremnosti na žrtvu bilo zbog potrebe da tu vjeru brani ili da je svjedoči.

Kip bl. Alojzija Stepinca na Udbini, dar Društva političkih zatvorenika Hrvatske, postavljen je 30. travnja 2013.

Potreba očitovanja vjere ne smije ustuknuti pred nekom prividnom koristi niti iz straha pred ljudima ili pred bilo kakvim poteškoćama.[13]

Istine vjere prave su čovjekove oči koje u prevrtljivim prilikama svijeta gledaju ruku Božju. Posvjedočio je to ovako zboreći:

»Uvjereni katolik ne pozna ni pred kim straha, već govori s okrunjenim pjesnikom u Svetome Pismu: 'Gospodin je branitelj života mojega, pred kim da strepim? Ako navale na me zločinci da mi jedu meso moje: neprijatelji moji, koji me muče... ako se protiv mene vojska utabori, neće se bojati srdce moje' (Ps 26, 2–3). Klasičan nam upravo primjer pruža Sveto Pismo, kad se je vođa velike asirske vojske, Holoferno, utaborio pred gradom Betulijom i prietio, da ga obrati u prah i pepeo. Nije Gospodu Bogu trebalo silne vojske, da smlavi njega, nego se poslužio rukom jedne slabe žene, Judite, da skine oholici glavu, a vojsku mu natjera u divlji bijeg bez mača i koplja. Nije tragika naših dana u tome, što su nam ruševine napunile zemlju, što se i velika carstva ruše kao ruke od karata, a onda mali narodi i države strepe još više, nego je tragika u tome, što se uslijed pomanjkanja vjere svi događaji u svijetu gledaju čisto naravnim očima, mjesto očima vjere, koje u svim zbivanjima sadašnjice gledaju samo svemoguću desnicu Božju.«[14]

Vjerske istine omogućuju kršćaninu da bude sretan i da rado podnosi za Krista, hrabro i ustrajno, bilo pogrde, klevete i lažna svjedočanstva. To je izrekao u svežnju svojih katehetskih propovijedi napisanih u zatočeništvu u Lepoglavi: »I mi svi moramo biti na svoj način svjedoci Kristovi, jer je Krist rekao: 'Tko zataji Mene pred ljudima, toga ću i Ja zatajiti pred Ocem svojim nebeskim. Tko prizna Mene pred ljudima, toga ću i Ja priznati pred Ocem svojim nebeskim.' To je, kako smo već rekli, često puta veoma teško, jer radi Krista treba katkada ostaviti obitelj, treba katkada izgubiti imanje, treba katkada izgubiti zdravlje, treba katkada izgubiti dobar glas, barem naoko, kada i po-

8 »Križu sveti, stablo svako, / Zavidi ti čarni sjaj / S takvim lišćem, svijetom, plodom / Nikoji ga nema gaj.«

9 »Klanjamo se Tvome Križu, Gospodine: hvalimo i slavimo Tvoje sveto Uskrsnuće: evo po drvetu je došla radost u sav svijet.«

10 »Samo ti si bilo vrijedno / Žrtvu svijeta nositi / Postat lađom što će k luci / Potopljene voziti / Koju svu će Jaganjčeva / Sveta Krv orositi.«

11 *Pisma*, str. 271.

12 Usp. *Homilije za sve nedjelje i blagdane u godini*, sv. 1., str. 8.

13 Usp. *Homilije prema Poslanicama*, str. 187. i 206.; *Propovijed na svetkovinu Krista Kralja*, Zagreb, 26. listopada 1941., str. 501.: »Priznajmo ga ne samo onda kad nas drugi ljube, nego i onda kad nas drugi mrze«.

14 »Propovijed prigodom pokorničke procesije u Remete«, 17. rujna 1944., u: *Katolički list*, 95. (1944.), str. 454.

Svetohranište u crkvi hrvatskih mučenika na Udbini, s prikazima ranohrvatske ikonografije

Učenici 4. r. OŠ Vrgorac kod spomenika bl. Alojzija Stepinca u Krašiću, 7. lipnja 2013.

štenoga čovjeka proglase zločincem pred sudom ljudskim. Štoviše, treba katkada položiti i sam tjelesni život.«[15]

Istine vjere omogućuju shvatiti sve ono što Bog daje i spoznati Božju dobrotu. Stoga je kršćanin mora prihvatiti, usprkos poteškoćama i mogućim progonstvima, i vršiti svim srcem i ustrajno.[16] Te nas istine podsjećaju da čovjek ne živi samo za ovaj život, već da je određen za život vječni,[17] i da nije moguće vjerovati u Boga i tajno šurovati s đavlom.[18] Ove istine, naposlijetku omogućuju čovjeku da se suživi s mukom Kristovom.

Snaga vjere pritječe od trpećeg Krista

Da bi mogao u cijelosti živjeti vlastitu vjeru, nadbiskup Stepinac sâm je uznastojao i drugima je savjetovao da gaje ljubav prema svetome križu Kristovu te sustavno i dragovoljno piju kalež muke Kristove. Učinio je to ovako zboreći:

»Nije nama zabranjeno težiti za slavom, jer je ta težnja srasla s našom dušom. Ali tražiti slavu mimo volje Božje, tražiti slavu izvan Boga, tu se skriva grijeh i čudnost. Slava naša ima biti krvavi znoj Isusov. Slava naša ima biti bičevanje Isusovo. Slava naša ima biti trnova kruna Isusova. Slava naša ima biti križ Isusov. Slava naša ima biti smrtna muka Isusova. Slava naša ima biti kalež muke Isusove... Ako taj kalež muke, koji se za većinu ljudi skriva u njihovim običnim dnevnim poslovima, ako taj kalež muke Isusove budemo pili spremno, onda ćemo i mi postati dionicima slave, koju je Krist obećao svakom prema stupnju njegovih zasluga. Onda neće trebati posebnog molitelja da nas preporuči Isusu za počasno mjesto u kraljevstvu nebeskom nego će to učiniti naše, strpljivo radi Isusa, podnošenje nevolje!«[19]

Vjerske istine omogućuju kršćaninu da bude sretan i da rado podnosi za Krista, hrabro i ustrajno, bilo pogrde, klevete i lažna svjedočanstva. Krist je rekao: 'Tko zataji Mene pred ljudima, toga ću i Ja zatajiti pred Ocem svojim nebeskim. Tko prizna Mene pred ljudima, toga ću i Ja priznati pred Ocem svojim nebeskim.'

Budući da je tako on osobno živio, s pravom je u svojoj oporuci napisanoj 28. svibnja 1957. i nas, ne samo u Godini vjere, nego za sve dane našega života, upozorio: »Kad bi se dakle ikada našao u vašoj sredini netko, bio on laik ili svećenik, koji bi ma samo i na čas kolebao u toj stvari, neka mu je daleko kuća od vas! Možda ćete reći, da prestrogo sudim? Ja bih bio vaš najveći neprijatelj, kad bih vam sakrivao istinu. Kad ovako govorim, govorim radi vašega najvećeg dobra. Zar nije sam Isus upozorio: 'Gledajte, da vas tko ne prevari' (Mt 24, 4). Biti naime odrezan od Crkve, znači biti odrezan od Krista, koji je glava Crkve. Biti odrezan od Krista, znači biti odsječen od čokota kao loza. Što mu je onda sudbina takvom čovjeku, nego ono, što veli Isus na Posljednjoj večeri: 'Tko u Meni ne ostane, izbacit će se napolje kao loza, i osušit će se, i skupit će je, i u oganj baciti, i gorjet će' (Iv 15, 6). Vjernost dakle do groba Crkvi Katoličkoj!«.

(svršetak)

15 Katehetske propovijedi, sv. II., str. 213.

16 *Homilije za sve nedjelje i blagdane u godini*, sv. II., str. 183.

17 Usp. »Nagovor sveučilišnoj mladeži prigodom uskrsnih konferencija u Zagrebu«, 11. travnja 1937., u: *Hrvatska Straža*, br. 83. (1937.), str. 4.

18 Usp. »Nagovor na otvorenju Euharistijskog kongresa u Čazmi«, 20. srpnja 1940., u: *Katolički list*, 91. (1940.), str. 354.-355.

19 *Homilije za sve nedjelje i blagdane u godini*, sv. II., str. 109.

»Hostija sveta Tebe sakriva – al' vjera zbori: ovdje je Bog!«

Piše: dr. Juraj Batelja

Mladež u procesiji prigodom proslave 50. obljetnice gimnazije u Travniku, 10. listopada 1932.

Hrvatski su se katolici u program Međunarodnih euharistijskih kongresa postupno uključivali i ostvarili velebno djelo euharistijskoga pokreta u koji je bio uključen gotovo sav kršćanski narod, a Crkvi je osvjetlao lice pred političkim protivnicima kojih nije manjkalo. Učvršćeno je unutarnje jedinstvo srdaca koje je uslijed nasrtaja raznih, osobito bezbožnih, ideologija i političkih prilika bilo ugroženo.

U nizu prikaza euharistijskih kongresa u hrvatskim biskupijama između dvaju svjetskih ratova u prvoj polovici dvadesetoga stoljeća, kako župnih tako i dekanatskih, krajevnih, biskupijskih i nacionalnih, želim na korijenima novije povijesti Crkve u Hrvata prepoznati preporodnu snagu euharistijske evangelizacije suvremenog čovjeka i društvenih prilika u kojima živi i proročki govor Crkve, koji je po slavljenju, čašćenju i blagovanju Euharistije svakom čovjeku dostupan i shvatljiv.

Euharistijska proslava 13., 14. i 15. rujna u Travniku[1]

Za vjernike Sarajevske nadbiskupije koji nisu mogli osobno sudjelovati u slavljima 23. međunarodnog Euharistijskog kongresa u Beču priređene su od 12. do 15. rujna 1912. u župama hrvatskih biskupija u Bosni i Hercegovini razne vjerske manifestacije i pobožnosti u čast i slavu euharistijskom Spasitelju.

Veličajna trodnevnica i završna euharistijska svečanost održane su u Travniku od 13. do 15. rujna.

Trodnevnicu, i Međunarodni Euharistijski kongres u Beču, dan ranije navijestio je skladni glas zvona župne i sjemenišne crkve.

U petak ujutro – 13. rujna – bio je u 6 sati izložen Presveti Oltarski Sakrament u sjemenišnoj crkvi, a već u 9 sati pjevala se svečana zavjetna misa tijekom koje je sjemenišni zbor, uz pratnju orkestra, izvodio četveroglasnu Stelilovu misu »Salve Regina«. Presveti Oltarski Sakrament

1 Ovaj članak, koji je potpisao J. P., objavljen je u tjedniku *Vrhbosna*, 26. (1912.), br. 17. i 18., str. 235.–236., poslužio je uredniku *Glasnika* za ovo kraće izvješće s Prvog krajevnog Euharistijskog kongresa Crkve u Hrvata.

Predstavnici župa u završnoj procesiji Euharistijskog kongresa u Zagrebu, 19. kolovoza 1923.

ostao je izložen za klanjanje cijeli dan. U večer u šest sati pjevane su Pielove Litanije Imena Isusova »četveroglasno« i podijeljen je blagoslov s Presvetim.

U subotu – 14. rujna – izloženo je Svetotajstvo kroz cijeli dan u kapelici sestara milosrdnica. Tu je prije podne proslavljena svečana misa, a uvečer je svečano slovo, propovijed, održao isusovac o. Josip Predragović na temu: »Dođite i poklonite se Bogu« (usp. Ps 5,8). Potom su ispjevane Lauretanske litanije i podijeljen je svečani sakramentalni blagoslov. »U ova dva dana što u petak, što u subotu pristupila je sva muška i ženska omladina nižih i srednjih škola k stolu Gospodnjem pripravivši prije svoja srca u sakramentu pokore.«

Kruna ove euharistijske trodnevnice bila je u nedjelju 15. rujna – svečana sveta misa i propovijed na vojničkom vježbalištu te impozantna teoforička procesija. Kroničar bilježi: »Vični smo bili u Travniku vidjeti za ovo trideset godina razne crkvene manifestacije i katoličke svečanosti: tako na blagdan Presv. Srca Isusova, tako prigodom beatifikacije bl. Marka Stjepana, tako za prvog dolaska prvog Travnjaka – biskupa presvj. g. dr. Ivana Šarića i druge. A bile su odista sjajne i veličanstvene. Nego nedjeljna počast sv. Euharistiji nadilazi sve ove.«

Uprav je milota bilo gledati, kako naš svijet sve po 8 ih u redu pobožno i lijepo korača u ophodu. Osim domaćeg svećenstva, dvanaest ih uprav na broju, bilo je i osam župnika iz okolice, a na čelu im mnogopoštovani župnik – gvardijan gučogorski fra Alojzije Perčinlić O.F.M. Vele, da je bilo do šest hiljada duša na ovoj euharistijskoj svečanosti.

Opisujući pripremu završnih svečanosti, prisutni je kroničar zapisao: »Istina, vrijeme koje se ljetos navlastito u prvoj polovici rujna isticalo silnom kišom, moglo je i te kako pomrsiti cijelu svečanost. Nu mi smo bili ovaj put sretniji nego kongresisti u Beču! 'Ma Isuse dragi, Tvoja je to slava, Tvoja je čast, ako ti je mila, daj da uspije, da bude lijepo!' I uslišio je naše molbe. Vrijeme je bilo suho i povoljno, ma da je i bilo nebo ponešto zastrto, kiše ipak nije bilo cijeli dan. Ljubaznome pozivu preč. upravitelja dekanije da pohrli narod cijelog dekanata u nedjelju u Travnik, a na čelu im duhovni pastiri, odazvaše se lijepo i brojno. Visoka zemaljska vlada dopustila je činovništvu da prisustvuje svečanosti; a ovdješnja vojnička garnizona s odobrenjem c. i kr. zbornog zapovjedništva u Sarajevu ustupila je vojničko vježbalište, veoma ukusno uresila žrtvenik i cjelokupno sudjelovala kod svečanosti.

Izjutra u nedjelju izložen bi Presv. Oltarski Sakramenat u gradskoj župnoj crkvi sv. Ivana Krstitelja. Iza deset sati dolaze *processionaliter* župe jedna za drugom sa svojim vlč. župnicima redovničkim i mirskim i s crkvenim barjacima. U deset sati i pô kreće ophod. Naprijed križ i dva svjećonoše, zatim uz pratnju svih učiteljskih zborova školska omladina: dolačka osnovna škola, travanjska narodna osnovna škola, travanjske škole čč. sestara milosrdnica sa svojim barjakom, trgovačka škola. Onda zaredale sa svojim župnicima pod barjakom župe po abecedi. Iza župa stupala četa vojnika, gimnazijalci pod svojim barjakom, sjemenišna glazba, šest travanjskih zborova Marijinih – dvije djevojačke, tri gimnazijalne i građanska – sa svoja tri krasna svilena stijega: niz djevojčica u bjelini, niža asistencija, svećenstvo: četiri misnika u bijelim kazulama, a četiri u dalmatikama, a onda središte svega: Presveti Oltarski Sakramenat, što ga nosio preč. g. župnik Mato Bekavac uz vojničku počasnu stražu i podvornika bakljonoša, a za njim civilne i vojničke obla-

Zgrada Nadbiskupskog dječačkog sjemeništa u Travniku bila je mjesto kulture i uzdizanja stanovnika u Bosni i Hercegovini. Najprije su je vodili isusovci, a danas je vode biskupijski svećenici

Župna crkva sv. Jurja u Travniku nijemi je svjedok Euharistijskog kongresa u Travniku godine 1912.

sti, gospođe i vojništvo. Čim se pomoli iz župne crkve Svetotajstvo na ulicu, sinu se sjajne sunčane zrake i umnožiše radost i sveli zanos u grudima našim. Zvona zvone, glazba i pjevanje odjekuje, topovi gruvaju, dok se ophod lagano pomiče glavnom Würtembergovom ulicom kroz grad na vojničko vježbalište. Tu se svakolika duga procesija lijepo poredala pred žrtvenikom: lijevo i desno škole, malo podalje župe, a pred žrtvenikom oblasti. Započe se svečana misa. Iza evanđelja prozbori svečano slovo preč. celebrant o dubokoj tajni uzvišenog sakramenta. Uz pratnju harmonija izvodili pjevači sjeminarci misu 'in honorem s. Luciae' od Witta ad quattuor voces viriles« sa propisanim umecima: 'O salutaris hostia' i 'Sacris solemniis'. Na koncu službe Božje otpjevalo se 'Tantum ergo' i 'Genitori' i podijelio se sakramentalni blagoslov svim učesnicima. Na to se opet u redu vratismo u župnu crkvu. Sveta čuvstva i bogoljubne osjećaje uvećavalo kako na polasku tako i na povratku oduševljeno pjevanje: 'Hvali Sion stvoritelja" i 'Do nebesa nek se ori', što su pjevali gimnazijalci uz pratnju sjemenišne glazbe, a izmjenjivali se s pobožnim narodom, koji je pjevao 'Zdravo, tijelo Isusovo'. Za cijele svečanosti, a trajala je puna tri sata, od 10½ prije podne do 13½ poslije podne, podržavali uzoran red članovi građanske Marijine kongregacije i vlč. župnici.

Ta uprav je milota bilo gledati, kako naš svijet sve po 8 ih u redu pobožno i lijepo korača u ophodu. Osim domaćeg svećenstva, dvanaest ih uprav na broju, bilo je i osam župnika iz okolice, a na čelu im mnogopoštovani župnik – gvardijan gučogorski fra Alojzije Perčinlić O.F.M. Vele, da je bilo do šest hiljada duša na ovoj euharistijskoj svečanosti. U večer u šest sati pjevane litanije, *Te Deum* i sakramentalni blagoslov u župnoj crkvi završiše euharistijsku trodnevnicu.

Mimogred spominjemo, da ih se preko desetak odavle zaputilo na kongres u Beč. Među njima četvorica građana – izaslanici građanske kongregacije i jedan konviktorac u ime travanjskih đaka. Vratiše se puna i prepuna srca svetog zanosa za Isusa i sv. vjeru. 'To se ne da pripovijedati, to se ne da opisali. To mora čovjek sam vidjeli' – govore naši euharistijski [hadžije] hodočasnici.

Nimalo ne sumnjamo, da se i na travanjskoj euharistijskoj proslavi živa vjera u Krista među vjernicima još više utvrdila i ljubav spram Boga i bližnjega još jače rasplamsala. 'Budi hvaljen i slavljen Isus Krist u Presvetom Oltarskom Sakramentu!«

Nakon Domovinskog rata obnovljena župna crkva sv. Antuna Padovanskoga u Bučici nijemi je svjedok Euharistijskog kongresa održanog godine 1912.; srbočetnici su je teško oštetili u rujnu 1991., a njezin inventar i inventar župne kuće potpuno uništili

Euharistijsko slavlje u Bučici 15. rujna 1912.

Velebno euharistijsko slavlje doživjela je župa Bučica na Banovini. Župnik Ivanko Vlašićak naziva je »zapuštenom Banovinom«. Možda je to ona materijalno i bila, ali je imala snažne duhovne korijene. Naime, »župa Bučica je poput ostalih svojih drugarica u Banovini mrtva straža hrvatstva i katoličanstva; ona je gotovo mrtav ud na tijelu nadbiskupije zagrebačke; u njoj se svaki dan, svaki čas rukuje praznovjerje s lihvarstvom, pijanstvom, ubi-

Mons. Hermenegildo Pellegrinetti u pratnji mladića iz Remeta nosi Svetootajstvo na završnoj procesiji Euharistijskog kongresa u Zagrebu, 19. kolovoza 1923.

Drage volje su se na kršćanskom nauku javljali momci i iz dalekih sela, npr. Degoja, itd. – a dragovoljno su k župniku u kuću dolazili muževi i starci, da si odaberu sat za klečanje. Bilo je muškaraca koji su htjeli klečati i dva sata, ali zbog zanimanja i velikog broja klanjatelja to nije bilo potrebno. »Svaki sat se«, izvješćuje župnik, »dao zvonom znak i k svakome znaku točno se skupiše određeni.

stvom i sličnom čeljadi.«[2] Dakle, posla na duhovnom području napretek. Župnik, kao vrstan i zauzet svećenik posla se nije bojao, već ga je oplemenio optimizmom: »Pa ipak se miče, ipak se kreće!«[3]

Štoviše, župnik izvješćuje i pohvaljuje brojne mladiće i djevojke, od kojih njih 150 redovito dolazi na kršćansku pouku.

U nastojanju oživljavanja duhovnog života župnik Ivanko Vlašićak pripremio je posebno euharistijsko slavlje koje je uklopio u pripremu za Međunarodni euharistijski kongres koji se te godine održavao u Beču. »Po naputku dr. Borkovića župnik se odvažio i pripremio 48-satno 'klečanje', koje je počelo u petak 13. rujna sa svetom misom u 10 sati, a završilo u nedjelju na dan Imena Marijina svečanom procesijom.« Premda je oduševljeno najavljivao to klečanje, u srcu je osjećao tjeskobu zbog nepoznatog uspjeha, a možda i neuspjeha. No, »preporučio sam se Presvetome, kome sam se u čast toga pothvatio i – uspjeh je bio divan!«[4]

U petak su se do 7 sati navečer izmjenjivala školska djeca (dvoje po dvoje na sat), u subotu su se po danu redale djevojke (isto tako dvije po dvije), a obje noći su zapale muškarce, oženjene i neoženjene. Drage volje su se na kršćanskom nauku javljali momci i iz dalekih sela, npr. Degoja, itd. – a dragovoljno su k župniku u kuću dolazili muževi i starci, da si odaberu sat za klečanje. Bilo je muškaraca koji su htjeli klečati i dva sata, ali zbog zanimanja i velikog broja klanjatelja to nije bilo potrebno.

»Svaki sat se«, izvješćuje župnik, »dao zvonom znak i k svakome znaku točno se skupiše određeni. Muškarci, koje je zapalo klečati kasno po noći, a bili su iz daljih sela, dođoše odmah s večera k crkvi, pa su proveli noć u mojem starom stanu (što je od potresa jako stradao!), gdje sam im dao peć ložiti. Tu su čekali svoj sat i otišli mirno u crkvu na klečanje.

Čitavih 48 sati gorjele su pred Presvetim 24 svijeće. U klecalu za 'klečanje' ostavih dvije lijepe knjižice, izdane od otaca kapucina na Rijeci: *Pred Otajstvom Ljubavi*.«[5] Župnik napominje da se ta knjiga »jako svidjela narodu« i »mnogi mi muškarci rekoše, da im je prebrzo prošao sat kraj te divne knjižice«.[6]

U nedjelju, 15. rujna 1912., kad je krenula teoforička procesija u Beču – završila je, na veliko zadovoljstvo i duhovnu korist naroda, veličanstvena euharistijska procesija u Bučici.

Priprava ovoga slavlja, njegova provedba i završno slavlje bili su usklađeni prema uputama koje je u *Katoličkom listu* objavio dr. Janko Borković.

Ohrabren rezultatima ove euharistijske proslave vrijedni je župnik odlučio svake godine organizirati 48-satno klanjanje.

Rezultat ove veličajne proslave župnik je predočio ovim riječima: »Od onda mi ide školska mladež češće po danu na poklon dragome Isusu, a knjižica *Pred Otajstvom Ljubavi* naručio sam 200 komada i svi su već gotovo razgrabljeni.«

Euharistijsko slavlje koje je pripremio župnik Ivanko Vlašićak potvrda je kako su euharistijska slavlja i euharistijski kongresi snažno sredstvo uvijek nove evangelizacije, bolje reći pokristovljenja naroda. Stoga njegov zaključak zvuči vrlo suvremeno jer je nadahnut trajnom prisutnošću božanske ljubavi u Presvetom Oltarskom Sakramentu, a glasi: »I tako ja pod sjenom Presvetoga Otajstva očekujem preporođaj kršćanskoga života u svojoj župi. Braćo svećenici! Pokušajte i Vi, pa se ne ćete kajati!

Ivanko Vlašićak.«[7]

2 Dopisi, u: Katolički list, LXIII. (1912.), br. 40., 3. listopada 1912., str. 480.

3 *Isto*

4 *Isto*

5 *Isto*.

6 *Isto*.

7 Ivanko Vlašićak, »Dopisi. Bučica u rujnu 1912.«, u: Katolički list, 63. (1912.), br. 40., str. 480.

U vrijeme bezbožnog komunističkog režima nevino je osuđeno i pogubljeno 663 bogoslova, časnih sestara i svećenika. Kruna ovih mučenika blaženi je kardinal Alojzije Stepinac. Ovaj spomen podiže župa Zajezda njima u čast 2008. A. D.

Narod vam to nikada neće zaboraviti

Bezočnost komunističke vlasti prema hrvatskom narodu i Katoličkoj Crkvi kardinal Stepinac je u govoru na sudu 3. listopada 1946. predstavio i ovom rečenicom: »Ponovno tvrdim: u nijednoj drugoj civiliziranoj državi ne bi se tako sudilo. Svećenik Povoljnjak ubijen je bez suda kao pseto na cesti. Isto i sa okrivljenim časnim sestrama. U nijednoj drugoj civiliziranoj državi ne bi ih se na smrt sudilo, nego najviše na zatvor. Vi ste učinili fatalnu pogrješku što ste pobili svećenike. Narod vam to neće nikada zaboraviti.«

Zbog sustavne šutnje u hrvatskoj društvenoj javnosti, moguće i političkom moći nametnutoj, započinjemo u našem Glasniku rubriku »Narod vam to nikada neće zaboraviti«. Bez ikakve namjere da se bilo koga ozloglašuje ili nerazumno optužuje dužni smo čuvati svijest o ljudima koji su svoje živote utkali u slobodu Crkve i samobitnost hrvatskog naroda. Naime, ti su svećenici vršili svoju dužnost prema Bogu i vlastitome narodu u razdoblju kad su tzv. »antifašisti« stvarali, prema riječima Josipa Broza Tita u razgovoru s nadbiskupom Stepincem 4. lipnja 1945., »južnoslavensku zajednicu naroda na temelju bratstva i jedinstva«, dok su zastupnici hrvatske države i njezine samostalnosti tada bili proglašavani veleizdajicama i neprijateljima naroda, odvođeni na vojne i prijeke sudove, na dugogodišnja tamnovanja ili ubijeni.

U propovijedi u misi zadušnici slavljenoj 22. lipnja 2013. uz jamu Jazovka pokraj Sošica sisač-

ki biskup Vlado Košić reče: »Meni se čini da je naša aktualna vlast posve odnarođena, da radi protiv svoga vlastitoga naroda. Ali nisu to samo pojedinci. Stvorila se, putem najutjecajnijih a izopačenih medija u RH, slika kako tako svi misle i kako se svi tako trebaju ponašati: odvratiti pogled, zatisnuti uši da se ne čuju vapaji, ne vide suze, ne dijele stvarne muke ni patnje naših ljudi. U čije ime danas govore oni koji se ne mogu sagnuti nad ovom jamom i čuti smrtne krike nevinih ljudi koji su ovdje skončali – pobijeni kao životinje, što bi Mato Marčinko rekao 'kao psi' – i to, kako oni kažu, od 'najvećih boraca za slobodu Hrvatske'? Koji paradoks: reći da su 'upravo partizani u Drugom svjetskom ratu započeli ono što su kasnije branitelji u Domovinskom ratu nastavili' – stvarajući državu Hrvatsku?! To može reći samo onaj koji ne zna ili ne želi znati istinu. A upravo ovdje treba saznati tu istinu, ovdje, na Jazovki (...). Sve je radi naše vjere. I smrt, i nasilje, i nepravde, ali – sve to ne može pobijediti Kristovu ljubav prema nama, niti našu ljubav prema Kristu. I zato znamo: s njime nadmoćno pobjeđujemo!«

Stoga je na čast i bl. Alojziju Stepincu i desetcima tisuća nevino ubijenih zbog vjernosti Kristu i ljubavi prema svome narodu. Uz biografske podatke o ubijenim svećenicima donosimo i kraća izvješća kojima se čuva uspomena na njih.

Spomen na mučeništvo o. Janeza Strašeka

Žrtve Drugoga svjetskog rata povezuju hrvatski i slovenski narod. Na poseban način povezuju nas obljetnice mučeništva svećenika Janeza Strašeka«, rekao je slovenski lazarist o. Anton Pust u propovijedi na misi zadušnici kojom je u nedjelju 14. travnja u Sveticama proslavljen spomen na mučeništvo slovenskoga svećenika lazarista i svetičkoga župnika o. Janeza Strašeka, kojega su 1947. godine ubili lokalni komunisti.

O. Janez Strašek rođen je u župi Podčetrtek 11. prosinca 1906., blizu granice s Hrvatskom, a mučen u župi Svetice blizu granice sa Slovenijom.

U propovijedi je o. Pust podsjetio da 16 slovenskih svećenika – od 124 koliko ih je ubijeno, uz 70 bogoslova i 30 časne braće – ima svoj grob u Hrvatskoj, a podsjetio je i na brojne hrvatske mučenike, od kojih su mnogi bili posve nedužna djeca i žene, čije se kosti i danas nalaze po slovenskim stratištima. Veličina kršćanskih mučenika, istaknuo je Pust, jest u tome da znadu moliti za svoje mučitelje – jer i mučitelji proživljavaju muku suočavanja s vlastitom savješću.

O. Janez Strašek ubijen je na Cvjetnicu koja je te 1947. godine pala na 30. ožujka. Toga je dana otišao na jutarnju misu u obližnji Ozalj jer su tamošnjeg župnika dr. Matiju Kranjčeca bili ubili komunisti. Na povratku u Svetice u šumi su ga dočekali ubojice. Iz dostupnih dokumenata proizlazi da nisu djelovali po naputku s vrha, nego je ubojstvo odraz tadašnjeg ozračja mržnje prema svećenicima i Crkvi koju je, dakako, raspirivalo komunističko vodstvo.

Prijenos tijela don Radovana Jerkovića

Prvoga dana duhovne priprave za blagdan Gospe Karmelske, zaštitnice župe Bagalovići, u subotu 13. srpnja bio je svečani prijenos zemnih ostataka svećenika don Radovana Jerkovića iz svećeničke grobnice do vanjskog oltara župne crkve. Tom je prigodom misno slavlje u koncelebraciji neretvanskog dekana don Stipe Jerkovića i 20-ak svećenika predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić.

Don Radovan Jerković rođen je 15. rujna 1900. Za svećenika je zaređen 5. travnja 1925. u Sarajevu. Mladu misu služio je 14. travnja te godine u Bagalovićima.

Najprije je bio upravitelj župe Dobranje, a od 1928. kateheta u Metkoviću.

Godine 1934. premješten je u Makarsku, a od 1937. ponovno djeluje u Metkoviću. Nakon dolaska komunista na vlast u jesen 1944. kratko upravlja župom Opuzen jer već u srpnju 1945. biva osuđen na pet godina prisilnog rada.

Kazna mu je smanjena na deset mjeseci. Izdržao ju je u logoru Stara Gradiška. Od 1. studenoga 1946. obavlja službu župnika u Vranjicu. Njegov pastoralni rad i uspjeh, osobito među mladima, smeta komunistima te je na svetkovinu Srca Isusova 16. lipnja 1950. uhićen i odveden u istražni zatvor UDBA-e u Splitu, gdje je 14. kolovoza mučen i ubijen. Posebno je promicao pobožnost Presvetom Srcu Isusovu i upravo na taj blagdan počela je njegova kalvarija na Katalinića brijegu u Splitu.

U dnevniku don Rade stoji napisano: »Uvjeren sam da su samo dobri i idealni svećenici najbolji dobrotvori naroda«, a on je optužen kao neprijatelj naroda u ime naroda. »Ljude koji su se suprotstavljali krivim ideologijama ne nazivamo herojima već svjedocima, uzorima, svecima«, istaknuo je nadbiskup Barišić govoreći o životu don Rade koji je ponikao iz doline Neretve, gdje se, kako je rekao, uvijek trebalo boriti za preživljavanje, gdje je trebalo uskladiti sebe, svoju obitelj s prirodom, poplavama i nepogodama, a najviše se trebalo boriti od neprirodnih poplava – krivih ideologija. »Ovaj svjedok vjere u Godini vjere neka u svima nama ojača vjeru, to blago koje imamo«, potaknuo je nadbiskup Barišić i dodao riječi mučenika don Rade: »Ove svoje poteškoće koje susrećem i živim ne želim da me udalje od nebeske slave; jer što je 50 godina života ovdje prema vječnosti!« Kao da je znao da će živjeti samo 50 godina.

Na misi su pjevali pučki pjevači župe Bagalovići i župni zbor te metkovski zborovi iz župa sv. Ilije i sv. Nikole, zbor iz Opuzena, Ploča i muški pjevači iz Vranjica. Za orguljama je bio Roko Veraja, orguljaš iz župe sv. Ilije iz Metkovića, zborovima je ravnala Maja Jerković, voditeljica župnog zbora Bagalovići.

70. obljetnica mučeničke smrti Matije Žigrovića

Spomen na 70. obljetnicu mučeničke smrti župnika Matije Žigrovića održan je u nedjelju 14. srpnja u Krapini i Gornjem Jesenju. Započeo je polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod franjevačke grobnice na mjesnome groblju u Krapini, u kojoj je pokopan nakon što mu je izmučeno i iznakaženo tijelo pronađeno 29. srpnja 1943. u rječici Krapinčici. Molitvu za pokojnika i blagoslov groba predvodio je gornjojesenjski župnik cistercit o. Josip Krčmar.

Slijedilo je predavanje u vjeronaučnoj dvorani u Gornjem Jesenju novinara i publicista Damira Borovčaka »Župnik Matija Žigrović – preteča maceljskih žrtava« u kojemu je, uz ostalo, iznio kratki životopis ubijenog župnika.

Plemeniti Matija Žigrović rođen je 8. veljače 1886. u Kalinju, Sv. Ivan Zelina. Za svećenika ga je zaredio nadbiskup Antun Bauer 24. ožujka 1912. Bio je kapelan u Stupniku i Grubišnom Polju. Za vrijeme Prvoga svjetskog rata četiri je godine bio na ratištu kao vojni svećenik. Nakon rata bio je kapelan u Turnašici i Mađarevu, a zatim je imenovan župnikom u Kostelu. Posljednjih desetak godina života bio je župnik u Gornjem Jesenju. Partizani su ga odveli iz župnog stana 17. srpnja 1943., divljački mučili i zlostavljali, dok nije od zadobivenih povreda preminuo.

U nastavku je istaknuo kako ga treba pamtiti kao prvu svećeničku žrtvu od boljševizma u Hrvatskom zagorju.

Nakon predavanja u vjeronaučnoj dvorani otvorena je izložba »Žrtve, mučenici Varaždinske biskupije stradali u ratnim i poratnim progonima II. svjetskog rata«, na kojoj su objavljene slike i životopisi 35 svećenika rođenih ili stradalih na području današnje Varaždinske biskupije. Objavljeni su i podaci o četiri ubijene redovnice i tri svećenička pripravnika te nekoliko sačuvanih predmeta župnika Žigrovića.

Koncelebriranu misu u župnoj crkvi sv. Ivana Krstitelja predvodio je varaždinski biskup Josip Mrzljak uz sudjelovanje svećenika Bednjanskog dekanata.

Vlč. Mate Moguš

Župnik župe sv. Nikole na Udbini tijekom Drugog svjetskog rata bio je Mate Moguš. Rođen je 2. svibnja 1912. u Generalskom Stolu od oca Josipa i majke Barbare r. Pavletić. Gimnaziju i studij teologije završio je u Senju. Za svećenika je zaređen godine 1935. Bio je kapelan u Jelenju, upravitelj župe u Podlapcu, u Udbini i Boričevcu, a 1941. imenovan je župnikom u Grižanima, gdje je ostao do svoje mučeničke smrti. Njegovo ime zapisano je u Hrvatskom martirologiju jer je 1946. pogubljen nasred Udbine.

Don Drago Babić, župnik iz Jablanca, u svojemu pismu (1992.) napisao je da su župnika Moguša objesili u Udbini, na brijegu pred crkvom te da je osam dana visio obješen.

Mirno se može reći da je župnik Mate Moguš potpuno nevin osuđen i smaknut. Poznata je činjenica da cijelo vrijeme komunističke Jugoslavije novonaseljeno stanovništvo nije dalo obnoviti župnu crkvu u Udbini. Gotovo sve crkve porušene u Drugom svjetskom ratu obnovljene su poslije rata, osim onih u Krnjeuši i Udbini.Od prosinca 1942. godine kada se dogodilo veliko stradanje Udbinjana, sve do 1995.

kada na Udbinu dolaze prognani Hrvati iz Bosne, na Udbini nije bilo ni svećenika, ni svete mise, ni vjernika, a od 1949. godine ni župne crkve, na čijim je temeljima komunistička vlast tada podigla hotel.

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjega broja *Glasnika* svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Samostan ss. benediktinki – Hvar; Irena SLIŠKOVIĆ – Trilj; Jure DŽAJA – Stobreč; obitelj Matije i Nade ŽGELA – Zagreb; dr. Matija BERLJAK, kanonik – Zagreb; N. N.; Stjepan SKRBIN – Pokupsko; Marija KUČIŠ – Zagreb; Ružica KOMADINA; Cecilija BLAŽEVIĆ – LEORIĆ; MIRA JOSIPA – Zagreb

**Uplatu i pretplatu za *Glasnik* i svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca možete poslati preko Zagrebačke banke na ime:
Postulatura kard. Stepinca i kunski račun: 2360000–1101605758
ili iz inozemstva i domovine u devizama na sljedeći konto:**

ZAGREBAČKA BANKA d. d. – ZAGREB
SAMOBORSKA 145 – HRVATSKA

SWIFT: ZABAHR 2X
KORISNIK: NADBISKUPIJA ZAGREBAČKA
POSTULATURA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA
KAPTOL 31 – ZAGREB

IBAN: HR 40 2360000 1101605758

POSTUPAK ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM SLUGE BOŽJEGA FRANJE KUHARIĆA

Sluga Božji Franjo Kuharić blagoslivlja zvono za župnu crkvu sv. Antuna Padovanskoga u Starom Petrovu Selu, godine 1980.

Sluga Božji Franjo KUHARIĆ: Sjećanja na župnički život (3)

Donosimo svjedočanstvo sluge Božjega Franje Kuharića o njegovu svećeničkom radu i pastoralnom župničkom iskustvu. Sastavio ga je on sâm, a objavljen je u knjizi *Pod Okićem*, (ur. Dragutin PAVLIČEVIĆ), u Zagrebu, 1993., str. 502.-512. Nakon što ga je nadbiskup Alojzije Stepinac zaredio za svećenika u zagrebačkoj katedrali 15. srpnja 1945., povjerena mu je služba kapelana u župi Radoboj, a od 28. kolovoza 1946. nadbiskup Stepinac ga postavlja za upravitelja župe Rakov Potok i Pavučnjak. Na službu je nastupio četiri dana kasnije, tj. 1. rujna 1946. Nakon što su komunisti na Veliku subotu 8. travnja 1950. ubili vlč. Lovru Galića, župnika u Svetoj Mariji pod Okićem, mladi župnik Franjo Kuharić preuzeo je upravu i te župe.

Tako je moja pastoralna odgovornost bila protegnuta i na župu Okićke Sv. Marije. Imao sam područje od Zdenčine do Terihajskog brijega i Poljanice, od Male Gorice i raskršća Rakov Potok, Sv. Nedjelja, Stupnik do Golog Vrha i Orešja. Svladavao sam prostor biciklom i pješice. Vjeronauk u crkvama i kapelama, posjet bolesnika, služenje Misa nedjeljom u svakoj župi, sprovodi... Svaki dan sam bio u pokretu, bez obzira na to kakvo je bilo vrijeme. Kad nije bicikl mogao nositi mene zbog lošeg puta, blata, snijega, nosio sam ja njega. Hvala Bogu, služilo me zdravlje i dobro raspoloženje, optimizam i kršćanska nada.

Od jeseni 1946. do proljeća 1947. mogao sam imati vjeronauk u školama. Tada mi je i to bilo zabranjeno. Okupljao sam djecu u crkvama i kapelama, a na Pavučnjaku jedno vrijeme čak i u šumi.

Župom Okićke Sv. Marije upravljao sam nešto oko godinu dana kad je upravu župe preuzeo vlč. Branko Grulich, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije (Sarajevo). Lijepo je radio, ali okolnosti u župi u ono vrijeme utjecale su na njega da je zatražio premještaj i otišao u Hrvatsko zagorje, u župu Margečan. Opet sam upravljao jedno kraće vrijeme tom župom dok nije došao vlč. Serafin Tvrtković, bivši bosanski franjevac. Kad sam došao u Sv. Martin za upravitelja, posjet crkve nedjeljom bio je relativno dobar u usporedbi s drugim župama toga područja, ali primanje svetih sakramenata ispovijedi i pričesti minimalno. Govorio sam da trebam godišnje više velikih hostija za mise nego malih za pričest. Ipak je broj narastao na oko pet tisuća sv. pričesti godišnje. Veoma skromno bilo je i u Rakovu Potoku i u Sv. Mariji.

Veliki pastoralni problem s kojim sam se suočio bio je ne-

Sluga Božji Franjo Kuharić blagoslivlja zvono za župnu crkvu sv. Ivana Glavosjeka u Zapolju, 8. svibnja 1978. U obredu sudjeluje dr. Stjepan Kožul, tajnik.

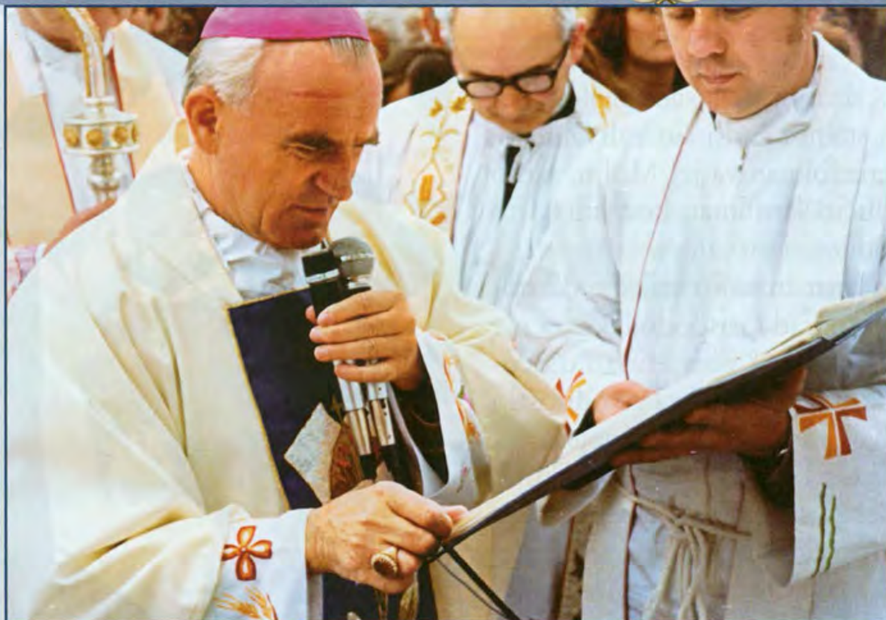
mar ukućana, a i ravnodušnost bolesnika, da prime u teškoj bolesti svete sakramente. Neki su se ispričavali praznovjernim strahom da bolesnik umre ako primi svete sakramente.Trebalo je razbijati taj strah i ustrajno uvjeravati o protivnom. Stvar se prilično popravila. Sjećam se jedne starice u Horvatima (Palijaši) kojoj sam podijelio svete sakramente svaki put kad joj je pozlilo. Tako je bilo i posljednji put. Ispovjedio sam je i pričestio, a onda sam joj kazao da ću joj dati sveto bolesničko pomazanje. Ona je kazala: »Ne bih sada primila!« – Pitao sam je: »Zašto?« Uvijek joj se stanje poboljšalo. Odgovorila je: »Baš zato! Sad si želim umrijeti!« Jedne subote pozvali su me jednoj bolesnici u Stankovo. Išao sam pješice preko brda i dolina i vratio se natrag u Sv. Martin. Još sam stanovao u Konščici. Kad sam se vratio u Sv. Martin, čekao me čovjek iz Stankova da dođem podijeliti svete sakramente jednom muškarcu. Obično smo zaključivali: ako muškarac traži sakramente, onda zaista nema odgađanja. I pošao sam natrag u Stankovo opet sat i pol pješke. Bolesnikova je kuća blizu kuće one bolesnice. Vratio sam se kući oko pola noći.

Pozvali su me jednom bolesniku u Horvate u nedjelju ujutro. Zima je bila. Treba imati mise u dvije župe. Ipak sam odmah otišao da obavim posjet prije misa. Pješice! Kad sam došao u kuću, bila je prisutna snaha. Izmolili smo uobičajene molitve. Kad sam rekao ženi da može izaći dok se bolesnik ispovijedi, bolesnik reče: »Neću se ja ispovijediti!« Kazao sam mu: »Vi se nećete ispovijediti, ali mi ćemo se porazgovoriti!« – »To hoću« – reče. I tako smo se razgovarali o njegovu životu. Vodio sam razgovor tako da se on mirno ispovijedao. Kad je razgovor svršio, kazao sam mu, smiješeći se: »Hoćete se ispovijediti?« – Odgovorio je: »Hoću!« – Kazao sam mu: »Vi ste se ispovijedili, a sada ćemo se pokajati, primiti sv. pričest i sveto pomazanje.« Sve je pobožno primio! Kad sam odlazio, kazao je: »Hvala, velečasni!« Otpremili su ga u bolnicu gdje je, pomiren s Bogom, umro. Isplatilo se pješačiti!

Bilo je i neuspjeha. Kad sam doznao za kojega bolesnika, u pretpostavci da me neće pozvati, nastojao sam ga nepozvan posjetiti. Tako sam posjetio i jednog starog prijeratnog komunista. Primio me je na razgovor bez otpora. Bio je prisutan jedan njegov susjed. Razgovarali smo o raznim stvarima, dakako i o vjeri. Priznao je da su Božje zapovijedi dobre, ali samo na ljudskoj razini. Kad sam mu spomenuo sv. ispovijed i vječni život, kazao je mahnuvši rukom: »Velečasni, nema ništa! Čovjek umire kao vol!« Nakon tri dana je umro. Ne znamo što Bog čini u duši u tim odsudnim posljednjim trenucima! Nadati se je da još kuca srce i savjest! Možda je moj posjet tom čovjeku bio poticaj da se u zadnji čas duša otvori Božjem milosrđu! Odbio me je i jedan starac koji se vratio iscrpljen iz komunističkog KPD-a. Kazao je: »Dajte mi mira! Da ima Boga, ne bi ovo sa mnom učinili!« Teški je to teološki problem o kojem se nije moglo s tim starcem razgovarati. A što su zli ljudi učinili sa Sinom Božjim na križu! A baš ta patnja je izvor oproštenja, vječnog spasenja!

U mojim župama uglavnom sva su djeca krštena. Bilo je rijetkih izuzetaka. Razmjerno je bio nizak postotak obitelji koje nisu primale blagoslov kuća. Malo je bilo onih koji nisu u crkvi sklapali brak, ali svi su uključivali ne-

Bilo je i neuspjeha. Kad sam doznao za kojega bolesnika, u pretpostavci da me neće pozvati, nastojao sam ga nepozvan posjetiti. Tako sam posjetio i jednog starog prijeratnog komunista. Primio me je na razgovor bez otpora. Bio je prisutan jedan njegov susjed. Razgovarali smo o raznim stvarima, dakako i o vjeri. Priznao je da su Božje zapovijedi dobre, ali samo na ljudskoj razini. Kad sam mu spomenuo sv. ispovijed i vječni život, kazao je mahnuvši rukom: »Velečasni, nema ništa! Čovjek umire kao vol!« Nakon tri dana je umro.

Sluga Božji Franjo Kuharić blagoslivlja zvono za župnu crkvu sv. Antuna Padovanskoga u Starom Petrovu Selu (1980.); knjigu drži vlč. Tomo Mrnjec, a između kardinala i vlč. Mrnjca stoji danas pokojni župnik preč. Stjepan Kanić

djelju u svadbovanje, što je bio mučan problem. Svadba u selu znatno je smanjila te nedjelje i broj polaznika mise. Bilo je utješnih vjerskih slavlja i očitovanja. Hodočašća na Mariju Bistricu bila su lijepo posjećena. Lijep broj hodočasnika je pješačio. Uvijek sam pratio pješake pješice. Imali smo jednu zgodu koju vrijedi spomenuti. Vlasti su na razne načine nastojale otežati hodočašća da bi ih pomalo ugasile. Ali to nije uspjelo. Dapače, ta su hodočašća u to vrijeme bila još više produhovljena. U Mariji Bistrici je bilo zabranjeno trgovanje, vrtuljci itd. To se proštenište oslobodilo od mnogih sadržaja koji samo umanjuju pravi duh hodočašća.

(nastavak slijedi)

Poziv mladomisnika Franje Kuharića bratu Antunu na mladu misu

Očekujući svećeničko ređenje đakon Franjo Kuharić poslao je 12. srpnja 1945. pismo svome bratu Antunu Kuhariću u Vinkovce, kojim ga poziva na svoju mladu misu. Tada još nije odlučio hoće li mladu misu slaviti u Pribiću ili u Zagrebu. Zahvaljujemo Josipu Kuhariću, sinu Antuna Kuharića u Vinkovcima, koji nam je proslijedio ovo pismo sluge Božjega Franje Kuharića koje je svjedok njegovih dubokih razmišljanja o svećeništvu i predanja u Božje milosrđe. U njemu je on molitelj da bude Božji svećenik, ništa drugo nego jedan stalni i žarki čin zahvalnosti Bogu za dar svećeništva. Štoviše, to je pismo svjedok njegova neograničenog predanja u sigurnu ruku Božje providnosti i odraz njegove molitve Isusu da samo njega ljubi trajnom ljubavi. Jer Sluga Božji nije datirao pismo, s pravom se pretpostavlja da je napisano 12. srpnja 1945., jer je bilo priloženo pismu koje je toga dana njegov brat Mate, koji također živi u Zagrebu, poslao bratu Antunu Kuhariću u Vinkovce. Ono svjedoči i o tadašnjim prilikama javnoga života kad se bez propusnice nije moglo slobodno kretati zemljom, pa je mladomisnik Franjo zamolio brata Antuna da si takvu propusnicu pribavi na vrijeme.[1]

Dragi Tone!

Baš sada ovaj čas došao sam k Mati, pa mi je vrlo drago, da Ti se mogu javiti s par riječi. Već je tome jako dugo, da sam Ti pisao, a u tom međuvremenu odigralo se toga tako mnogo.

Dragi Tone! Nadgledao sam se nad ponore misterija i ne vidjeh im dna – to su bezdani Božjeg milosrđa, kojim sam ja obasut. Tone, kako je Bog dobar i milosrdan grješnom čovjeku.

U nedjelju 15. srpnja u 9h prije podne pod svečanom pontifikalnom sv. misom položit će preuzvišeni Nadbiskup ruke na moju glavu i ja ću biti – »sacerdos in aeternum!« To je nepojmljiva veličina za smrtnog čovjeka i o tome bi morao čovjek razmišljati sa suzama. Dragi Tone, da ti ja ispričam povijest Božjeg

1 Usp. *Pismo Josipa Kuharića*, Vinkovci, 22. svibnja 2013.

milosrđa prema meni, trebalo bi mi mnogo, mnogo sati i dana. A molim Gospodina samo jedno, da moj cijeli svećenički život ne bude ništa drugo, nego jedan stalni i žarki čin zahvalnosti. Kako je velika moć molitve! Nenadoknadiva je! Moliti, samo moliti moramo. Mladu misu odlučio sam imati kod kuće i to 12. kolovoza pa te, dragi Tone, molim, nastoj doći.

Toliko bih Ti toga imao reći. Imat ću neko vrijeme odmora, a onda Ti već znaš poći ću u vinograd Gospodnji. Čeka me »amica Dominica devastata.« Sa sobom ću ponijeti samo neograničeno predanje u sigurnu ruku drage Božje Providnosti i svoje svećeništvo i opet moleći svoga Isusa samo jedno, da Ga ljubim trajnom ljubavlju i da i braću svoju naučim ljubiti Ga, da proslavim Njega i spašavam duše! Ništa drugo ne želim nego samo to, a ništa drugo me ne plaši, nego samo nevjera Njemu. Nastojat ću biti neprestano uza Nj, da On bude sa mnom slabim čovjekom, ali svojim svećenikom! Dragi moj Tone, raduj se sa mnom i moli sa mnom! Ostalo ću Ti reći, kada se vidimo.

A sada Tebe, Anu i djecu mnogo, mnogo i srdačno pozdravlja

tvoj Franjo!

Fra Branimir Kosec, prvi župnik u župi Zapolje, prati pozdrav djevojčice koja u ime župe pozdravlja slugu Božjega Franju Kuharića, nadbiskupa zagrebačkog pri dolasku u župu Zapolje, 8. svibnja 1978.

»Osjećam njegovu duhovnu prisutnost«

Dana 11. srpnja 2013., nakon nedjeljne mise u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Sestrunju, župnik don Joso Kero poveo me na ručak u obitelj Danice i Marijana Švorinić. Tijekom ručka izašlo je na vidjelo da su ovi supružnici vjenčani 7. srpnja 1962. kroz 51 godinu nisu sačuvali samo bračnu vjernost zahvaljujući osloncu na katoličku vjeru, nego su je hranili sakramentalnim životom, molitvom i ljubavlju prema Crkvi. Znakovito je njihovo svjedočenje da se često u molitvi obraćaju za pomoć bl. Alojziju Stepincu i sluzi Božjemu Franji Kuhariću.

Danica Švorinić r. Fatović rođena je 3. siječnja 1946. u Sestrunju. O sluzi Božjemu Franji Kuhariću posvjedočila je: »Kardinalu Kuhariću molim se svaki dan. On mi je ne samo u dragoj uspomeni, nego osjećam njegovu duhovnu prisutnost u mome životu. Molim ga da zagovara moju obitelj. Moje pouzdanje u njegov zagovor zajamčeno je na činjenici da je bio ponizan i Božji čovjek, osobito drag u susretanju s ljudima.«

Marijan Švorinić rođen je u Sestrunju 11. rujna 1942. Kaže: »Blaženi Alojzije Stepinac i kardinal Franjo Kuharić najdraži su mi ljudi na ovom svijetu jer su bili ljudi jednostavni i posve zauzeti za svoj narod. Stepinac je štitio Srbe i Židove i druge ljude jer je u njima gledao čovjeka. Na osobit način doživio sam veličinu kardinala Kuharića u Domovinskom ratu, njegovo suosjećanje i pohode ranjenicima i bolesnicima. Znate,

ne moramo svece gledati samo na koljenima, jer život traži ljude i na terenu.« (J. Batelja)

* * *

Pismo o ozdravljenju na zagovor kardinala Franje Kuharića na ured Postulature poslao je gosp. Stjepan Uroić iz Zagreba. Detaljno je opisao bolove s kukom i nogom. Nije mogao voziti auto, ležati, sjediti niti nogu saviti. Dana 26. travnja 2011. trebao je započeti terapiju u ambulanti Črnomerec. Došavši tamo, ambulanta je bila puna pacijenata. On se okrenuo i otišao ravno u katedralu pred grob Franje Kuharića. On svjedoči: »Kleknuo sam ispred svijeće s njegovom slikom, pomolio sam se i zamolio ga da me pred dragim Bogom zagovori, da mi pomogne da ozdravim. Stvarno, meni je bilo sve bolje i bolje. Hvala Bogu i pokojnom kardinalu Kuhariću. Ja sada mogu voziti auto i sve se vratilo kako je bilo prije.«

Svom pismu od 14. ožujka 2013. Stjepan je priložio i dokumentaciju, iz koje je vidljivo da se na snimci lumbalne kralježnice vide početna spondiloza i spondilatroza.

Darovatelji za postupak proglašenja svetim sluge Božjega Franje Kuharića: Zdravko KUHARIĆ – Kanada

Kardinal Franjo Kuharić kadi veliko zvono teško 717 kg za župnu crkvu sv. Antuna Padovanskoga u Starom Petrovu Selu, godine 1980.

Hvala svim čitateljima, štovateljima blaženoga Alojzija Stepinca u domovini i širom svijeta, za molitve i darove te za nesebično i velikodušno promicanje glasa svetosti i mučeništva kardinala Alojzija Stepinca.

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca.

Smirenost na licu sluge Božjega Franje Kuharića, nadbiskupa zagrebačkog, znak je njegova predanja Bogu, Crkvi i narodu kod dolaska na posvetu župne crkve sv. Ivana Glavosjeka i blagoslova zvona u Zapolju, 8. svibnja 1978.

OBAVIJEST ČITATELJIMA GLASNIKA

Vjernici koji na Blaženikov zagovor budu uslišani – zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost – neka opis uslišanja i cjelovitu liječničku dokumentaciju dostave na adresu:

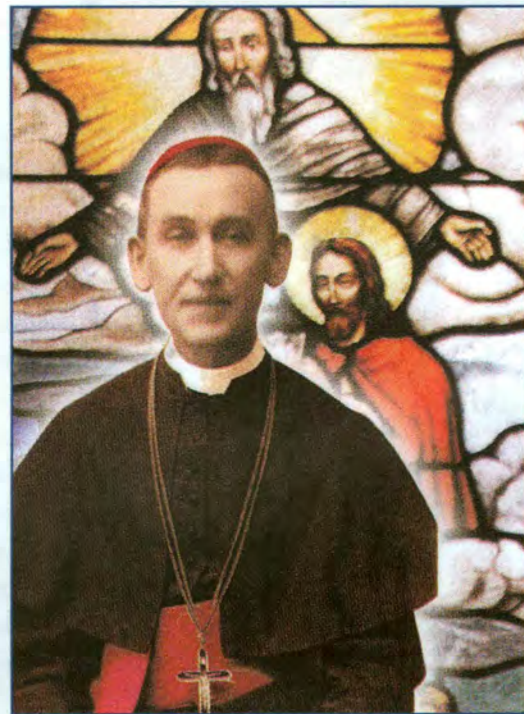
dr. Juraj Batelja, postulator
Kaptol 18, p. p. 949
10001 ZAGREB

* * *

U Muzeju Bl. Alojzija na Kaptolu 31 možete nabaviti medalju Bl. Alojzija – odlivenu u srebru ili bronci, uokvirenu staklenim okvirom – koja može biti dragi dar ili uspomena. Cijena je 150 kn.

POSTUPAK ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM SLUGE BOŽJEGA JOSIPA LANGA

Čitateljima *Glasnika Bl. Alojzija Stepinca* poznato je da je u tijeku kanonski postupak za proglašenje blaženim i svetim Sluge Božjega Josipa Langa, pomoćnog biskupa zagrebačkoga. Postulator kauze dr. Juraj Batelja nastoji da i taj postupak što prije bude priveden k svome sretnom završetku. No, to je dugotrajan postupak. Svjedočanstva o njegovom herojskom stupnju svetosti sačuvana su na tisućama stranica i sve ih treba proučiti i pripremiti za tisak, kako bi ih teolozi mogli proučiti i donijeti zaključak radi li se doista o kršćanskim krjepostima življenima u herojskom stupnju.

»Nesretna politika čini čovjeka slijepim i bijesnim«

Otkako se pobliže upoznao s iskazima svjedoka i pročitao veći dio pismene ostavštine sluge Božjega Josipa Langa, postulator je osvjedočen da je riječ o izvanrednom apostolu kršćanske ljubavi i navjestitelju kršćanske vjere u hrvatskom narodu. Da njegovo uvjerenje nije u raskoraku s osvjedočenjem Langovih suvremenika, u ovom broju *Glasnika* donosimo članak *Dr. Josip Lang – Božje svjetlo Hrvatima*, koji je sastavio isusovac o. Josip Vrbanek i objavio prigodom 20-godišnjice smrti biskupa Langa, usp. *Katolički list*, 95. (1944.), br. 46., str. 549.-551.

Dr. Josip Lang – Božje svjetlo Hrvatima (Prigodom 20-godišnjice smrti)

Što se s podaljih vidika jasnije ukazuju glavne crte raznih duševnih pokreta u Hrvata koncem prošlog stoljeća, to jasnije izbivaju i običaji njihovih nadahnitelja. Jedne osvjetljuju njihovi spisi, druge njihove organizacije, treće značajevi učenika, četvrte strujenje života, što su ga nadahnuli. *Našeg Langa osvjetljuje sve ovo, a najviše krepče strujanje vjerskoga života, koje je on potaknuo.*

Pojava biskupa Langa pada upravo u doba, kada je ban Khuen svojim makiavelističkim metodama širom *otvorio vrata demokraciji javnoga narodnog života.* Nastupivši Khuen 1. prosinca 1883. pokušao je najprije, da za svoju protunarodnu rabotu pridobije katoličko svećenstvo. Kad mu ovo nije u očekivanoj mjeri nasjelo, prihvatio se pravoslavnog sloja, te uz lozinku »bič ili jasle« zaista 20 godina vladao. Dok su se prije pojedinci – kao Šulek, Folnegović, Kovačić – iztrčavali proti Crkvi i kršćanskom moralu, sada se to htjelo sustavno provoditi. Zbog svoje žene protestantkinje, dade ban u saboru oglasiti njihovu ravnopravnost u Hrvatskoj. Javno je započeo napadajima na Crkvu miljenik Khuenov sveučilišni profesor Dr Fran Spevec god. 1886. Nastavilo se 1888. na saboru i liberalnim školskim zakonom; a od god. 1893. neprestano je Khuen prijetio s građanskom ženidbom. Dakako da su

Pojava biskupa Langa pada upravo u doba, kada je ban Khuen svojim makiavelističkim metodama širom otvorio vrata demokraciji javnoga narodnog života. Nastupivši Khuen 1. prosinca 1883. pokušao je najprije, da za svoju protunarodnu rabotu pridobije katoličko svećenstvo. Kad mu ovo nije u očekivanoj mjeri nasjelo, prihvatio se pravoslavnog sloja, te uz lozinku »bič ili jasle« zaista 20 godina vladao.

valovi slobodnog zidarstva i drugih protuvjerskih struja pod banovom zaštitom sve jače zapljuskivale naš javni i obiteljski život. *Razvijao se sve oštriji ideal novoga čovjeka i slobodnog mislioca*, kojeg će voditi misao skupnosti, dizati tehnika blagostanja, smirivati užici kulture. Danas doživljuju: taj »čovjek« i te struje u svom divljanju **slave** u isti mah i svoju pobjedu i svoj poraz. Poraz u očitoj nemogućnosti, da iz razaračke pobjede stvore sretniji naraštaj. Mnogo je sinova i kće-

Sluga Božji Josip Lang uz nadbiskupa Bauera i biskupa Premuša s bogoslovima Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu

Demoralizacija se najviše širi zloporabom i krivim odgojem, i to brže kroz ženski nego kroz muški svijet. Gospodin je Bog stavio Langa u najizloženije središte ženske i opće narodne prosvjete, da spriječi namjeravanu demoralizaciju. Godine 1885. postaje profesorom pedagogike, hrvatske književnosti i povijesti na ženskoj učiteljskoj školi. Ovu su velikom ljubavlju gradile i vodile Milosrdnice, ali ju je po njihovu vlastitu priznanju na visinu dignuo Lang.

ri hrvatskog naroda palo žrtvom tog »novog ideala« bez Boga. *No da je hrvatski narod u svojoj većini tu demoralizaciju osudio i da je svjesno odbacuje, to on zahvaljuje svojoj katoličkoj vjeri.* Ona ga je sačuvala svojom tisućljetnom tradicijom po hijerarhiji, svojom organiziranom prosvjetom i dobrotvornošću, a najviše svijetlim primjerima i vrhunaravnoga života. *Koji je udio u tome imao biskup Lang?*

Listovi njegovi kardinalu Steinhuberu svjedoče, da je on ovu pogibelj narodne demoralizacije pravo shvatio, kao svoju uzeo, duboko proćutio i svjesno joj se odupro. »Nesretna politika čini čovjeka slijepim i bijesnim« veli Lang, govoreći o Spevčevu bogohulnom napadaju. *Možda se baš njome najviše i posvuda u Hrvatskoj širi tako brzo nećudorednost...«* I govoreći dalje o krivnji naobraženih i pomanjkanju ugleda, veli: »Koje onda čudo, da se nevjera, kletva, nećudoređe, pijanstvo tako strahovito širi... Upravo je ganutljiva i u svijetu nečuvena ona ljubav, kojom hrvatski narod susreće svoje dobre svećenike i ono počitanje, kojim o njima govori. No taj narod otuđuje se sve većma svojim svećenicima... On nema pravog čovjeka, koji bi od njega što dobro stvorio po Srcu Isusovu... *mi trebamo dvije stvari: vrsnu glavu i dobre, pobožne, učene duhovnike.* No, radi grijeha naroda nemamo ništa. Narod strašno kune i psuje. Hrvat ima zahvaliti dragoj Majci Božjoj, da ga Bog još strašnije ne kazni...

6. IX. 1889. opet piše istomu, kako se bio upustio u kritiku hrvatskog pedagoškog djela, što ga je stajalo silnog truda i vremena. »*Kad se što nekršćanski napiše, tako me to uznemiri. Jer ja sam bio Germaničar, pak smatram svojom svetom dužnošću protiv toga nastupiti.*« I nastupao je. Nije način Providnosti, da na ljudske izazove odmah ljudski odgovara, jer veli (Izaia 55,8): »Putovi vaši nisu putovi moji.« Visoki su se crkveni auktoriteti slabo suprotstavili Khuenovoj demokratizaciji, pa je Gospodin uzeo malog čovjeka, baš g. 1883. tek *mladomisnika Langa i kroz njega će postepeno nadahnjivati pozitivno duhovno gibanje u smjeru punog vjerskog života.* »Kako su tajanstveni putovi Božji – govorio mi je kanonik Gašparlin, nekada duktor u sjemeništu u istoj sobi i Spevcu i Langu.« Promatrao sam često onu napadnu suprotnost njihova značaja. Spevec nadut, prkosan, razbarušene kose, bacao svuda požudne poglede. Lang ponizan, poslušan, čedno počešljan, oborenih očiju, u Bogu sabran... I da su bili u javnome životu prostorom tako blizu, a dušom tako daleki. Spevec sa katedre na sveučilištu huli na Isusa, a Lang eno preko zida kod Milosrdnica tiho šapće u ispovjedaonici Kosti Vojnoviću – tada sveučilišnom profesoru – i tisućama svakog staleža – »*Ljubimo Isusa! On je Istina, Put i Život!*« ...

Demoralizacija se najviše širi zloporabom i krivim odgojem, i to brže kroz ženski nego kroz muški svijet. Gospodin je Bog stavio Langa u najizloženije središte ženske i opće narodne prosvjete, da spriječi namjeravanu demoralizaciju. Godine 1885. postaje profesorom pedagogike, hrvatske književnosti i povijesti na ženskoj učiteljskoj školi. Ovu su velikom ljubavlju gradile i vodile Milosrdnice, ali ju je po njihovu vlastitu priznanju na visinu dignuo Lang. I stotine zahvalnih učiteljica priznaje da im je od njega »ono nešto«, što ih je u najvećoj buri života držalo na visini. Taj ugled je stekao ne samo svetošću života, nego i svestranim proučavanjem i spisateljskim radom. Proti Rousseauovom »Emilu«, koji je baš onda bio preveden, pisao je i držao tako temeljita pre-

Drugu kulu za obranu morala u hrvatskom narodu podignula je nadbiskupija s kardinalom Mihalovićem na čelu iza potresa g. 1880. obnovljenom sjemeništu. Kula je doduše bila čvrsta, ali s malo crkvenog života uza sva nastojanja i svetoga spirituala Stepinca. Tek Langov žar udahnuo joj je taj život.

Članovi obiteljske zajednice Trnovčice obavljaju pobožnost križnoga puta u Krašiću, 9. lipnja 2013.

davanja, da je taj spis i pisac učenicima upravo omrznuo, a s njime dakako i sva naturalistička pedagogija. Školski nadzornik Antun Cuvaj zamjerao je spočetka Langu njegovo stidljivo držanje pred pripravnicama, no s vremenom je to mišljenje promijenio i bio veliki štovatelj svetoga profesora. Obični pedagoški pisac Hartman rekao je o Langu: »To je sveti čovjek. Takovog pedagoga nema cijela Hrvatska.« Da, Hrvatska je imala njega, koji se je potisućio u svojim učenicima i čuvao čist naraštaj. Alojzijansko slavlje g. 1891. sa svojim tako plodnim idealizmom, bilo je u glavnom njegovo djelo. On sam kao živi Alojzije svijetlio je i kasnije mladeži kao školski povjerenik Crkve, a okrunio je taj svoj odgojni rad kobne godine 1919., kad je temeljitom raspravom »Srednja škola bez religije« i biskupskim autoritetom spriječio masoneriju u podpunom demoraliziranju hrvatske škole.

Drugu kulu za obranu morala u hrvatskom narodu podignula je nadbiskupija s kardinalom Mihalovićem na čelu iza potresa g. 1880. *obnovljenom sjemeništu*. Kula je doduše bila čvrsta, ali s malo crkvenog života uza sva nastojanja i svetoga spirituala Stepinca. *Tek Langov žar udahnuo joj je taj život.* Više je on riješio bogoslovima sumnja, čvršće ih uvjerio o dogmama, žarče ih oduševio za krepost, ječe im izgrađivao značaj nego svi profesori, sve debele knjige, svi sjajni govori drugih. Klasičan primjer toga utjecaja je pjesnik Pavelić, koje otvoreno priznaje, da ga je tek u trećoj bogosloviji Lang obratio i udahnuo mu sve što je dobra kasnije imao. S Pavelićem priznavaju to i svi kasniji revni trudbenici na obnovu katoličkog života. Lang je sebi svjestan važnosti zadaće, što mu je među klerom namijenjena i smatra se nesposobnim da je izvrši, ali je u poslušnosti preuzimlje. Iskreno piše 29. IX. 1901. kardinalu Steinhuberu: »*Ja osjećam kako sam nemoćan za taj posao, pa dajem da se mnogo moli za svete klerike. Nastojim također čestom sv. Pričešću i uopće štovanjem Presv. Sakramenta te pobožnošću k Presv. Srcu Isusovu, da ih njihovom uzvišenom cilju privedem. Bog mi se smilovao! Kako silno želim da budu hrvatski svećenici u svojoj službi vrijedni riječju i činom.*« Da, mi smo svi osjećali kako je ta njegova želja na djelu: u molitvi, u primjeru samozataje, u naglašavanju načela, u počitanju prema crkvenom ugledu – ona moć, koja je davala snagu provedbe svih crkvenih naredaba, što su ih izdavali crkveni poglavari. Zato ga je i nadbiskup Dr. Bauer pod poslušnošću učinio biskupom, zato ga je i nuncij Pellegrinetti zvao »*anđelom nadbiskupije*«. Koliko znači za moral naroda *redovništvo*, to pokazuju jasno napadaji bezvjeraca, koji se u svakoj hajci najprije na njih obaraju, bilo da ih raztruju, bilo da ih odstrane. Gradili su u to doba samostane i Hoepperger i Stadler i Posilović, ali ih je *Lang najviše punio i zvanjima i težnjom za savršenošću.* Ispovijedali su redovnice i drugi – na pr. blagi Filetić, ali popravljao je najuspješnije Lang. Propovijedali su im zanimljivije Hartman i Čebušnik, ali skrušio ih nije i na ljubav razplamtio nitko kao Lang. Njegove su propovijedi zvonile mnogima kroz sav život, a jeka im je još i danas u drugom naraštaju. Svjetovali su mudro i odvjetnici i liječnici, ali je uspješniji bio toliko puta savjet Langov, koji je odmah utjehom, molitvom i križem pomagao otvarajući neiscrpljivu riznicu Božju. *Upravo preko redovnica proširio je Lang svoj jaki moralni utjecaj na sav hrvatski narod.*[1]

Pozivam svakog čitatelja *Glasnika* da bude pronositelj glasa svetosti ovog sluge Božjega i moli da Bog na njegov zagovor učini koji čudesan znak, kao potvrdu da se Bogu u potpunosti svidio.

1 *Katolički list*, 95. (16. studenoga 1944.), br. 46., str. 45.–46.

Uz 20. obljetnicu Glasnika »Blaženi Alojzije Stepinac«

U dvadeset godina naš je *Glasnik* izlazio pod više imena. Od prvoga broja nosio je naslov *Glasnik sluge Božjega Alojzija Stepinca.* Od br. 2. godine 1995. izlazio je pod naslovom *Sluga Božji Alojzije Stepinac*. Od prvog broja godine 1999. do danas izlazi pod naslovom *Blaženi Alojzije Stepinac*. Od broja 4. godine 1998. *Glasnik* na naslovnici pronosi podsjetnik na njegovo proglašenje blaženim i moćni zagovor kod Boga zazivom »Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas«. Naslovnica svakog pojedinog broja *Glasnika* bila je popraćena biranom porukom misli izrečenih o njemu (blaženi Ivan XXIII., blaženi Ivan Pavao II.), a od br. 1.–2. godine 1997. na vidnome mjestu naslovnice *Glasnik* donosi probranu duhovnu misao blaženoga Alojzija koja se ponavljala u sva četiri broja tekućega godišta.

Prvi broj *Glasnika* objavljen je uz 34. obljetnicu smrti blaženog Alojzija Stepinca 10. veljače 1994. Povijesno razdoblje od 34 godine komunističke strahovlade prelomilo se prvim slobodnim izborima u Hrvatskoj, ali je zbog opreza zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić dopustio da se *Glasnik* počne objavljivati tek učvršćenim položajem Republike Hrvatske. U predgovoru i uvodnoj misli za *Glasnik* kardinal Franjo Kuharić tu je prijelomnicu predočio riječima: »Napunile su se 34 godine od smrti sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca. U tom vremenu mnogo se toga dogodilo i promijenilo u suvremenoj povijesti. Među osobitim providencijalnim promjenama dogodila se i sloboda Hrvatske kao i drugih zemalja od komunističkog totalitarizma. U toj slobodi javno je završen biskupijski proces za proglašenje blaženim sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca, koji je tajno započet u Rimu 1981., a koji je sada prenesen u Rim na prosudbu Kongregacije za proglašenje svetih.

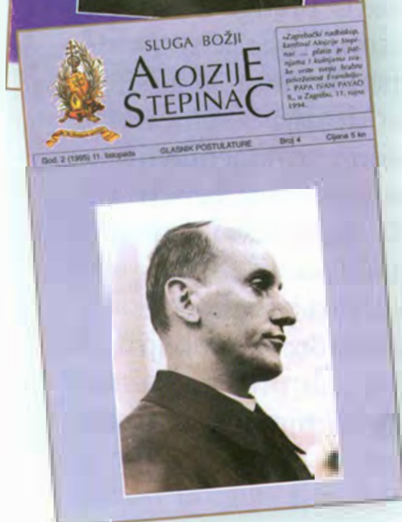
Glasnik 1994.
»Kardinala Alojzija Stepinca, nadbiskupa zagrebačkog, držimo nebeskim zaštitnikom njegove rodne zemlje, u kojoj su on osobno i Sveta Crkva pretrpjeli mnoge patnje.« (Papa Ivan XXIII., u Konzistoriju, 28. II. 1960.)

Glasnik 1995.
»Zagrebački nadbiskup kardinal Alojzije Stepinac ... platio je patnjama i kušnjama svake vrste svoju hrabru privrženost Evanđelju.« (Papa Ivan Pavao II., u Zagrebu, 11. rujna 1994.)

Glasnik 1996.
»Ime kardinala Stepinca upisano je u Knjigu Prvaka Crkve, koji su svojim mučeništvom posvjedočili vlastitu vjernost Petrovoj Stolici. Mučeništvom se može smatrati također nemaleno razdoblje od 14 godina koje je on proveo u osamljenosti, posred svakodnevnih fizičkih i moralnih trpljenja.« (Papa Ivan XXIII.)

Glasnik 1997.
»Onaj, koji se malo udube u misterij utjelovljenja Sina Božjega i koji samo malo shvati svu dubinu ljubavi Božje prema čovjeku, taj će na ljubav odgovoriti ljubavlju i život svoj udesiti prema načelima Evanđelja Sina Božjega.« (A. kard. Stepinac, *Pismo dr. Ivi Andresu*, Krašić, 17. XII. 1953.)

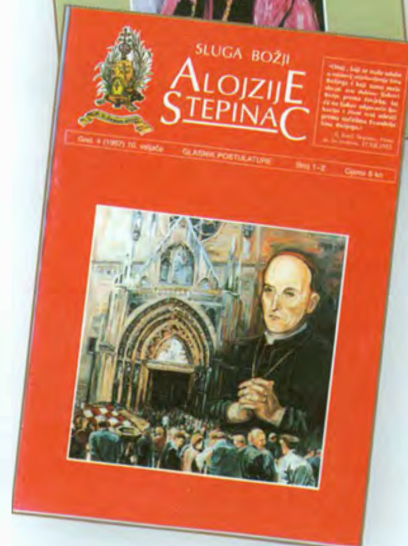

U demokratskoj slobodi Hrvatski sabor proglasio je proces i osudu zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca ništetnim. U toj slobodi sada se pojavljuje *Glasnik sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca*. Svrha je *Glasnika* da naša vjernička i šira javnost što bolje upozna duhovni lik sluge Božjega, da kroz *Glasnik* također čuje njegove poruke i da bude poticana na molitvu za uspjeh procesa.« (*Glasnik sluge Božjega Alojzija Stepinca*, 1 [10. veljače 1994.], br. 1., str. 3.).

Uredništvo *Glasnika* nadbiskup Kuharić povjerio je postulatoru dr. Jurju Batelji koji tu službu vrši i danas uz nadu da će se uskoro naći novi čovjek koji će još uspješnije povezivati Blaženikove štovatelje i hrvatsku javnost poticati na nasljedovanje Stepinčevih duhovnih vrlina. Urednik zahvaljuje brojnim suradnicima koji su mu tijekom dvadeset godina pripomogli da *Glasnik* bude istinita poruka duhovne veličine Alojzija Stepinca, njegova značenja za hrvatsku crkvenu, ali i narodnu samostalnost. Na poseban način zahvala ide dr. Josipu Sabolu koji je godinama uređivao rubriku »Te-

Glasnik1998. »Ne bi smjelo biti dana u našem životu da se ne preporučimo Bogu Duhu Svetomu.« (Alojzije kard. Stepinac, nadbiskup zagrebački)

Glasnik1999. »Jedno od najvećih zala našega vremena jest besavjesnost ljudi, kojima je povjerena sudbina drugih.« (Blaženi Alojzije Stepinac)

Glasnik 2000. »Što su nevolje veće, to čvršće mora biti naše pouzdanje u Boga.« (Blaženi Alojzije Stepinac)

Glasnik 2001. »Ljubav prema Majci Božjoj zalog je opstanka hrvatskog naroda.« (Blaženi Alojzije Stepinac u Mariji Bistrici, 7. srpnja 1935.

»Temelj na kojem počivaju narod i čovječanstvo jest bez sumnje obitelj.« (Bl. A. Stepinac u govoru na otvorenju *Hrvatskog socijalnog tjedna*, 25. listopada 1937.)

ološki podlistak« te p. Celestinu Tomiću koji je brojnim člancima javnosti prikazivao moralnu veličinu iz Stepinčeve duhovne baštine kao nadahnuće za vjerodostojan kršćanski život, prof. mr. sc. Vjenceslavu Topaloviću za putopis blaženog Alojzija po Bosni i Hercegovini, zatim dr. Slavku Zecu koji je pomno pratio pohode blaženog Ivana Pavla II. Crkvi u Hrvata te čitateljima protumačio njegove poruke i tolikim dragim suradnicima i suradnicama koji su vijestima, prilozima ili fotografijama obogatili Glasnik.

O dvadesetoj obljetnici našega *Glasnika* želim uz slugu Božjega kardinala Franju Kuharića na osobit način prisjetiti se pokojnog splitskog nadbiskupa Frane Franića, njegova nasljednika mons. Ante Jurića, kard. Franje Šepera, pročelnika Kongregacije za nauk vjere u Rimu, đakovačkog biskupa Ćirila Kosa, zadarskog nadbiskupa Marijana Oblaka, porečko-pulskog biskupa Dragutina Nežića, varaždinskog biskupa mons. Marka Culeja koji su se spremno odazvali na pisanje vlastitih svjedočanstava ili propovijedi prigodom Blaženikovih obljetnica. Osobita zahvala mons. Josipu Pavlišiću, nadbiskupu riječko-senjskome, jednome od najbližih Blaženikovih suradnika u borbi protiv staleškog svećeničkog

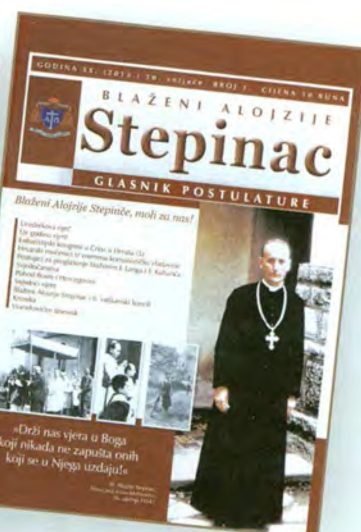

Glasnik 2010.
»Za uvjerenog katolika ljubav prema narodu nije predmet trgovine ni za novac ni za slavu, nego je ona moralna i etička dužnost.« (Bl. Alojzije Stepinac)

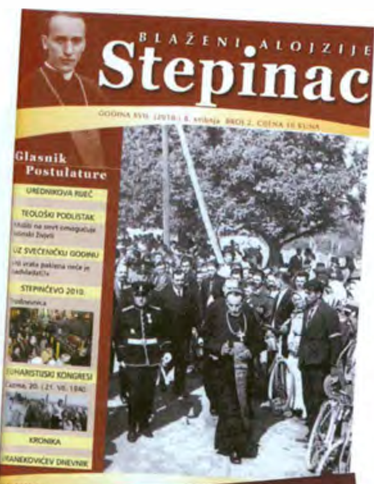
Glasnik 2011
»Što više živim i gledam sudbinu Crkve, to mi je draža! O, velika si, Crkvo Božja!« (Bl. Alojzije Stepinac)

Glasnik 2012.
»Ljubiti pravdu, a mrziti nepravdu, to je moje načelo. A u ljubavi prema hrvatskom narodu ne dam se od nikoga natkriliti.« (Bl. Alojzije Stepinac)

Glasnik 2013.
»Drži nas vjera u Boga, koji nikada ne zapušta onih koji se u Njega uzdaju.« (Bl. Alojzije Stepinac, *Pismo prof. Ivanu Meštroviću*, 28. siječnja 1954.)

va« te propovijedi pojedinih biskupa, osobito zagrebačkog nadbiskupa i kardinala Josipa Bozanića, te propovijedi izabranih propovjednika kako u trodnevnicama tako i na sam dan liturgijskog spomendana 10. veljače svake godine. Potpunijoj spoznaji tih proslava pridonosila su izvješća sa svih strana svijeta gdje žive Hrvati, osobito iz Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu.

Držeći se stalnih rubrika »Svjedočanstva« i »Kronika«, čitatelji su mogli upoznati živuće svjedoke Stepinčeva života i junaštva te načine čuvanja spomena na nj. Tome su pridonijele posvete župnih crkava i kapela posvećenih njemu u čast, blagoslova oltara u koje su pohranjene njegove moći, proslavama u pojedinim župama, priredbama i akademijama, imenovanjima ulica i trgova itd.

Budući da je blaženi Alojzije predvodnik tisuća nevino pobijenih kojima je komunistička vlast oduzela slobodu i život, *Glasnik* je brojnim rubrikama i naslovima osvjetljavao vrijeme komunističkog progona Katoličke Crkve i samoga Blaženika te progon hrvatskoga naroda od Bleiburga, križnih putova do neizbrojenih jama gdje su završila njihova tijela. Čuje se ovih dana da je nakon dvadeset godina Domovinski rat završio, a ćutimo da

Drugi svjetski rat još traje. Svaka vlast i svaka zemaljska moć mora znati da treba upokojiti duše. Ne samo da se nasilno umorenima oda pijetet, postavi grobni humak već je potrebno iz krika za pravdom iskazati duboko poštovanje onima koji su ljubili Boga i ljude.

Glasnik je nastojao čitateljima pružiti izvješća o tri pohoda blaženog Ivana Pavla II. Crkvi u Hrvata i hrvatskom narodu te Benedikta XVI. koji su u svojim nastupima iskazali duboko poštovanje »najsvjetlijem liku Crkve u Hrvata«. Uz pojedine romansirane napise iz života bl. Alojzija Stepinca najredovitija je rubrika tekst iz dnevnika koji je vjerodostojno i ustrajno ispisivao krašićki župnik Josip Vraneković marno bilježeći uvjete Blaženikova tamnovanja u Krašiću. Tu biografsku stranu Blaženikova života, osobito u sužanjstvu, osvjetljuju i brojna objavljena pisma koja je kao sužanj poslao raznim naslovnicima. *Glasnik* je svojim čitateljima priopćio pokoji dopis čitatelja te opise pojedinih ozdravljenja i uslišanja koja su se dogodila na njegov zagovor.

Za bolje poznavanje Stepinčeva životnog programa i njegove duhovne baštine Postulatura je objavila brojne knjige, osobito propovijedi i pisma te svjedočanstva o njegovoj karitativnoj djelatnosti i o njima izvješćivala u *Glasniku*. Oko *Glasnika* okupio se veliki broj Stepinčevih štovatelja u Molitvenu zajednicu bl. Alojzija Stepinca koja dnevno moli, žrtvuje se i pridonosi da se razgori sveti plamen Stepinčeve ljubavi za Crkvu i hrvatski narod. Radi toga su više puta organizirani molitveni susreti članova te zajednice, a glasu Stepinčeve svetosti i mučeništva pridonio je *Glasnik* nastojeći da se uspostavi što dostojniji prostor u kojem će biti izloženi predmeti i dokumenti o blaženom Alojziju Stepincu.

S obzirom na to da Crkva u Hrvata danas svoj zemaljski orijentir ima u bl. Alojziju Stepincu i drugim hrvatskim svecima i blaženicima, *Glasnik* je često izvješćivao o značenju žrtve sv. Nikole Tavelića i sv. Marka Križevčanina za hrvatski narod, o žrtvi blaženih Drinskih mučenica i mučenika Miroslava Bulešića te o snažnom miomirisu svetosti po životu sv. Bogdana Leopolda Mandića, bl. Augustina Kažotića, bl. Ozane Kotorske, bl. Gracija iz Mua, bl. Marije Petković od Propetog Isusa, bl. Ivana Merza te svjedočanstva slugu Božjih Josipa Langa i Franje Kuharića i drugih kandidata za čast oltara.

Zahvaljujem brojnim samozatajnim suradnicima, fotografima Glasa Koncila i krašićkim župnicima Josipu Balogu i Dragutinu Kučanu za brojne fotografije s proslava u čast bl. Stepinca u Krašiću, tolikim ljudima koji su mi na ulici pružali ruku i davali potporu za daljnji rad. Hvala i onima koji su *Glasnik* hvalili i kudili zbog primjene jezičnih normi, ponajviše pravopisnih i leksičkih, koje su bile više posljedica težnje za što izvornijim hrvatskim jezičnim izričajem nego vrludanje za čestim promjenama uslijed političkog diktata ili stranačke moći u Republici Hrvatskoj. Zasluge za čitljivost idu lektorima i korektorima koji su se skladno nadopunjavali.

Obilježavajući 20. obljetnicu izlaženja našega *Glasnika*, Postulatura blaženog Alojzija Stepinca pripremit će svečanu akademiju u trodnevnici za Stepinčevo, u subotu 8. veljače 2014. na koju već sada poziva sve čitatelje *Glasnika*, štovatelje blaženog Alojzija Stepinca i ljude dobre volje.

U Zagrebu 14. rujna 2013.

dr. Juraj Batelja, postulator

Župa Štitar pohodila je Krašić 25. svibnja 2013.

Stotinjak hodočasnika iz zagrebačke župe sv. Antuna u Krašiću, 8. lipnja 2013.

Blaženi Miroslav Bulešić

Blaženi Miroslav Bulešić, svećenik Porečko-pulske biskupije, mučenik za katoličku vjeru, rođen je 13. svibnja 1920. u Čabrunićima u župi Svetvinčenat, a kršten je, ili kako sam reče, »rodio se u Gospodinu«, u crkvi sv. Franje Asiškoga u Juršićima. Potječe iz zemljoradničke, katoličke i hrvatske obitelji Mihe i Lucije r. Butković, kao treće od petero djece. Blaženim ga je proglasio kardinal Angelo Amato, pročelnik Kongregacije za proglašenje svetih u Rimu, u Areni, u Puli, 28. rujna 2013.

U oporuci koju je blaženi Miroslav napisao 23. travnja 1945. obratio se majci riječima: »Majko, Bog dragi će ti naplatiti sve to na drugome svijetu. Na tom svijetu Bog ti podijelio veliku utjehu, da bi mogla pretrpjeti u jakosti i u ljubavi. Majko, nemoj plakati. Tvoj sin trpi za Boga i za poštenje i za vjeru. Majko, hvala!« Nakon toga se u predosjećaju mučeničke smrti obratio svojim ukućanima i vjernicima: »Trpimo svi za ljubav do Boga. Sve će svršiti na tom svijetu, i trpljenje i žalost, a na drugom čeka nas slava, ako budemo znali za ljubav do Boga pretrpjeti. Sve mogu u Onome koji me krijepi.« Takvim osvjedočenjem umiru mučenici, po takvom se uvjerenju prepoznaju Isusovi učenici!

Blaženi Alojzije Stepinac materijalno je i molitveno pratio mladoga Miroslava Bulešića u usponu k žrtveniku oltara, a nakon što je Miroslav postao žrtva komunističkog progona, nazvao ga je 16. kolovoza 1953. »dobrim i idealnim mladim svećenikom«. U 20 godina izlaženja *Glasnik* je više puta pisao o značenju i povezanosti ove dvojice Kristovih svjedoka.

Naime, nakon krizme 230 djece u Lanišću 24. kolovoza 1947., napadači su nahrupili u župnu kuću u kojoj su bili svećenici te, kako nisu uspjeli pronaći laniškog župnika Ceka (zahvaljujući spretnosti njegove majke, ali su ga tri dana kasnije uhitili i na montiranom procesu osudili na šest godina robije), teško su pretukli djelitelja krizme mons. Jakova Ukmara, a Miroslava Bulešića, ugledavši ga odjevena u svećeničkoj odori, najprije mučili, a zatim smrtonosnim ubodima nožem u grlo zaklali.

Dvadesetsedmogodišnji Bulešić pred smrt je zavapio: »Isuse, primi dušu moju!«

Na novoga blaženika možemo primijeniti stihove vlč. Antuna Kaleca, pazinskog prošta i istarskog pjesnika (1849–1919):

»Ko skromna ruža
usred trnja pusta
U zemlji Istri
svoje izvi grane
Gdje rodu svome
mnoge zavi rane
Kad tištila ga
noći tmine gusta.«

Proglašenje blaženim Miroslava Bulešića pohvala je još jednoj svećeničkoj žrtvi koja će, bude li prave vjere, biti sjeme novim svećeničkim zvanjima i neustrašivim kršćanskim vjernicima.

Velecč. p. Sakač!

Primio sam Vaše pismo i nastojat ću isplatiti za troškove Bulešića za pol godine kako ste pisali. Novac je uložen na knjižicu Mons. Ukmara od dr. [illegible].

Preporučujuć se u molitve odani Vam [illegible] Stepinac

Zagreb 29. X. 1940

Pismo sluge Božjega Alojzija Stepinca kojim potvrđuje P. S. Sakaču da će podmiriti za traženi semestar troškove rimskog naukovanja bogoslovu Miroslavu Bulešiću

Dio žbuke sa zida župne kuće u Lanišću poškropljene krvlju mučenika Miroslava Bulešića, 24. kolovoza 1947. godine

S novim blaženikom, a laniščanskim vjernicima dragoj pjesmi Majci Božjoj »Pozdravljena, Marijo«, molimo: »Crna se oluja diže na svijet; Vjeru katoličku, Biser najdraži, Čuvaj nam, Kraljice, čuvaj nam vijek!«

Novi sveci i blaženici Katoličke Crkve

Papa Franjo je na početku mise koju je 12. svibnja 2013. predvodio na Trgu sv. Petra u Vatikanu proglasio nove svece koji nam pružaju »izvanredna svjedočanstva ljubavi i kršćanskoga života«. Među njima su: Otrantski mučenici te redovnice Laura Montoya i Maria Guadalupe Garcia.

Novi sveci

Novi su sveci svijetli primjeri vjernosti Kristu i potiču nas da Krista naviještamo riječju i životom, te da prema svima svojom djelotvornom ljubavlju svjedočimo Božju ljubav, istaknuo je Papa. Njegova riječ poziva na vjernost Kristu, sve do mučeništva. Stranicu uzvišenoga svjedočenja evanđelja godine 1483. ispisalo je 813 osoba preživjelih osmanlijsku opsadu i zauzimanje Otranta, a potom ubijenih jer su odbili zanijekati vlastitu vjeru, podsjetio je Sveti Otac, istaknuvši kako su snagu da budu vjerni pronašli upravo u vjeri, koja premašuje granice našega ljudskog pogleda, ovozemnoga života i gleda »otvoreno nebo«, i živoga Krista zdesna Ocu. Dragi prijatelji, čuvajmo primljenu vjeru, obnavljajmo svoju vjernost Kristu, i usred prepreka i nerazumijevanja. Bog nam nikada neće uskratiti snagu i spokoj, poručio je papa Franjo.

Danas proglašeni sveci propituju i naš kršćanski život: »Nosimo li u sebi taj upit, da o njemu razmišljamo tijekom dana: kako sam vjeran Kristu? Jesam li kadar očitovati svoju vjeru s poštovanjem, ali i hrabrošću? Jesam li pažljiv prema drugima, primijetim li onoga tko je potrebit, gledam li u svima braću i sestre dostojne moje ljubavi?« Molimo po zagovoru Blažene Djevice Marije i novih svetaca da Gospodin svojom radošću i ljubavlju ispuni naš život, potaknuo je Papa.

Novi blaženik: Odoardo Focherini

Tijekom svečanog misnoga slavlja u talijanskom gradu Carpi kardinal Angelo Amato, pročelnik Kongregacije za proglašenje svetih, predstavljajući Svetoga Oca, na čast oltara uzdigao je 15. lipnja Odoarda Focherinija, novinara Katoličke akcije, koji je mučeničkom smrću preminuo u njemačkom zatvoru.

»Da si ti vidio, kao što sam ja vidio u tom zatvoru, kako postupaju sa Židovima, kajao bi se što nisi makar jednoga spasio.« Odoardo Focherini u zatvoru sv. Ivana na Brdu u Bologni tako opisuje svoje iskustvo poniznog heroja i branitelja istinske čovječnosti, koji se skrbio za ugnjetavane i progonjene, što je u njegovo vrijeme bio židovski narod u Europi zaraženoj nacizmom. »Počeo je sasvim slučajno sa skupinom koju mu je povjerio đenovski nadbiskup, a nastavio je kriti Židove dok ga nisu 11. ožujka 1944. godine uhitili i priveli u zatvor, a potom u koncentracijski logor u Hersbrucku, odakle je napisao 166 predivnih pisama u kojima tvrdi da bi sve činio iznova, vjeran Kristovu nauku da ljubi bližnjega kao samog sebe«, istaknuo je u propovijedi kardinal Amato.

Blaženi Vladimir Ghika

Kardinal Angelo Amato, pročelnik Kongregacije za svete, proglasio je u ime pape Franje blaženim rumunjskog svećenika Vladimira Ghiku. Čin proglašenja blaženim bio je tijekom svečanog euharistijskog slavlja 31. kolovoza 2013. u Bukureštu.

Vladimir Ghika rođen je 25. prosinca 1873. u Istanbulu. Godine 1902. prešao je na katoličku vjeru, a godine 1923. u Parizu je zaređen za svećenika. U kolovozu godine 1939. vratio se u Rumunjsku gdje je želio služiti vjernicima unatoč represiji komunističke vlasti. Uhićen je 18. studenoga 1952. i optužen za navodnu »veleizdaju«. Optužen je i osuđen kao i blaženi Alojzije Stepinac u Jugoslaviji zbog »veleizdaje« jer nije želio prekinuti vezu sa Svetom Stolicom i prihvatiti režimsku »samostalnu« rumunjsku Katoličku Crkvu. Dana 16. svibnja 1954. podlegao je posljedicama mučenja u zatvoru Jilavi.

Tijekom beatifikacije kardinal Amato opetovao je riječi pape Pija XII. rumunjskoj Crkvi i narodu: »Želimo poljubiti lance onih koji, nepravedno utamničeni, plaču i žaloste se zbog napada na vjeru, zbog rušenja svetih ustanova, za vječno spasenje svojih naroda.«

Od srca zahvaljujemo svim čitateljima *Glasnika* koji su nam proslijedili osobne sastavke ili članke već objavljene o Bl. Alojziju Stepincu ili pak dokumente pronađene u pismohranama raznih ustanova, a sve sa željom da s njihovim sadržajem upoznamo širi krug Blaženikovih štovatelja.

Svaki dopis na Postulaturu Bl. Alojzija Stepinca kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna se pisma ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni neka to napomenu u dopisu.

Hvala svim čitateljima, štovateljima Bl. Alojzija Stepinca u domovini i širom svijeta, za molitve i darove te za nesebično i velikodušno promicanje glasa svetosti i mučeništva kardinala Alojzija Stepinca.

Stepinac u mojoj obitelji i životu

Živo se sjećam da me je posebno hrabrio primjer hrvatskog velikana u svjedočenju vjere Alojzija kard. Stepinca. Ne znam je li prošao i jedan dan za vrijeme studija u Zagrebu, a da nisam išao moliti se na njegov grob u katedrali.

Marija Šimunović, štovateljica bl. Alojzija Stepinca

Vjerno čuvana slika bl. Alojzija Stepinca u obitelji Šimunović bila je izazov moćnicima komunističke partije, ali unatoč tomu nije micana sa svoga mjesta ni iz srca

Upućenost na njegov lik stekao sam još u djetinjstvu u obitelji gdje je stalno bila prisutna njegova slika, a moja majka mu se čak molila, predosjećajući očito koja se svetost u njemu krije. Ta se slika (veličine razglednice), zataknuta uz veliku sliku Srca Marijina, nije skidala ni kada se roditelje i pedesetih godina sumnjičilo da su »surađivali s neprijateljem«, a ni pod pritiskom partijskih ljudi koji su iz drugih mjesta znali u kuću navratiti.

Jednoga dana, mislim da je to bilo u sedmom razredu (1955.), došao sam kući i rekao mami da će morati skinuti sliku (o čemu su mi govorila i druga djeca koja su to znala) jer je učitelj povijesti (inače po mami daljnji rod) na satu govorio o »Stepincu kao najvećem narodnom neprijatelju i zločincu«. Majka je kleknula pred sliku i sklopljenih ruku zavapila (sjećam se kao da je to jučer rekla): »O Bože, oprosti mu. Zna li on što govori? Kakav zločinac? Vidjet će on jednoga dana da je Stepinac svetac. Reći ću ja to njemu kad ga vidim makar išla u zatvor.« Taj moj profesor povijesti nije doživio vrijeme kada je Alojzije kard. Stepinac proglašen blaženim, ali je očito pred kraj života počeo mijenjati svoje stavove i obiteljsku kuću u Otočcu (inače mjesto okupljanja istomišljenika partijaša) prodao je časnim sestrama Srca Isusova koje su dolazile u Otočac. Slika Stepinca, danas blaženika, nije se nikada skidala, još i danas stoji na istome mjestu u našoj kući. (Izvadak iz: Milan ŠIMUNOVIĆ, *Moj pogled unatrag)*

Antonio Bacchia

»Mučenici su trpjeli, valja i nama trpjeti.«

Sestra Giuseppina Bacchia rođena je 18. ožujka 1938. U Cresu, u obitelji Antonia Bacchia i Marije r. Negovetich. Godine 1980. ušla je u samostan sestara benediktinki sv. Andrije apostola u Rabu. U tom samostanu utemeljenom godine 1018. provodi dane i često promišlja o životu svojega oca uklopljenoga u noviju hrvatsku povijest i svjedočanstvo hrabrosti bl. Alojzija Stepinca, koji je bio utjeha hrvatskim zatočenicima i svim ljudima dobre volje. Naime, njezin otac Antonio, jer je bio Ta-

lijan (očev je otac bio iz Venecije), bio je odlučio nakon Drugog svjetskog rata s obitelji otići u Italiju poput tolikih drugih mještana. Nakon što ga je u tom naumu preduhitrila komunistička vlast i onemogućila mu odlazak, počela ga je nesmiljeno progoniti. Sestra Giuseppina svjedoči:

»Moj tata bio je vrstan stolar, ali kako se nije htio upustiti u igre komunističke vlasti (i izdati one koji su bježali), osuđen je na pet godina prisilnog rada, a nakon što je rekao rečenicu: 'La mia lingua e bella e pura, dopo morte e sepoltura, parlero italian' – moj je jezik lijep i čist, poslije smrti i ukopa, govorit ću talijanski', budući da nije znao i nije razumio hrvatski, dobio je dodatne dvije godine. Osudili su ga komunisti u Malom Lošinju. Kaznu je izdržavao u Lepoglavi od 1948. do 1950. Pušten je ranije jer je bio nevin. Sjećam se, kako je ganuto pripovijedao da su u Lepoglavi robijali ponajbolji Hrvati: odvjetnici, arhitekti, inženjeri, inteligencija. Nenarodna vlast najbolje je ljude strpala u zatvor da može narod 'rešetati ko pšenicu'.

Izdržavajući presudu u Lepoglavskoj kaznionici, tamničari su uočili tatinu stolarsku sposobnost i povjeravali mu različite poslove. Tako je jednoga dana otvorio vrata i susreo se sa zatočenim kardinalom Stepincem, koga je zatočenicima inače bilo zabranjeno susresti. Kad ga je moj tata ugledao, spontano je izgovorio: 'Sia lodato Gesù Cristo! – Hvaljen bio Isus Krist!' Nadbiskup Stepinac mu je na talijanskom jeziku odgovorio: 'Sempre sia lodato! – Neka uvijek bude hvaljen!' Moj tata je hitro zatražio blagoslov i Nadbiskup ga je prekrižio. Sjećam se da je tata više puta ponavljao kako je zatočeni nadbiskup tom prilikom izgovorio i ove riječi: 'I martiri hanno sofferto, soffriamo anche noi. – Mučenici su trpjeli, valja i nama trpjeti.' Čuvši te riječi, moj otac se udaljio i nastavio raditi svoj posao.

Nakon što se otac vratio iz Lepoglave, često je govorio o iskustvu zatvorskoga života koje je bilo obilježeno neustrašivim likom nadbiskupa Stepinca. A kad je on umro, tata je svake godine odlazio u Zagreb na njegov grob. Svjesna sam da moj otac nije bio svetac, ali je istine svoje vjere nastojao što vjernije živjeti, pa je i nakon dolaska iz Lepoglave velikim slovima napisao natpis u svojoj radnji: 'La più grande vendetta dell'uomo è il perdono! – Najveća je čovjekova osveta opraštanje!'

Priznajem da sam teško shvaćala nerazumnost policijskog režima u Jugoslaviji i nepravde koje je nanosila Crkvi. Premda ih nisam do kraja razumjela, ipak se dobro sjećam dviju zgoda koje su mi pomogle razbistriti određene društvene pojave i pojmove.

Jednoga sam dana bila u šetnji sa svojim prijateljicama. Pošle smo brati ljubice. Susrele smo jednog čovjeka. Raspitivao se tko smo, gdje radimo. Odgovorila sam: 'Nigdje!' Gospodin je nato rekao da u Jugoslaviji za svakoga ima posla. Ne znam, odakle mi došla hrabrost pa sam, shvaćajući prilike u kojima smo živjeli, izustila: 'Nema za mene ovdje posla. Vi ne znate tko sam ja, ali ja Vas dobro poznajem. Vi ste Edo Trpić.' Opet ne znam je li bila hrabrost ili neki unutarnji poticaj da nesvjesno izgovorim ono o čemu sam kao dijete slušala i što sam kao tjeskobu nosila u svojemu životu, pa rekoh: 'Vi ste potpisali osudu mog oca!' Ostao je skamenjen. Više nitko nije izgovorio ni riječi. Bila je teška situacija, mučna kao i opće stanje u društvu između onih koji su imali vlast i onih koji su bili bez prava. Razišli smo se u šutnji, ja misleći na ljubice, a vjerujem da je imao o čemu misliti i gospodin Trpić.

Svjesna sam da moj otac nije bio svetac, ali je istine svoje vjere nastojao što vjernije živjeti, pa je i nakon dolaska iz Lepoglave velikim slovima napisao natpis u svojoj radnji: 'La più grande vendetta dell'uomo è il perdono! – Najveća je čovjekova osveta opraštanje!'

Drugi potpisnik osude mog oca Antun Grižan, zvani 'Biči', došao je jednoga dana i zatražio moga oca oproštenje rekavši: 'Antonio, oprosti mi. Bio sam mlad, nesvjestan svojih postupaka, a ušao sam u društvo koje me je primoralo to učiniti!'«

(vlastoručni potpis)
M. Giuseppina Bacchia OSB

Zahvaljujemo sestri Giuseppini na njezinu svjedočanstvu koje čuva izvanredno raspoloženje o spremnosti bl. Alojzija Stepinca na mučeništvo u lepoglavskoj kaznionici, ali i o vremenu i politici koja je od inteligencije u hrvatskom narodu učinila, ako ne mučenike za vjeru, ali svakako junake u obrani kršćanske civilizacije i hrvatske svijesti, tako potrebne vremenu u kojem danas živimo.

Vitraj s likom bl. Alojzija Stepinca na prozoru župne crkve Uznesenja Bl. Djevice Marije u Zajezdi

Lidija Halar: Ozdravljenje na zagovor bl. Alojzija Stepinca

Posredstvom preč. Josipa Ružmana, župnika župe bl. Alojzija Stepinca u Velikoj Gorici Uredništvo je primilo svjedočanstvo o ozdravljenju gđe Lidije Halar, koje se dogodilo na zagovor bl. Alojzija Stepinca.

U svom izvješću napisanom 27. ožujka 2013., župnik napominje kako je primljena milost »... plod dugogodišnjih molitava župe našem zaštitniku. Naime, od 1995. godine na župi na poseban način svakodnevno štujemo Alojzija Stepinca, najprije kao slugu Božjega, a onda kao blaženika i zaštitnika naše župe. Od proglašenja blaženim 3. listopada 1998. u župi se slavi na dan 10. veljače župno proštenje, a na dan 3. listopada slavimo titular zaštitnika bl. Stepinca, koji pripremamo devetnicom. I dandanas poslije svake mise molimo molitvu za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca te vjerujemo kako će se to u skoroj budućnosti dogoditi.

Nadam se da će i ovo svjedočanstvo pridonijeti u toliko važnom postupku u utvrđivanju svetosti našega zaštitnika.«

Postulatura zahvaljuje prečasnom župniku i gospođi Lidiji Halar, ozdravljenici koja je priložila dokumentaciju o svome potpunom zdravlju. Ta je opsežna dokumentacija već uvrštena u dokumentaciju kanonskoga postupka za utvrđivanje čuda koja su se dogodila na zagovor blaženog Alojzija Stepinca.

Opis ozdravljenja, uslišanja i primljene milosti na zagovor bl. Alojzija Stepinca Postulaturi je proslijedio i gospodin Stjepan Uroić iz Zagreba. Postulator je to izvješće i priloženu dokumentaciju uvrstio u spise kanonskog postupka za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

Zahvalu za uslišanje na zagovor blaženom Alojziju Stepincu poslala nam je 17. svibnja 2013. Vjekoslava Šojer. Svojoj zahvali priložila je otpusno pismo Kliničkog bolničkog centra »Sestre milosrdnice«. U svom dopisu majka napominje da »nijedan liječnik nije obitelji davao nadu za preživljavanje«. Štoviše, majka piše: »Nakon svake trodnevnice koju sam izmolila u čast bl. Alojzija Stepinca stanje moga sina se poboljšavalo i nakon 70 dana liječenja u bolnici moj je sin, uvjerena sam, po zagovoru blaženog Alojzija Stepinca došao kući gdje se oporavlja.«

Domagoj Kužić iz Pazina posvjedočio je iskustvo zagovora našeg blaženog Alojzija Stepinca. Naime, svjedokom je uslišanja za koje kaže: »Ja nemam neke liječničke potvrde kojima bih mogao dokazati stanje Larina zdravlja (kćerina) prije i poslije, ali itekako dobro znam na kojim mukama smo bili kada smo ulazili u autobus i da je nakon molitve njeno stanje odmah bilo bolje i na kraju sasvim normalno a da nisam ni ja ni itko drugi utjecao na ozdravljenje ikakvim lijekovima i sl.«

Vladimir Kombol iz Zagreba liječen od *lyemphoma* zahvaljuje na uslišanju blaženom Alojziju Stepincu.

Blaženi Alojzije Stepinac u Sv. Križu nad Jesenicama (1)

Bl. Alojzije Stepinac dolazi na blagoslov kuće za odmor obitelji Deželić u Sv. Križu nad Jesenicama, 28. srpnja 1936.

Pohodivši u pratnji Blaženikovih štovatelja 20. kolovoza 2013. Sv. Križ nad Jesenicama u potrazi za Blaženikovim tragovima, otkrio sam pojedinosti koje će vjerujem biti drage čitateljima Glasnika. Nakon hodočašća grada Zagreba u Mariju Bistricu 11. i 12. srpnja 1936. nadbiskup Stepinac se nekoliko dana zadržao u razmatranju u Brezovici. Potom je otišao u Varaždinske Toplice, a potom u Sv. Križ nad Jesenicama u Sloveniji. Kroničar je zabilježio da mu »najugodnija zabava bijaše ribolov (pastrve) u rječici Jesenici i planinarenje. Penjao se na vrh Golice, a jednoga se dana uspeo i na Triglav«.*

Piše: dr. Juraj BATELJA

Sveti Križ nad Jesenicama selo je smješteno u Karavankama na nadmorskoj visini od 954 metra. Komunistička ga je vlast godine 1955. preimenovala u Planino pod Golico, kako bi zatrla svaki spomen ne samo na sveti križ, nego i na sve što je sveto, kršćansko.

Nadbiskup Stepinac pošao je u to alpsko mjesto radi odmora i duhovne sabranosti. Predmnijevam da ga je na taj odabir potaknuo zauzeti katolički djelatnik dr. Velimir Deželić, sin. Osim toga, moguće da mu je to mjesto preporučio dr. Dragutin Hren, kanonik zagrebački, koji je već više puta u njemu boravio držeći ga »idealnim oporavištem«, a nije isključeno da ga je pozvao netko od slovenskih biskupa ili katoličkih profesora koji su s njime zajedno studirali u Rimu.

Lijepo uređena župna crkva sv. Križa i do nje dotjerani župni stan nijemi su svjedok dvotjednog Blaženikova boravka u tome mjestu. Planinski vrh Golica i danas je izazov mnogim planinarima i ljudima željnima visine, a potok Jesenica izazov za lovljenje ribe, osobito pastrve. Dok je sačuvana kuća obitelji Deželić u kojoj albumi i brojne bilješke svjedoče o Blaženikovu boravku u toj kući, dotle je do temelja bio razoren svećenički dom Subotičke biskupije namijenjen za odmor njezinih svećenika. Nadbiskup Stepinac je gotovo svakodnevno pješačio do te kuće.

Zahvaljujem Borisu Vučini i njegovoj supruzi Mariji rođ. Obad, koja je unuka Velimira Deželića, sina, koji su danas vlasnici te kućice. Zahvaljujući Borisu Vučini i dobroti njegove supruge Marije, saznao sam podatke koji dosad nisu bili zabilježeni u arhivu Postulature. Uz bilješke iz njihova obiteljskog albuma Postulaturi su darovali i dvije knjige, od kojih iz prve knjige doznajemo

* Dr. Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački, *Dnevnik*, sv. I., str. 416.

dosad nepoznate podatke o bl. Alojziju Stepincu. Neki od njih samo su djelomično zabilježeni u knjizi Pavla Jesiha[1] i dr. Velimira Deželića, sina.[2]

Promatrajući bl. Alojzija Stepinca kako slavi misu u crkvi Sv. Križa nad Jesenicama, Velimir Deželić, sin, svjedoči: »Prisustvovati misi i vidjeti kako se moli Alojzije Stepinac bio je religiozni i estetski doživljaj. Ja, nevoljni grešnik, znao sam pomisliti čemu toliko i tako skrušeno klečeći moli sveta duša. Nisam slutio kakva ga Golgota čeka.«

Blagoslovu kuće »Bajtice« bl. Alojzija Stepinca u Sv. Križu nad Jesenicama pribivala su, prema svjedočanstvu Velimira Deželića, sina, »još tri svećenika, dva zagrebačka, prvostolni prebendar dr. Dragutin Hren i sjemenišni prefekt Mijo Jelić te domaćin župnik Franc Krašna«. Završetak blagoslova gosp. Deželić je ovako opisao: »Na kraju blagoslova Velja je odsvirao na harmonici '*Te Deum*', i činilo se da svira na crkvenom harmoniju. Koadjutor je pažljivo pregledao drvenu građu i svaki komad pokućstva. Pohvalio je kako su dvije škrinje uza stol praktično upotrijebljene kao i klupa i ormar. Priznao je kako je pokraj svećeničkog zvanja i ratar i izučeni stolar. U rimskom Germanikumu mora svaki bogoslov izučiti i neki obrt. On je odabrao stolariju i radio crkveni namještaj u praznicima.«

Prisjećajući se svoga djetinjstva, a prema zapisu dr. Hrena i Velimira Deželića, sina, nadbiskup Stepinac je tada posvjedočio sljedeće o svojoj mladosti u rodnome domu: »I u našoj kući u Krašiću u glavnoj sobi smješten je stol u uglu, a ne u sredini, da se izbjegne propuh. 'Hram' zovemo tu sobu, a vrlo je velika, jer je i kuća velika, zadružna zidana od kamena i cigle poput ondašnjih starih kuća Kopišarovih, Betelovih, Kumarovih. Stol je golem, i klupe vrlo dugačke. Moji roditelji Josip i Barbara rodili su nas dvanaestero djece. Jednako kao što vi u svojoj bajtici podržavate staru tradiciju, i u našem 'hramu' je uređen nad stolom 'Božji kutić': raspelo i s jedne strane slika Majke Božje Bistričke, a s druge strane slika zaštitnika kuće Stepinčevih, svetog Ivana Krstitelja. Pod raspelom je poličica za luč i cvijeće.«

Nadbiskup Alojzije Stepinac uspinje se na vrh planine Golice iznad Jesenica godine 1936.

Nakon što je gospodin Deželić izjavio kako će već sutra kod stolara naručiti takvu pločicu pod raspelo, Nadbiskup je proslijedio govoreći: »Još imamo u 'hramu' prastari ormar s 'blagoslovljenim stvarčicama: svijećama od Svijećnice, vrbovim i drijenkovim grančicama od Cvjetnice, pa krsne svijeće, vijence mladenki i smrtne svijeće obitelji. Sve se to pobožno i uredno čuva od davnih vremena. Uoči Uskrsa moja pobožna majka sve te blagoslovljene predmete očisti i vraća na mjesto. To pošto je obavila uskrsnu ispovijed i pričest, da bude u milosti posvećujućoj i dok to radi, moli sve tri krunice redom, a mi djeca joj nismo smjeli kod toga smetati.«

Nakon toga je nadbiskup koadjutor zastao i šapnuo kao uzdah: »O koliko je krunica moja pobožna majkica izmolila da joj bar jedno od brojne djece bude svećenikom.«

Dok su se prisutni pobojali da Nadbiskup neće nastaviti svoje pripovijedanje, on je nakon kratke stanke nastavio: »Čudni su putevi providnosti Božje! Na mene je još kao dječarca neobično djelovao stari Valek. Došao je u Krašić, i nitko nije nikada doznao otkuda je došao i zašto? Moj blagopokojni djed ga je uzeo za pastira, i on je ostao u kući. Ja sam ga držao rođakom, i svi su ga u domu voljeli, i cijelo ga je selo zavoljelo, jer je bio dobar i volio je da svakoga razveseli. Jeo je s nama za stolom, ali nikako nije htio stanovati s nama u kući, nego jedino u komorici pokraj štale. Nije pio ni pušio i ništa nije sebi kupovao ni priuštio, pa se nije znalo na što troši novac

1 *Crvena ruža na oltaru. Biografska pripovijest*, Winipeg, SAD, 1950.

2 *Kakvi smo bili? Zapisi mojoj unučadi. Život zagrebačke obitelji od 1827. do 1953.* Knjiga II., Zagreb, 2011.

Potpis bl. Alojzija Stepinca u spomenaru obitelji Deželić o blagoslovu »Bajtice« u Sv. Križu nad Jesenicama

Bl. Alojzije Stepinac i Velimir Deželić, sin, na dan blagoslova kuće za odmor u Sv. Križu nad Jesenicama

Velimir Deželić svjedoči: »Prisustvovati misi i vidjeti kako se moli Alojzije Stepinac bio je religiozni i estetski doživljaj. Ja, nevoljni grešnik, znao sam pomisliti čemu toliko i tako skrušeno klečeći moli sveta duša. Nisam slutio kakva ga Golgota čeka.«

koji mu je moj djed, a poslije moj otac, redovno svaki mjesec davao.«

Nato je dr. Hren postavio upit: »Zar je bio čudak?«, a Nadbiskup je odgovorio: »I jest i nije. Kao dječak znao bih nedjeljom poslije podne, kad se ne radi, kradom doći u njegovu komoricu kraj štale, i on bi mi tada pripovijedao uvijek isto – što je na mene (Stepinca) silno djelovalo. On toga neće doživjeti, ali ću možda doživjeti već ja koji sam mlad. Neviđeni i nečuveni ljudi proći će svijetom, pa i našom domovinom. Božja kazna! Vjetrovi sa zapada (!) će napuhati 'hudi zrak', koji će smutiti pameti i pokvariti srca ljudi. Ti neviđeni i nečuveni ljudi pozatvarat će Bogu kućna vrata i školska vrata, i do crkvenih vrata zasijat će drač i trnje. Tako je Valek (koliko se sjećam) govorio i nabrajao nevolje koje će svijet stići kao kazna Božja. Uvijek je Valek ponavljao da tog svega on neće doživjeti, jer je star, a da i dočeka dolazak nečuvenih ljudi, on je tako slab da bi ga brzo 'hudi zrak' umorio. Kad je Valek te strahote ispripovijedao, trgnuo bi se i tješio mene i sebe: treba vjerovati da je sve u Božjim rukama – u Božjim i *svećeničkim rukama*. Tada sam Valeku svagda tvrdo obećao da ću ja biti svećenik.«

Izgovorivši ove riječi Nadbiskup je nastavio govoriti u ozbiljnijem tonu: »Ja nisam znao za usrdne molitve svoje majke, ali obećanje Valeku meni je bilo na pameti, kad sam u šestom razredu gimnazije odlučio da uđem u klerikat. Osim majke nitko se nije više radovao meni mladom kleriku koliko stari naš Valek. Kratka im bijaše radost. U sedmom sam razredu pozvan i uzet u vojništvo. Bio je rat, pa sam dobio povlasticu, da u skraćenom roku svršim gimnaziju i položim maturu. Poslije mature poslan sam u vojnu

Kuća »Bajtica« obitelji Deželić, danas Borisa Vučine i supruge Marije r. Obad, unuke Velimira Deželića, sina, u Sv. Križu nad Jesenicama koju je 28. srpnja 1936. blagoslovio bl. Alojzije Stepinac

Župna crkva u Sv. Križu nad Jesenicama

Glavni oltar župne crkve sv. Križa u mjestu Planino pod Golico (Sv. Križ nad Jesenicama)

školu na Rijeku, pa iza toga u kadetsku školu u Karlovcu.

Sve je to išlo u skraćenom roku – da mogu brzo na talijansku frontu. Talijanska fronta bila je vrlo mučna i opasna, brda i kamen. Prešao sam nebrojene nevolje. Zatrpala me mina, i kad sam došao k svijesti našao sam se u zarobljeništvu u Mestrima kod Venecije. Onda sam poslan u zarobljeničke logore u Ferraru, Noceru, Umbri. U prosincu godine 1917. javio sam se kao dobrovoljac u borbu za svoju domovinu Hrvatsku. Bio sam upućen u Solun i odatle u Južnu Srbiju na razna mjesta. Vratio sam se kući u lipnju 1919. pa izašavši iz vojske, našao sam se pred pitanjem: Kuda ću sada? U duši me grizla sumnja o duhovnom zvanju i strah pred posljedicama uđem li nezvan u Svetište Gospodnje. Upisao sam se na poljoprivredni fakultet zagrebačkog sveučilišta i prijavio se u 'Domagoj'! No kod kuće sam se latio seljačkog posla uz oca. Četiri godine tako! Kad sam došao u Krašić kao student agronomije, Valek je zavapio: 'Ta zaboga zašto si ostavio službu narodnih spasitelja?!' Poslije toga nije nikada više izustio ni riječi o tome, samo pred pogledom Valekovim sam morao poniknuti. – Uskoro je Valeka udarila kap i deset mjeseci je ležao i ovisio o pomoći drugih. Kako je bio odan volji Božjoj, tako se i sada predao posvema u ruke Božje. Bio je strpljiv i miran. Mjesec dana pred smrt posjetio je Valeka klerik Kapelec, koji će uskoro biti zaređen. Tek tada smo saznali da je klerika Kapeleca školovao Valek 'za narodnog spasitelja' i u to trošio svoju zaradu.«

Franc Urbanija duhovni pomoćnik u župi sv. Lenarta u Jesenicama i Svetom Križu pod Golico posvjedočio je 20. kolovoza 2013.:

»Neki župljani još se uvijek sjećaju da je ovdje boravio zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac. Pričali su da im je bilo drago. Blagoslovio je kapelicu sv. Josipa. Alinka Klinar pripovijeda da je u planinarenju bio vrlo izdržljiv. Boravio je kod župnika, a često je odlazio u dom Subotičke biskupije. U proljeće 1941. Nijemci su odveli župnika Franca Krašna u zatvor u Št. Vid u Ljubljanu. Bi-

skup Rožman ga uspio osloboditi i imenovao ga župnikom župe Grčarice kod Kočevja. Kad se godine 1945. vlč. Krašna vratio, ljudi zavedeni komunističkom partijom i bezbožnom ideologijom vikali su da popa ne trebaju i otjerali su ga. On je otišao u Ljubljanu k apostolskom administratoru Antonu Vovku i on mu je dodijelio župu Sorica kod Škofje Loke. Za Božić 1945. došao mu u pomoć svećenik Filip Tercel koji je malo prije toga izišao iz komunističkog zatvora. Njega su u početku rata progonili fašisti, a nakon rata komunisti. Fašisti su ga internirali u Italiju, a potom komunisti. Za Bogojavljenje, 6. siječnja 1946. krenuli su u Ljubljanu pješice s nakanom da se kod tadašnje komunističke vlasti zauzmu za neke seljake što ih je partija otjerala iz njihovih kuća i imanja s nakanom da im oduzmu imovinu. Na tom putu komunistički aktivisti su ih presreli i najprije ustrijelili vlč. Tercela, a potom Krasna koji je skočio zaštiti subrata Tercela.

Moj župnik Karel Babnik, župnik župe Homec pri Kamniku, više je puta svjedočio kako je nadbiskup Stepinac bio dobar za slovenske svećenike. Njega su, Karela Babnika, za vrijeme Drugoga svjetskog rata kad je bio župnik blizu Ilirske Bistrice i s propovjedaonice slovenskim jezikom propovijedao, Talijani zatvorili. Zauzimanjem nadbiskupa Stepinca on je izišao iz zatvora, vratio se nakon rata i bio župnik u Ljubnom pa u Homcu i tamo umro. Osim vlč. Karela, nadbiskup Stepinac spasio je i velečasnog Peternila, župnika u Rovi i Karela Babnika.

Bio sam više puta na grobu kardinala Stepinca. Još u vrijeme kad se krivim okom gledalo na one koji idu na Stepinčev grob. Za mene je on kao svećenik bio jako odlučan, postojan. Ne bih mogao reći da bi on mogao biti onako hrabar i moćan da nije bio povezan s Bogom. Hrabrost i vjera idu zajedno.

Vlč. Franc Urbanija

Otkako je župnik Krašna odavde otišao godine 1945., ovdje nije bilo stalnog župnika sve do godine 1969. Prijetili su svećeniku. Tko god je bio sa Stepincem ili Rožmanom povezan morao je biti ubijen. Najprije bi svećenicima žrtvama progona uzeli dobro ime, a onda je slijedila likvidacija.«

(nastavak slijedi)

MOLITVA U ČAST BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA, BISKUPA I MUČENIKA

Gospodine, Bože naš, Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost čvrsto vjerovati u Isusa Krista i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti. Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio i služili Crkvi kako joj je on služio sve do darivanja vlastitoga života za nju. Njegova živa vjera u Isusa Krista i postojana ljubav prema Crkvi neka nas učvrste u borbama života na putu vječnoga spasenja. Po njegovu zagovoru udijeli milost svoga blagoslova našim biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, svećeničkim i redovničkim pripravnicima, našim obiteljima, da budu čvrste u vjeri i blagoslovljene novim i brojnijim životima. Budi utjeha svim starijim osobama te pomoć bolesnicima i patnicima. Očeve i majke, djecu i mlade očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i tijela. Udijeli milost svećeničkih i redovničkih zvanja našoj župi, našoj biskupiji i Crkvi u Hrvata.
/Po njegovu zagovoru udijeli mi milost ... /
Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Nakon toga izmoli: Oče naš, Zdravo, Marijo, Slava Ocu, sa zazivom: *Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!*

Sve čitatelje *Glasnika* i štovatelje bl. Alojzija Stepinca koji su se pismenim putem preporučili u zagovor bl. Alojzija Stepinca i zatražili molitvu na njegovu grobu, potičemo da se u molitvi sjedine sa svim njegovim štovateljima koji sudjeluju u svetoj misi svakog 10. u mjesecu u zagrebačkoj prvostolnici u 18 sati.

Svaki dopis na Postulaturu blaženoga Alojzija Stepinca kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna se pisma ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni neka to napomenu u dopisu.

Otuđen kip bl. Alojzija Stepinca u Općevcu

U mjestu Općevac, župe Dapci, u noći na 1. veljače 2013. godine trojica lopova otuđili su i smrvili kip bl. Alojzija Stepinca koji su župljani Općevca postavili 8. svibnja 2002. godine u povodu Blaženikova rođendana. Kip je blagoslovio velečasni Darko Jurak.

Kip izliven u Daruvarskoj ljevaonici djelo je Miroslave Koprek, kiparice iz Daruvara, i dar župi Dapci, točnije župljanima Općevca. Kiparica nije računala svoj četveromjesečni rad na kipu vrijedan oko pedesetak tisuća kuna.

Krađa je, prema policijskom izvještaju, počinjena u večernjim satima, i to tako da su lopovi ukrali kip i stavili ga u automobil. Kako bi prekrili tragove krađe, uništili su kip do najsitnijih komadića. Zaslugom domaćih župljana i njihovom suradnjom s policijskim djelatnicima pronađena su sva trojica počinitelja toga zločina.

Blagoslovljena bista blaženog Stepinca u Vukovaru

U sklopu trodnevnice u čast Gospi Fatimskoj u Gospinu svetištu u vukovarskoj gradskoj četvrti Borovo naselje gvardijan franjevačkog samostana fra Gordan Propadalo blagoslovio je u nedjelju 12. svibnja bistu blaženog kardinala Alojzija Stepinca. Bista je izlivena u radionici A. Jurkića u Zagrebu 2000. godine.

Dar je obitelji Petra Mlinarića, župljanina te župe i višegodišnjeg saborskog zastupnika. Drveno postolje darovao je njegov sin Marijo, a izradio ga je domaći umjetnik Ivan Matković iz Bogdanovaca.

Umjetnik je u masivnoj slavonskoj hrastovini izradio zdenac, koji uvelike podsjeća na Višeslavovu krstionicu. Na površini zdenca nalazi se Stepinčev lik izliven u bronci – Blaženik sklopljenih ruku moli za hrvatski narod.

U novoj crkvi Gospe Fatimske, posvećenoj 2008. godine, uz čudesno spašen i neoštećen lik Gospe Fatimske, koji je punih devet godina bio zatrpan pod ruševinama njezine prvotne crkve, koja je u ratu u potpunosti srušena, čuvaju se i moći blaženog Stepinca koje je 23. travnja 2000. župi darovao zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Blagoslovljena slika uvođenja blaženog Alojzija u sudnicu godine 1946.

Mons. Filipe J. Estévez, biskup St. Augustinea u Sjedinjenim Američkim Državama, blagoslovio je 17. prosinca 2012. sliku koju je znameniti fotograf Associated Pressa snimio za vrijeme suđenja nadbiskupa Stepinca u Zagrebu godine 1946. Slika je potom postavljena u Mission Nombre de Dios Museum u St. Augustineu.

Prizor iz đačke radionice »Uzorni likovi vjere« na proslavi 5. dana hrvatskih svetaca i blaženika u Križevcima, 27. siječnja 2013.

Mons. Joseph P. Hurley bio je apostolski nuncij u Beogradu i u tom je svojstvu bio prisutan na suđenju zagrebačkom nadbiskupu Alojziju Stepincu. Kada su uvodili nadbiskupa Stepinca u sudnicu ili izvodili iz nje, mons. Hurley bi ustao u znak poštovanja zbog čega su vlastodršci u Jugoslaviji mrmljali. Takvo negodovanje vlasti nije ga uznemirivalo, štoviše od toga trenutka on se sve više »divio junačkoj hrabrosti i vjeri« koju je blaženi Alojzije Stepinac iskazivao čitav život, kako je prigodom blagoslova slike izjavio povjesničar dr. Michael Gannon.

Kruničarsko hodočašće u svetište Majke Božje Bistričke

U subotu 4. svibnja više od četiri stotine vjernika iz zagrebačkih dominikanskih župa Kraljice svete Krunice i bl. Augustina Kažotića, zajedno s vjernicima iz župa Krista Kralja (Trnje), Majke Božje Remetske iz Remeta te Uznesenja BDM iz Savskog Narta i drugih župa s dominikancima i dominikankama te s dominikanskim bogoslovima sudjelovalo je na tradicionalnom kruničarskom hodočašću Hrvatske dominikanske provincije u hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke na Mariju Bistricu. Hodočašće su predvodili dominikanski provincijal dr. fra Anto Gavrić i fra Ljudevit Jeđud, promicatelj krunice Hrvatske dominikanske provincije.

Sluga Božji Franjo Kuharić hodočasti u Mariju Bistricu. O divnih li vremena! Nije želio prekinuti tradiciju bl. Alojzija, već joj je ostao vjeran dok su mu to fizičke snage dopuštale.

Početci kruničarskog hodočašća sežu u 1938. godinu. Tada je, naime, ukradena zlatna krunica koja je zauzetošću kruničara bila darovana Majci Božjoj Bistričkoj prigodom njezina krunjenja zlatnom krunom 1935. Stoga su dominikanski kruničari darovali novu krunicu od čistoga zlata. Na zagrebačkom hodočašću, koje je predvodio nadbiskup dr. Alojzije Stepinac, dominikanac fra Jordan Viculin, skladatelj pjesme »Kraljice svete krunice«, stavio je zlatnu krunicu na kip Majke Božje. Na križiću krunice urezan je natpis: »1939. Majci Božjoj Bistričkoj njezini kruničari«.

Blaženi Alojzije Stepinac u Sv. Filipu i Jakovu

U srpnju ove godine postavljen je kip blaženog Alojzija Stepinca, uznika i mučenika, u novoj župnoj crkvi svetih Filipa i Jakova u Sv. Filipu i Jakovu.

Učinjeno«, kako reče župnik u nedjelju 21. srpnja, »s naše strane jedna je sitnica u odnosu na sve ono krupno što je Blaženik činio i učinio za nas – u ono doba, za Drugoga svjetskog rata i u poraću, otvoreno se suprotstavljajući totalitarnim diktaturama i nacizmu s jedne strane i komunizmu s druge strane i za svoja čvrsta i jasna suprotstavljanja bio raspoloživ na trpljenje do mučeništva i samu smrt. Onkraj svih pritisaka ostao je vjeran Kristu i njegovoj Crkvi i za njega su, zatvorska vrata i lokot – godinama bili istinski i stvarni njegov život u Lepoglavi, a za nas u ovoj crkvi, nastavi župnik, samo su postava ili uprizorenje i to kao trajni spomen ili »memento« da ono jučerašnje komunističko zlo svojim mlađima danas ne prodajemo pod njihovo sutrašnje dobro. Stepinac nas obvezuje da se trajno opiremo svakoj vrsti bezbožnosti ma odakle i u ne znam kakvom kaputu ili zapakiranom izdanju dolazila." „Sotona", nastavio je župnik, „bio je i prije i živi i poslije Berlinskog zida. Padom Zida on nije nestao već promijenio kaput i strategiju djelovanja i treba ga danas prepoznati i jasno i čvrsto mu se suprotstavljati."«

Kip je rad akademskog kipara Vinka Bagarića iz Zagreba.

Kameni postament s urezanim Blaženikovim grbom izradio je kamenoklesar Ivica Brkić iz Kruševa, a postavu čelične rešetke s lokotom ciljano i znakovito usmjerene na lepoglavska zatvorska vrata izradio je Goran Knežević iz Zadra.

(Ante Vodopija)

Križ na Zvečaju

28. svibnja 2013. blagoslovljen je novopostavljeni križ na Zvečaju u Gračanima, dar obitelji Darka Baneka.

Od jutarnjih sati zvečajske obitelji Čegelj, Banek i Juratovac, obavljali su sve potrebne radove kako bi proslava protekla besprijekorno. Svetoj misi u 19 sati odazvao se velik broj vjernika iz Gračana. Nakon što su križ otkrili gradonačelnik Milan Bandić i župnik Mirko Kralj, blagoslovio ga je i svetu misu predvodio mons. Juraj Batelja. Osim župnika fra Mirka Kralja, prisutni su bili fra Petar Grubišić i župnik iz Markuševca vlč. Zlatko Golubić.

U podnožju križa uklesana je ova povelja: U *spomen na Božju milost susreta s papom Ivanom Pavlom II. kada je ovim putem 3. listopada 1998. godine prolazio za Mariju Bistricu gdje je proglasio blaženim kardinala Alojzija Stepinca. Križ podigli zahvalni župljani i prijatelji Gračana uz potporu gradske uprave Grada Zagreba 31. svibnja 2013. godine.*

Misno slavlje uveličali su pjevači HSPD Podgorac i župni tamburaški sastav 'Sv. Mihael', a nakon mise je predsjednik Odbora za gradnju križa Berislav Čegelj podijelio zahvalnice svima koji su pružili materijalnu i financijsku potporu, a najveći dobrotvor bio je Grad Zagreb. Okoliš s cvijećem i travom uredilo je poduzeće Zrinjevac.

OŠ Alojzija Stepinca u Zagrebu

Osnovna škola Alojzija Stepinca utemeljena prije 22 godine u Zagrebu dobila je nove i funkcionalne prostorije.

Naime, ona je u zagrebačkom naselju Vrbani III započela svoje novo razdoblje 2. rujna 2013. kao jedna od najmodernijih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj. **Škola je** formirana kao nedjeljiva cjelina školskog i dvoranskog sklopa s vanjskim sportskim terenima i terasama za nastavu na otvorenom, ukupnog kapaciteta 480 učenika. »Najveća nam je želja da djeca dolaze u školu s veseljem, a odlaze sa znanjem« – izjavila je ravnateljica škole Nevenka Protega. Školu je blagoslovio vlč. Mario Bičak, župnik župe Blagovijesti i navještenja Gospodinova.

Lik blaženog Alojzija Stepinca na rektorskom lancu Hrvatskoga katoličkog sveučilišta

Na svečanosti u povodu proslave Dana Hrvatskoga katoličkog sveučilišta 3. lipnja 2013. veliki kancelar HKS-a zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić uručio je rektoru HKS-a dr. Željku Tanjiću novoizrađeni rektorski lanac. Lanac je oblikovao profesor na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu akademski kipar Mile Blažević, a izradio ga je zlatarski obrt Josipa Rodića.

Lanac ističe tri bitne dimenzije Sveučilišta: hrvatsko, katoličko i sveučilište. Na njemu se među četrnaest likova nalazi i bl. Alojzije Stepinac, zaštitnik HKS-a.

Izložba o blaženom Alojziju Stepincu u Svetoj Zemlji

U prostorijama Državnog arhiva u Rijeci 10. srpnja riječki nadbiskup Ivan Devčić otvorio je izložbu »Stepinčevim stazama po Svetoj zemlji«. Autor izložbe je Claude Grbeša, postavila ju je Maja Juras, a organizirali Državni arhiv u Rijeci, Riječka nadbiskupija i Postulatura bl. Alojzija Stepinca povodom 75. obljetnice Hrvatskog hodočašća u Kristovu domovinu, predvođenog blaženim kardinalom Alojzijem Stepincem, tada zagrebačkim nadbiskupom koadjutorom.

Prije izložbe nadbiskup Devčić predvodio je u riječkoj katedrali euharistijsko slavlje za kršćane u Svetoj zemlji, tijekom kojega je pozvao na molitvu za kršćane kojih je u Svetoj zemlji sve manje, jer »postoji opasnost da ih više ni ne bude u zemlji po kojoj je Isus hodao i u kojoj je objavio Radosnu vijest«.

Preporučamo: *BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – Svjedok Evanđelja ljubavi*, prvu knjigu trilogije koja opisuje karitativni rad bl. Alojzija Stepinca. Dobro će doći djelatnicima Karitasa i svakom čovjeku dobre volje koji želi upoznati napore bl. Stepinca u navještaju evanđeoske ljubavi i vršenju kršćanske djelotvornosti. Cijena: 100 kn (+ poštarina). Naručuje se na adresi Postulature bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 18, 10000 Zagreb.

Kardinal Bozanić posvetio crkvu sv. Ivana Krstitelja u Zaprešiću

Na svetkovinu Presvetoga Trojstva 26. svibnja zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić posvetio je u zaprešićkoj župi sv. Petra novosagrađenu crkvu sv. Ivana Krstitelja.

Zahvaljujući svemogućem Bogu na ovome djelu, zahvaljujemo župljanima, Gradu Zaprešiću te domaćim i stranim darovateljima, uz molitvu da ih Bog obilno blagoslovi. Ova novoposvećena crkva neka bude Bogu na slavu, a vjernicima trajni poziv na ljubav i vjernost Isusu Kristu i Katoličkoj Crkvi. Neka u ovom Božjem domu svatko traži i prima potrebnu duhovnu i tjelesnu okrepu, zagovor Blažene Djevice Marije, svetoga Ivana Krstitelja i bl. Alojzija Stepinca«, riječi su povelje koju je vlastoručno potpisao kardinal Bozanić i pročitana je okupljenom velikom mnoštvu vjernika.

Župu sv. Petra apostola osnovao je 4. studenoga 1945. godine tadašnji zagrebački nadbiskup kardinal Alojzije Stepinac. Prigodom dolaska na otvorenje župe toga dana komunistička vlast je na njega pripremila atentat koji nije uspio zbog okretnosti nadbiskupova vozača Stjepana Kranjčića. Kamen-temeljac za novosagrađenu crkvu sv. Ivana Krstitelja blagoslovio je zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić 24. lipnja 1993. godine. Na idejnom rješenju arhitektonsko-izvedbenom projektu Dubravke Brkić gradnju crkve započeo je tadašnji župnik Ivan Bošnjak, a nastavio današnji župnik Ivan Frkonja.

MOLITVENA ZAJEDNICA BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA

Već sedmu godinu u Zagrebu djeluje Molitvena zajednica blaženoga Alojzija Stepinca. To je skupina katoličkih vjernika koja nastoji živjeti evanđelje nadahnuta primjerom bl. Alojzija Stepinca. Do sada se u zajednicu uključilo oko 5000 molitelja. Ta naša braća i sestre nastoje molitvom, praćenom savjesnim kršćanskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time i duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samoga hrvatskoga naroda, na temeljima četrnaeststoljetne katoličke baštine.

Tko može postati članom i što čini član Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca?

Svaki se kršćanin može uključiti u Molitvenu zajednicu blaženoga Alojzija Stepinca, koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti i širi Kristovu ljubav u sva područja javnoga života, kako je to činio i bl. Alojzije.

Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

Zajednica štovatelja
BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA
10000 Zagreb, Kaptol 31
tel. (01) 4894 879

Svaki štovatelj blaženoga Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:

- za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke Crkve
- za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi
- za svoje osobne nakane i potrebe
- za domovinu Hrvatsku i svakoga čovjeka
- za očitovanje i potvrdu svetosti bl. Alojzija Stepinca u postupku njegove kauze za proglašenje svetim.

Uz molitvu svaki štovatelj bl. Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu svojim radom nastoji:

- savjesno obavljati svoje svakodnevne obveze
- svjedočiti kršćanske istine u privatnom i javnom životu
- surađivati s Postulaturom u promicanju blaženikova glasa svetosti
- sudjelovati svakoga 10. dana u mjesecu u slavlju svete mise ili na molitvenom sastanku
- darom i žrtvom pridonositi uspješnom dovršetku postupka za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

S vjerom u Općinstvo svetih članovi »Zajednice štovatelja blaženoga Alojzija Stepinca« mole za svoje potrebe i potrebe braće ljudi, osobito za ozdravljenje bolesnih i obraćenje nevjernika. Posebna nakana njihovih pobožnosti je molitva da blaženi Alojzije Stepinac bude što prije proglašen svetim.

Izdanja Postulature

Donosimo popis knjiga koje je o Blaženom Alojziju Stepincu objavila Postulatura za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a svaki ih čitatelj *Glasnika* može naručiti na adresi Postulature: Kaptol 18, pp 949, 10001 Zagreb:

- BARBOUR, H. Ch. i BATELJA, J., **Svjetlo na putu života,** popravljeno i prošireno izdanje (2007.) službenoga duhovnog životopisa kardinala Alojzija Stepinca, nadbiskupa zagrebačkoga, mučenika, uz njegovo proglašenje blaženim (1998.) (*50 kn + poštarina*)
- Alojzije STEPINAC, nadbiskup zagrebački, **Propovijedi, govori, poruke** (1934.-1940.) Priredio i predgovor napisao: dr. Juraj BATELJA; proslov: dr. Ante MATELJAN, Zagreb, 2000. (*100 kn + poštarina*)
- BATELJA, J., **Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca,** izd. Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila, Zagreb, 2006. (*180 kn + poštarina*)
- BATELJA, J., **Blaženi Alojzije Stepinac i grad Jastrebarsko. Euharistijski kongres 1939. i pohod ratnoj siročadi 1943.,** Zagreb, 2008., (*30 kn + poštarina*).
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi o lurdskim ukazanjima;** pozdravno slovo: mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij; priredio te uvodnim slovom i bilješkama popratio dr. J. Batelja, Zagreb, ^{2}2008.; (*50 kn + poštarina*)
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi bl. A. Stepinca o sv. Josipu,** Mala knjižnica Postulature blaženoga Alojzija Stepinca: Propovijedi iz sužanjstva, sv. 2.; pozdravna riječ: Kard. Tomáš Špidlik; uvodne misli, bilješke, biblijska kazala i kazalo imena sastavio J. Batelja; Zagreb, 2009. (*50 kn + poštarina*)
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi Presvetom Srcu Isusovu;** proslov: mons. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački; priredio te uvodnim slovom i bilješkama popratio dr. J. Batelja; Zagreb, 2009. (*50 kn + poštarina*)
- BATELJA, J., **Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca,** izd. Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila, Zagreb, 2006. (*180 kn + poštarina*)
- VRANEKOVIĆ, J., **Dnevnik. Život u Krašiću zasužnjenog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca,** Pozdravno slovo za knjigu napisao je zagrebački nadbiskup i kardinal Josip Bozanić, a uvodne misli i bilješke dr. Juraj Batelja; ilustracije su iz arhiva Postulature (*200 kn + poštarina*)

BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC - Svjedok Evanđelja ljubavi

U izdanju Postulature blaženog Alojzija Stepinca objavljena je prošle godine knjiga: *BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – Svjedok Evanđelja ljubavi. Životopis, dokumenti i svjedočanstva – prije, za vrijeme i nakon Drugoga svjetskoga rata* (Juraj BATELJA); riječ je o trilogiji: Knjiga 1 – Životopis; Knjiga 2 – Dokumenti I, br. 1. – 399. (1933. – 1943.) i Knjiga 3 – Dokumenti II, br. 400. – 691. (1944. – 1998.).

Ova zbirka predočuje javnosti 691 dokument nadbiskupa Stepinca iz razdoblja od 1933. do 1998. godine i svjedočanstva o njegovu spašavanju ugroženih ljudi, koji su bili žrtve represivnih režima, žrtve gladi i vremenskih nepogoda, stradalnici i žrtve rata. Među njima je velik broj Hrvata, Poljaka, Roma, Slovenaca, Srba, Židova, ustaša, komunista (»crvenih«), muslimana, pravoslavnih i drugih.

Trilogija se može kupiti u Muzeju bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 31, 10000 Zagreb, **naručiti na adresi**: Postulatura bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 18, p. p. 949, 10001 Zagreb (450 kn + poštarina) **ili na telefon (01) 48 94 879** te na **e-mail adresu** jbatelja@gmail.com. Čitatelji mogu nabaviti i samo prvu knjigu troknjižja, koja je životopis Bl. Stepinca nastao na temelju dokumenata objavljenih u ostalim dvjema knjigama.

U pandžama UDBE (1)

Pogled na Krbavsko polje, na kojem su Turci 9. rujna 1493. porazili hrvatsku vojsku pod zapovjedništvom bana Emerika Derenčina, koja je branila Europu i njezine kršćanske temelje

Budući da se u hrvatskoj javnosti sve češće humanizira Titov diktatorski režim i komunistička strahovlada, odlučio sam iz prikupljene dokumentacije u postupku za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca hrvatskoj javnosti predočiti dokumente koji oslikavaju pravo stanje stvari. Činim to iz ljubavi prema svome hrvatskom narodu i njegovoj povijesti koja se ne smije pisati na temelju »humaniziranih« deklaracija, »retuširanja« te »nesvrstanih« odnosa prema istini. Nije nakana ovog niza dokumenta da se bilo koga proziva, već da se na temelju činjenica donese istinit, pravedan i objektivan povijesni sud o vremenu progona Katoličke Crkve, u kojem je najprepoznatljivija žrtva blaženi Alojzije Stepinac.
Tekstovi se, radi potpunog dojma autentičnosti, tiskaju u neredigiranom obliku. Jezik i pravopis ostaju izvorni.

Pripremio: dr. Juraj Batelja

1. Dopis Narodnog odbora u Zadru Upravi osnovne škole napisan 7. siječnja 1952.[1]

N. O. Zadar
7. I. 1952.

Predmet: *Vjeronauk - pohađanje djece u crkvi*
Upravi osnovne škole
U vezi Vašeg dopisa odgovara se slijedeće: Iz Vašeg dopisa razabiremo da se vjeronauk ne poučava u crkvi, već da djeca posjećuju crkvu sa svojim roditeljima ili sa starijom rodbinom.
Nama trebaju izvještaji u koliko se održava vjeronauk u školi. Što se tiče gore navedenog treba da škola svojim radom i naučnim predavanjima gradiva, te odgojem djeluje na učenike u otklanjanju vjerskog fanatizma, praznovjerja i slično.
Tako radeći, kao i pravilnim odnosom prema roditeljima i općim radom van škole, postignut ćete, da djeca i omladina ne će, kako u dopisu kažete, biti: pokorni Bogu i njegovom sluzi popu"!

S. F. - S. N.

Predsjednik Savjeta za prosvjetu i kulturu

1 Iz formulacije se ne razabire je li riječ o svim osnovnim školama ili određenoj školi.

2. Dopis dr. Urbana Krizomalia, župnika u Trogiru, mons. Kvirinu Klementu Bonefačiću, biskupu splitsko-makarskomu o progonu vjernika, 23. ožujka 1952.

U Trogiru, 23. ožujka 1952.

Preuzvišeni gospodine,

Popodne oko dva sata nepozvan dođe do mene BRKAN MARIN pk. Josipa, seljak iz Bristivice, od kojih 40 godina i po prilici izvijestio slijedeće:

»Dne 18. ov. mj. bio sam pozvan na Udbu u Splitu i ostao sam kod njih od 9 sati ujutro do dva sata popodne, kad su već sva sredstva za povratak kući bila odputovala.

Pozvali su me zato da me ukore i zaprijete kao glavnom agitatoru i pomagaču svećenika koji dolaze u selo. 'Tko drži sa popima, taj je protiv naše Vlasti.' Saslušavao me neki drug Tomičić. Što treba da se ti družiš sa svećenicima. Da nijesi drugi put išao, jer ćemo te suditi po Vojnom sudu i bit ćeš zatvoren. Ne treba da pozdravljaš sa Hvaljen Isus. Tuže te tvoji seljani, jer kad te postavljaju da budeš u Odboru Fronte, onda odbijaš ili da pripomogneš raznim savjetima kod Odbora, onda ne ćeš, a kad se radi za crkvu, uvijek si prvi.

Odgovarao sam da sam katolik i da ne ću nikada zatajiti moje vjere. Nisam ni proti Vlasti današnje, nikad nijesam protiv nje što rekao ni činio, a to dokazuje da nijesam bio nikad pedepsan. Ako sam za to što kriv što vjerujem u Boga, i što moje šestero djece tako učim, onda me slobodno strijeljajte, ostati će moji sinovi da slijede primjer oca, vjernika. Čudim se kako to ne vjerujete u ništa i to vam ne treba, a - kako ja znam - i Turci, muslimani, i pravoslavni i drugi svi u Boga vjeruju.

Odpustio me i zaprijetio da u buduće ne smijem se družiti sa svećenicima niti u selu za njih raditi.

Htjeli su me predložiti da idem u rezervu za tri mjeseca na rad, ali me spasila moja bolest, imam naime konstantnu manu u ustima.«

Odani u Kristu

Dr. Urban Krizomali, v. r.

ŽIVIO NAŠ SOVJETSKI SAVEZ! ŽIVILA BRATSKA CRVENA ARMIJA! ŽIVILE ANTIFAŠISTIČKE SNAGE SVIJETA!

Na brojnim školama i javnim zgradama u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj i u cijeloj Jugoslaviji komunističke su vlasti ispisivale parole potpore Komunističkoj partiji Jugoslavije i bratskoj sovjetskoj – Crvenoj armiji te njezinim zapovjednicima Titu i Staljinu koji su pod parolom »antifašizma« poubijali stotine tisuća kršćana. Još uvijek se takve parole mogu pročitati u mjestima Luka i Zaglav na Dugom otoku.

3. Pismo don Vojka Devetaka, upravitelja župe Prvić Luka, Biskupskom Ordinarijatu u Šibeniku, 27. ožujka 1952.

Br. 12/52

Preuzv.
Biskupskom Ordinarijatu
Šibenik

Dne 24. tek. mjeseca u osmogodišnjoj školi u Šepurini bili su sakupljeni svi razredi od prvog do sedmog, prisutni nastavnici. Taj sastanak otvorio je upravitelj škole Ivo Tomičić te saopćio đacima da ne smiju ići u crkvu na vjeronaučnu pouku, da je za to dobio naređenje od starijih vlasti. Strogo je zabranjeno ići na vjeronauk jer da time trpi obuka u školi, jer se nauk Crkve protivi naučavanju u školi (evolucija). Ko bude pohađao vjeronauk, bit će strogo kažnjen, snižena ocjena u vladanju, te potjeran iz škole. Za njim je govorio učitelj Mirko Šuman te pokazao đacima šibu, da će dobiti po leđima ko bude ići na vjeronauk.

Djeci je također rečeno da nije zabranjeno ići od nedjelje na misu, ali da će nastavnici doći ispred crkve i paziti, tko ide na vjeronauk i na misu, i da će trpjeti posljedice. Također im [je] rečeno: ako će ići poslije podne na vjeronauk, da će im onda i obuka u školi biti poslije podne, ako ne budu ići na vjeronauk, da im i škola ne će biti poslije podne.

Drugog dana 25. III. potpisani je razgovarao sa nastavnicom Kursar Marijom, te je u razgovoru ona rekla da je djeci rečeno da će biti kažnjena, ako budu ići na vjeronauk. Ista nastavnica isti dan u sedmom razredu ispitivala je sve đake VII. razreda pojedinačno, da li idu u crkvu, i svaki je trebao odgovoriti da li će ići i dalje, i odgovore đaka bilježila.

U Prvić Luci mjesna učiteljica također je zaprijetila djeci da će biti kažnjeni ako idu na vjeronauk. Svaki put kad bi bio vjeronauk zaustavljala je djecu koja bi pošla u crkvu i priječila da idu na vjeronauk, jednom je sa šibom i oko crkve obilazila, da ne bi tko došao na vjeronauk. Škola se održavala ujutro od 8 - 11.30, a poslije podne od 2 - 5 ili 6 s. i kad je potpisani javio da će vjeronauk biti u 1 sat posl. podne, pustila je djecu iz škole u 10 sati i naredila im da dođu u školu u 12 sati; potpisani je na to zvonio za vjeronauk u 10.30 sati, a ona je odmah izašla na ulicu da spriječi djecu da ne idu u crkvu.

Kad su neki roditelji pitali učitelje zašto to čine, odgovorili su im da su dobili takovo naređenje.

Župni ured - Prvić Luka, 27. III. 1952.

Devetak Vojko, upr. župe

Ruševine glavnog oltara župne crkve sv. Jurja u Draganiću koju je komunistička vlast naredila minirati i to zlodjelo izvršila 23. travnja 1950.

4. Izvješće nepoznatog pisca o mučenju mons. Pavla Poše,[2] rektora dubrovačke stolne crkve, godine 1953.

Slučaj msgr. Pavla Poše, rektora dubrovačke stolne crkve

Sa legalnom pismenom dozvolom N. O.-a Grada Dubrovnika, Odjel za unutrašnji poslove, izdatom pod br. 823/53. za polazak i boravak u pograničnoj zoni otoka Mljeta, krenuo je iz Gruške luke parobrodom dana 7.IX.1953. , u 4 s. ujutro, da u župi Maranovići na otoku Mljetu obavi službu Božju na blagdan titulara Male Gospe (8. IX.) Tri su župe na otoku Mljetu, a nijedna od njih već nekoliko godina nema svećenika. Delegacija župljana dotične župe osobno je dolazila u Dubrovnik moliti ga da im dođe za Malu Gospu. Ukoliko bi bio on spriječen, zamolili su ga, da poradi kod Bisk. Ordinarijata, kako bi im se poslao bilo koji svećenik. U tu svrhu bili su poslali i pismenu molbu izravno Bisk. Ordinarijatu. Ovo se spominje radi toga, što su stanoviti rukovodioci narodne vlasti u nekojim mjestima neistinito razglašavali (pa i preko megafona mjesnih razglasnih stanica kao na pr. u Korčuli), da mu je »narod« Mljeta uskratio gostoprimstvo. A u stvari je bilo to, da su mu onemogućili iskrcaj na Mljet *samo dvije osobe*, koje su sa istim parobrodom doputovale iz Dubrovnika, napadajući kontrolnog milicionera, da mu ne smije dozvoliti da se iskrca.

Pošto se nije iskrcao na Mljet, proslijedio je istim parobrodom do Korčule (gdje je stigao oko 3 s. popodne), da tu sutradan uhvati prvu vezu za povratak u Dubrovnik. Odsjeo je u samostanu kod čč. ss. dominikanki.

Predveče istoga dana došla je pod samostan *organizirana* grupa demonstranata, koju je predvodila delegacija GNO-a od 4 člana. Delegacija je od njega bila primljena i uljudno se objašnjavajući s njime u razgovoru od nekoliko minuta, postavila je zahtjev, da prvim parobrodom napusti Korčulu. Zahtjev, koji se je uostalom posve podudarao sa svrhom i nakanom njegova dolaska na Korčuli. Međutim je grupa demonstranata provalila vrata samostanskog dvorišta, došla je na terasu uz separatnu kuću samostana, u kojoj se je on nalazio. Kad je delegacija imala da izađe iz kuće, razbješnjeni demonstranti su nadirali da prolome vrata kuće i da ga, provalivši u stan, fizički napadnu. U času dok su nadirali da provale, on je kroz druga vrata, od nikoga zapažen, pobjegao iz kuće u obližnje brdo, gdje je u busu jedne smreke proveo cijelu noć.

Sutradan, 8. IX., u 4 s. ujutro (još je bio potpun mrak) spustio se je iz brda u samostan, uzeo je svoje stvari i pošao u središte grada u zgradu, gdje se nalaze uredi Povjereništva unutr. poslova, Pročelnika milicije i Pročelnika kriminala. Tu im je prikazao poznati im sinoćnji protuzakoniti napad, protestirao je proti ugrožavanja osobne slobode i života slobodnog građanina zakonom zajamčene i zatražio je zakonsku zaštitu do odlaska parobroda, posebno pak pri samom odlasku parobroda, koji je imao biti pri korčulanskoj obali u 13 1/2 s. Bilo mu je zajamčeno, da će ga na obali pri ukrcaju štititi milicija i da ga neće nitko ni prstom taknuti. Uza sve to dovedeno je u grad s kamionom nekoliko radnika sa drž. poduzeća iz okolice grada, da ga na obali napadnu. Doduše, nitko ga se nije »prstom dotaknuo«, ali su ga uz rabijantnu viku sasipali rajčicama i jajima na upadno zgražanje tolikih stranih i domaćih putnika, koji su putovali sa

2 Don Pavo Poša, domoljub i mučenik, rođen je u Pupnatu 14. studenoga 1900., gdje je završio osnovnu školu. Gimnaziju je nastavio u Dubrovniku, a studij teologije u Ljubljani. Služio je kao svećenik godinu dana na Grudi, osam u Blatu, osam u Lumbardi, a od 1943. do smrti 1980. u Dubrovniku. Bio je predzadnji upravitelj Popovskog zbora od 1943., rektor dubrovačke katedrale od 1950. do 1965., nastavnik na Sjemenišnoj gimnaziji, dekan Dubrovačkog dekanata, kancelar Dubrovačke biskupije od 1965. do 1974. Monsinjorom je imenovan 1952., kanonikom 1961. i prepozitom Stolnoga kaptola 1971., i tu je službu obnašao do smrti.

parobrodom, pa i brojnih građana grada Korčule, koji su ovaj »kulturni« ispad zapazili. Nije posredovao *ni jedan* milicijoner.

Dok je parobrod još stajao uz obalu i dok se je napadnuti prao u brodskoj umivaonici, upalo je s obale na brod četiri-pet napadača trčeći rabijantno u pravcu umivaonice. U času kad su došli do napadnutog, ovaj je onako neobučen kako se je našao pobjegao na palubu među putnike, a napadači su mu bacili u more robu, koju je u umivaonici bio skinuo: šešir, kolar, kaput, ručnu tašnu s brevijarom, naočalima i drugim predmetima, što su se u tašni nalazili. I tako je putovao u Dubrovnik u samim gaćama i u tankoj kratkoj ljetnoj majici bez rukava. On je zapazio svoje stvari u moru iza kako je parobrod napustio obalu.

Kad je istoga dana oko 18 1/2 s. parobrod stigao u Gruž i netom je među ostalim putnicima sišao s parobroda na obalu, zaokružila ga je grupa ljudi i uz bijesnu viku gurala ga je po obali uz neprestane jake udarce rukama i nogama po bokovima, prsima, leđima i po glavi. Na poklike dvoje-troje napadača »U more s njim!« gurnut je s ruba obale u more. S teškom mukom doplivao je do malenog motornog čamca, koji se je slučajno nalazio tik uz obalu. Nekoji od napadača skočili su s obale u motorni čamac, prihvatili ga i dok su ga uzdizali na čamac, tukli su ga. Iz čamca su ga uzdigli na obalu, otud su ga na poklike nekojih »Natrag s njim u parobrod!" - uzdržana od dvojice napadača, jer sam nije mogao hodati - doteturali do parobroda. Kroz to vrijeme opet su ga tukli usprkos, što su nekoji od istih napadača vikali: »Dosta više tući.« Sa obale su ga naprosto gurnuli u parobrod, on se je iznemognut štropoštao na brod kao lješina. Do odlaska parobroda, uz pogrdnu viku napadača ulazili su njemu na parobrod dvojica trojica i tako ležećem, nepomičnom dali su dva jaka udarca nogom u donji dio tijela, a jedan udarao šakom, u glavu tako, da mu je iz uha i iz nosa šiknula krv. Tako izudaran, a lako obučen i posve mokar stajao je na noćnoj promaji brodskog prolaza nepomičan preko dva sata, sve dok god je parobrod iz Gruža stigao u Hercegnovi, a da mu nitko na parobrodu nije pružio ni najmanje pomoći. A za čitava puta od Gruža do Hercegnovog 5-6 osoba, među kojima i jedna djevojčura, sadistički su uživali dobacujući uvrjedljive pogrdne izraze na račun nepomičnog, iznemoglog stradalnika, za kojega su sa užitkom držali da umire.

Stigavši u Hercegnovi, pošto su se putnici iskrcali i pošto su svi otišli s gata, skočile su k njemu s gata na parobrod dvije službene uniformirane osobe. Prihvatile su ga i iznijevši ga na gat, položile su ga onako mokra i iznemogla na hladni kameni pločnik gata u ležećem stavu na leđa. Netom je parobrod napustio gat krenuvši put Kotora, spomenuta su dvojica stradalniku zavezali oči i pokrili glavu. Tako zavezanih očiju, iznemogao i nepomičan, na hladnom noćnom zraku, na hladnom pločniku slabo obučen i k tomu mokar ležao je preko dva sata. Svijetlo na gatu bilo je vrlo slabo. Kroz to vrijeme bio je od spomenute dvojice teško mučen fizički i moralno. Uz česte prekide od nekoliko minuta tukli su ga nogama u bokove, u podrebrice, u rebra, jedan se jedne strane, drugi s druge. Četiri puta su mu s nogama stajali na prsni koš, od kojih dvaput ravno poviše srca. Kako se je kasnije u bolnici ustanovilo, uslijedila je jaka fraktura četiriju rebara.

Za vrijeme prekida udaljivali bi se od njega u pravcu početka dugoga gata. Mučitelji su se trajno služili šaptanjem, da se ne svrati pozornost stanovnika grada Hercegnovi, a kad bi stradalnik pod težinom udarca u rebra i pri gaženju prsnog koša jače muklo zastenjao, pritiskali su mu usta sa poplatima nogu.

Tek negdje oko 11 sati u noći pristupila su dva milicionara. Uzdigli su ga s pločnika, otkud je uz teške bolove, suzdržan od istih, doveden u čekaonicu obližnje Željezničke stanice. Tu ga je pregledao liječnik, koji je u tu svrhu bio pozvan od milicije, te ga je s taxiem otpremio u najbližu bolnicu, u vojničku bolnicu u Meljinama, gdje mu je odmah uz najveću pažnju bolničkog personala pružena prva pomoć. Trećeg dana ujutro bio je iz Meljina prevezen u bolnicu u Split. Mjesec dana je bio u gipsu, još i danas nakon skoro dva mjeseca od napadaja osjeća smetnje uz povremene bolove, a po savjetu liječnika radi nervnog smirenja treba da za neko vrijeme izbjegava svaki umni napor.

O moralnim patnjama pretrpjelim na parobrodu, od Gruža do Hercegnovoga i na hercegnovskom gatu, a koje su katkada bile teže od fizičkih, ne voli govoriti.

Mons. Pavao Poša

Ostatci kamene građe crkve Rođenja Marijina u Buniću koju su četnici minirali u Drugom svjetskom ratu

Iz knjige dojmova u Muzeju Bl. Alojzija Stepinca

4. 5. 2013. – I Svetac i pravednik među narodima u Yad Vashemu?! Jedina krivica: netolerancija prema framasonima. Ali nek' se i to s vremenom izgladi. (potpis nečitljiv)

8. 5. 2013. We were privileged to attend Holy masses at the Cathedral and invoked blessings of Blessed Stepinac. We are confident that he will show us a mirracle soon and that he be elevated a saint in the near future. Rear Admiral Shemal Fernando (Sri Lanka) and Carmel Fernando – Smatramo privilegijem sudjelovanje na svetim misama u katedrali te ujedno zazivajući blagoslov od blaženog Stepinca. Uvjereni smo da će nam iskazati čudesno uslišanje uskoro te da ćemo ga vidjeti uzdignuta na oltar svetaca i to u bliskoj budućnosti. – Admiral Shemal Fernando i Carmel Fernando iz Šri Lanke

31. 5 2013. – Blaženi Alojzije, molim te čuvaj mene i moju obitelj od svakog zla, a posebno lakomosti, mržnje i ljubomore. Moli za obraćenje grješnika i otpust grijeha. Hvala ti na ozdravljenju i rođenju Antonije. Moli da imam još žive i zdrave djece. (Sanja Jusić ili Pušić)

14. 6. 2013. – Sve obitelji svijeta, a napose naše Domovine za koju si blaženi Alojzije dao svoj život preporučam Ti obitelj svoju i svih sudionika u tvoje molitve, zahvalna Željka

3. 7. 2013. – Dragi Alojzije Stepinče, moli za mene i za cijeli svijet da nam srca budu čista – Klara Jurković, II. razred

4. 7. 2013. – Blaženi Alojzije, čuvaj naš hrvatski narod da ostane ustrajan i dosljedan u ovim teškim vremenima, vjeran Bogu i Domovini, mudar i krepostan, da novim pokoljenjima ostavimo vrijednosti za koje smo kroz krvavu povijest stekli. – don Jure Bjeliš, don Hrvoje Dragun i don Jozo Gojsalić

30. 7. 2013. – Blaženi Alojzije Viktore, Pobjedniče, moli za nas! Hvala svima koji su doprinijeli otvaranju Muzeja dragog nam Blaženika, Vjera Štublin

NOVA IZDANJA

Mala knjižnica Postulature Bl. Alojzija Stepinca: Propovijedi iz sužanjstva

- Alojzije kard. STEPINAC, Propovijedi na *Magnificat*. **»VELIČA DUŠA MOJA GOSPODINA!«** *(Lk 1,46-55)*, Zagreb, 2012. *(20 kn + poštarina)*
- Alojzije kard. STEPINAC, **PROPOVIJEDI, GOVORI, PORUKE (1941. – 1946.)**, Zagreb, 2012. *(100 kn + poštarina)*
- Juraj BATELJA, **BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – UZOR SVEĆENIK.** Priručnik pri državnom natjecanju iz vjeronauka – vjeronaučne olimpijade osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj, za školsku godinu 2009./2010., Zagreb, 2012. *(50 kn + poštarina)*
- Blaženi Alojzje STEPINAC, **PROPOVIJEDI O DESET ZAPOVIJEDI BOŽJIH**, Zagreb, 2013. *(75 kn + poštarina)*

Vjerujem i dalje u pobjedu naše Crkve

Nadbiskup Stepinac u pastirskom pohodu u župi Ivanec pokraj Varaždina, 15. i 16. svibnja 1936. godine

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojemu je opisao život i stradanja Bl. Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću. Blaženik je u potpunoj tajnosti na novu postaju križnoga puta u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Bilo je to premještanje iz jednoga zatvora u drugi. No, on je i tu bio onemogućen u vršenju biskupske službe, ponižavan i progonjen. O tom progonu on je napisao mnoga svjedočanstva. Jedno od njih zabilježio je u pismu koje je kao sužanj uputio vlč. Ignaciju Hrastiću, župniku u Sv. Križu Začretje:

Krašić, 8. lipnja 1957.

Carissime!

Primio sam Vaše cijenjeno pismo sa priloženom knjigom. Srdačna hvala na čestitci k imendanu!

Zdravlje mi se u zadnje vrijeme prilično pogoršalo. Dosad su se liječnici u glavnom bavili tom čudnom bolešću kod mene "polycitemijom". Radi nje istočili su mi u ovih ne punih pet godina 28 litara krvi. Ali sad me je počela prilično mučiti prostata. Hoće li ju uspjeti kako izliječiti bez operacije ne znam. A ako bude potreban operativni zahvat, taj baš nije lagan. A onda gdje? Zadnji put me prof. Riesner radi tromboze operirao na nogi ovdje u sobi. Ali to je bio manji zahvat, pa je išlo glatko, da se ne moraju moji progonitelji odviše uzrujavati radi mog dolaska u zagrebačku bolnicu. Znate, kakve bi se sigurnosne mjere morale poduzeti da ne bi tko došao sa mnom u kontakt. Sad nas ovdje prati i na šetnji milicajac sa revolverom stopu po stopu, da nam se ne bi koji stranac približio, nakon što su se uspjeli neki engleski novinari probiti u našu crkvu i do mene u sakristiju kraj svih straža.

Kako vidite, položaj nije lak ni meni ni ovdašnjem župniku. Ali hvala Bogu! *Domini est terra et plenitudo ejus, orbis terrarum et qui habitant in eo.*[1] Vrlo me raduje, da ste odlučni i dalje vjerno ustrajati uz svetu Crkvu, ako bih ja baš morao i ovdje završiti život, Crkva Božja ne će radi toga propasti, jer iza nje stoji njezin Utemeljitelj, Isus Krist. I ne samo da ne će propasti, nego će sigurno jednog dana izaći pobjednik iz ovog orijaškog hrvanja. Zato bdijte, da Vas nikad ne zavedu protivnici na izdajnički put ĆMD. Čuli ste za novu taktiku njihovu. Sada se više ne treba upisivati u udruženje. Dosta je biti "simpatizer" i primati mjesečno 5.000 Dinara. Nigdje doduše nisi upisan formalno u đavolsko udruženje, ali si dobro upisan u tefterima UDBE i sotone, koji stoje iza udruženja. Upozorite na tu taktiku sve vjerne svećenike, s kojima dođete u dodir. Što više, gotovo je sigurno ili barem jako vjerojatno, da su se neki ispisali iz udruženja, a penziju primaju potajno i dalje i druge povlastice, da tako lakše prevare one svećenike, koji su ostali vjerni. A ja i Vama i svima dobrim svećenicima dovikujem: "*Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam!*"[2] Uz blagoslov i pozdrav u Gospodinu

+ Alojzije kard. Stepinac
nadbiskup zagrebački

1. III. 1954.

Ne voli imati ništa suvišnoga, pa ni rublja, ni odijela. Čim osjeti, da ima i malo suvišnu stvar, odmah daje potrebnima. Izvadi tako i danas iz ormara ogrtač i veli mi:

– »Što će mi to? Dva imam dosta dobra, a ovog su mi još u Lepoglavu poslali, a da me ni pitali nisu: trebam li to ili ne? Kad je već sestra koja šiva u kući, neka sašije dvoje hlače. Ako ne izađu dvoje, neka bude vama.«

Kad sam mu rekao, da će izaći dvoje, reče na to:

– »Onda neka načini jedne vama, a jedne meni.«

1 »Jahvina je zemlja i sve na njoj, svijet i svi koji na njemu žive«, Ps 24, 1.

2 »Čvrsto drži što imaš da ti nitko ne ugrabi vijenca«, Otk 3, 11.

2. III. 1954.

Pokladni su dani. Cijeli dan je u crkvi izloženo Presveto. Eminencija adorira od 11 – 12, od 3 – 4 i na završetku od 5 – 6 sati.

– Dok sam adorirao – veli on – nešto prije podne čujem iza sebe komešanje. Okrenem se, a to dosta djece iz škole, kleče na pričesnoj ogradi, a jedna glasno počne predmoliti žalosnu krunicu. Ispunja se: *Ex ore infantium*!

Vesele ga ovakvi momenti: »Bogorodica će, vidim, progovoriti u ovoj godini!« – Tako više puta ponavlja.

– Radio javlja, da će u Italiji, Francuskoj i drugdje veselo sprovesti pokladne dane. To je pravo ludilo. Milijuni će sudjelovati kod toga. Doista vrijeme, kad '[...][1] poludi'. Koliko će tu biti grijeha! Ako se dobri Bog ne smiluje, tko zna, što će stići te nesretne narode? Tješim se, da kod nas ipak nema toliko te nevolje. Moliti, moliti i zadovoljavati, da nam se smiluje Božja pravda!

4. III. 1954.

– Radio Rim javlja, da Tito lamentira pred stranim novinarima nad ekonomskim stanjem u zemlji. Zadužen je u Zapadnoj Njemačkoj. Treba vraćati, a nema otkuda. Nema što izvoziti. Priznaje eto materijalnu bijedu, a tome je duševna i veća. Na Istok se ne može obratiti. Rusi mu neće pomoći. Oni ga mogu samo zadaviti! I sada čeka između dva pola, dok ne dođe momenat, kad će morati popustiti. Sve će on dati, samo da se održi na vlasti!

5. III. 1954.

Šef financija iz Jaske opet me zove u općinu. Ponovno traže podatke o prihodima iz 1953. g. Pitam ih, kako će sada razrezati porez za svećenike? – Ne znamo. Idem sada u Zagreb da dobijem upute – reče mi šef. Pitam što je sa mojim porezom iz ranijih godina.

– Reče mi, da imadu od Vrhovnog suda neko rješenje, ali da je to trebalo ići na Sekretarijat u Zagreb. Izgleda mi, da bude ta stvar konačno riješena. – Na to će Eminencija kratko:

– Evo, što radi krunica!

***

Kod večere mu velim, da ću već sutra prigodom vjeronauka među djecom organizirati živu krunicu.

– Samo dajte! Utješno je, što već tolike obitelji u župi svaki je dan zajednički mole. Neće to Bogorodica zaboraviti!

6. III. 1954.

Čita knjigu »Instaurare omnia in Christo« od talijanskog svećenika Giovannia Calabria iz Verone. Knjigu mu donio tajnik biskupa Nežića.

Nadbiskup Alojzije Stepinac na pastirskom putovanju. Molimo čitatelje da nam pomognu otkriti gdje je nastala ova fotografija.

– Lijepo autor crta današnjicu i pogibelj komunizma. U Italiji imadu ovi nesretnici 5.000 škola, gdje odgajaju svoj bezbožni kadar. Zapad je mnogo skrivio, da se ta kuga proširila. Katolici su zatajili. I naši trećoredci i kongreganisti na plaži, u čemu se razlikuju od ostalih? Večernje toalete nose ove i one; gdje je ona potrebna razlika? Gdje je tu ponos? S kakvim se ovacijama dočekuju sportske zvijezde i pobjednici na turnirima, a kad se javlja što sve podnose svećenici i vjernici iza željeznog zastora, tad se to prima kao kad se javlja o godišnjoj poplavi Nila! Naslov je jednog odsjeka u knjizi 'Satana!' Baš mi je drago, da imam tu knjigu. Kaže mi tajnik da je pisac knjige uzoran svećenik. Među žrtvama spominje i naše svećenstvo i mene. Iznosi, da je onemogućeno u radu oko 1.900 svećenika kod nas. Pa, vjerojatno i jest. Pa koliko ih ima, koji nisu prošli kroz njihove zatvore! Vrlo malo.

1 Nečitljiva riječ.

Impressum

Časopis **Blaženi Alojzije Stepinac** (skraćeno: Blaž. Alojzije Stepinac) glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i časopis njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.

God. XX. (2013.), 3. listopada • Broj 4 • **Cijena**: 10 kn; za inozemstvo 4 eura ili 8 USD • *Glasnik* izlazi četiri puta godišnje s dopuštenjem crkvenih poglavara. • **Izdavač**: Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 31 – p. p. 949 10001 Zagreb

Uređuje i odgovara: dr. Juraj Batelja, Kaptol 18, p. p. 949, 10001 Zagreb

Adresa uredništva: Postulatura bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 18, p. p. 949, 10001 Zagreb; **telefon (01) 4814920; faks: 4814921**; Spomen-zbirka iz ostavštine bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 31, p. p. 949, 10001 Zagreb, telefon: (01) 4894879 ili

e-mail adresa: jbatelja@gmail.com **Kad se u našem *Glasniku* spominju riječi »čudo«, »svetost«, »svetac« i sl., u duhu je to crkvenih propisa i treba ih razumjeti u smislu običnoga ljudskog izražavanja. Konačan sud o tome izreći će Crkva.**

Lektura: akad. Ante Stamać, Marina Čubrić, prof. **Tisak:** DENONA

Zadnju krizmu u Nadbiskupiji zagrebačkoj bl. Alojzije Stepinac obavio je u župi Bedenica 28. listopada 1945. godine. Nakon toga datuma i atentata koji je na njega izvršio komunistički režim 4. studenoga 1945. u Zaprešiću Blaženiku je bilo onemogućeno slobodno kretanje.

Bl. Alojzije Stepinac u Bedenici

Zadnju krizmu u Nadbiskupiji zagrebačkoj bl. Alojzije Stepinac obavio je u župi Bedenica. Zbilo se to 28. listopada 1945. godine, a crkvene knjige navode kako je razlog tako kasnom terminu dijeljenja svete potvrde bilo čekanje da se u crkvu Svih svetih postave orgulje. Ono što se ne navodi, ali možemo sa sigurnošću naslutiti, jesu okolnosti koje su u to vrijeme vladale oko nadbiskupa Stepinca. U jeku je bio komunistički progon, pritisci, maltretiranja i uhođenja svih koji su bili bliski nadbiskupu Stepincu i nisu surađivali s režimom.

Prijetnje kojima se taj bezbožni sustav oborio na prvaka Katoličke Crkve u Hrvata ostvarile su se i u atentatu koji je komunistička vlast na njega izvršila 4. studenoga 1945. u Zaprešiću, kamo je nadbiskup Stepinac došao ustanoviti novu župu. Samo spretnošću vozača izbjegnuta je tragedija.

Nakon toga je režim onemogućio Nadbiskupu slobodno kretanje, a uz Nadbiskupski dvor bili su postavljeni čuvari koji su Nadbiskupa budno pratili čim bi on izišao iz dvora.

Čitatelji na ovoj slici, koju je uslikao Milivoj Marković, vide fotografovu suprugu Katicu kako stoji iza svojih 'firmanica' (zetica) Barice Hundrić i Marice Nemčić.

Hvala preč. Alojziju Slukanu na ovoj fotografiji i nekadašnjem načelniku općine gosp. Krunoslavu Hublinu koji je ovu sliku objavio u Godišnjaku općine Bedenica.[1]

[1] OPĆINA BEDENICA, »Blaženi Alojzije Stepinac u Bedenica«, u: *Bedenica. Godišnjak 2012.*, str. 2.

Župu Bedenica pohodio je i sluga Božji zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić 16. kolovoza 1998. U propovijedi tijekom euharistijskog slavlja koje je bilo završetak duhovne obnove uoči dolaska Svetoga Oca blaženog Ivana Pavla II. u Hrvatsku kardinal Kuharić je upozorio na sotonsku nakanu razaranja mladih i obitelji. »Ako nema zdrave obitelji, nema zdrave općine, grada, države. Nema zdrave zajednice«, rekao je sluga Božji Franjo Kuharić, nazvavši sotonskom nakanom razaranje zdravog tkiva obitelji te upozorio mladež da se odupre alkoholu, drogi i sotonskim sljedbama. Nakon misnoga slavlja kardinal Kuharić blagoslovio je obnovljene freske na stropu bedeničke crkve i upisao se u spomenicu župe.

Ućenici iz Radošića i Komina u Blaženikovu kraju ispred starog župnog dvora u Krašiću, 7. lipnja 2013.

Učenici nižih razreda OŠ Preseka pohodili su Blaženikov rodni kraj te se zaustavili kod njegova kipa pokraj župne crkve u Krašiću 31. svibnja 2013.

KUD »Josip Torbar«, nakon euharistijskog slavlja u Dolu imalo je svoj nastup, 30. lipnja 2013.